



## ELŐTERJESZTÉS

Rákócziújfalva Város Önkormányzata Képviselő-testületének  
2019. március 26-i soron kívüli, nyílt ülésére

### **Rákócziújfalva Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadására**

#### **Tisztelt Képviselő-testület!**

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programokról (a továbbiakban: HEP). Az Ebktv. 31. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el. Az Ebktv. 31. § (4) bekezdés alapján: „A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján, szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

A HEP-ben a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási egészségügyi és szociális helyzetéről helyzetelemzés, valamint a feltárt problémák komplex kezelése érdekében intézkedési terv készült.

Rákócziújfalva Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 112/2013. (VII.18.) határozatával fogadta el a 2013-2018. időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját. A HEP felülvizsgálatára és módosítására 2015. évben, majd 2017. évben került sor.

2018. évben az Ebktv. alapján a 2. generációs új HEP elkészítése vált esedékessé 2018-2023. időszakra, mely program elkészítése során kiemelt figyelmet fordítottunk az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményeinek érvényesülését segítő intézkedésekre. A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) kormányrendelet rendelkezései, a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelet szabályai jelentős mértékben meghatározzák a tartalmi követelményeit. A megfogalmazott intézkedések, tevékenységek annak függvényében kerültek meghatározásra, hogy az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítható legyen.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy Rákóczifalva Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programját a melléklet szerint tárgyalja meg, és szíveskedjen azt elfogadni.

**Rákóczifalva, 2019. március 22.**



**Kósa Lajos  
polgármester**

## HATÁROZATI JAVASLAT

**Rákóczifalva Város Önkormányzat Képviselő-testületének  
...../2019. (III. 26.) önkormányzati határozata  
Rákóczifalva Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának  
elfogadásáról**

Rákóczifalva Város Önkormányzat Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdése alapján eljárva az alábbi döntést hozza:

1. Rákóczifalva Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 2018-2023. évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját a melléklet szerinti tartalommal elfogadja.
2. Rákóczifalva Város Önkormányzat Képviselő-testülete felhatalmazza a polgármestert, hogy a döntés nyilvánosságra hozatala érdekében a szükséges intézkedést tegye meg a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság esélyegyenlőségi mentorának közreműködésével.

**Határidő:** folyamatos

**Felelős:** Kósa Lajos polgármester

**Értesülnek:** Képviselő-testület tagjai helyben  
Kósa Lajos polgármester helyben  
Borics Boglárka aljegyző helyben  
Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság

**Rákóczifalva, 2019. március 26.**

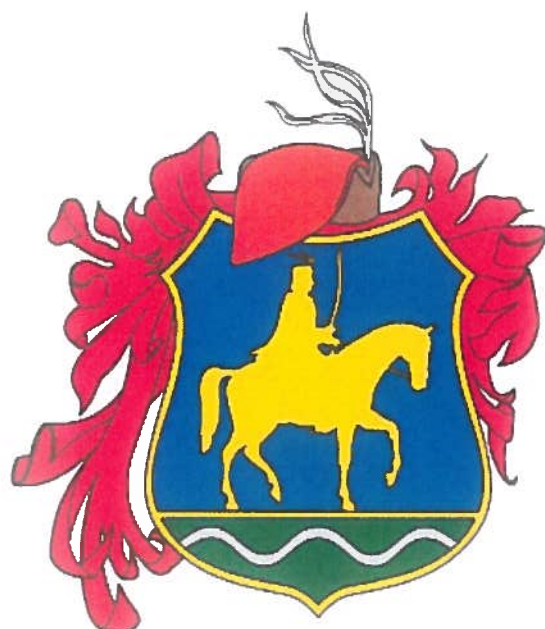
**Kósa Lajos  
polgármester**



# Helyi Esélyegyenlőségi Program

---

## Rákóczifalva Város Önkormányzata



**2018-2023**

2019.03.26.

## Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés .....	3
A település bemutatása .....	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) .....	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása .....	10
2. Stratégiai környezet bemutatása .....	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	18
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység .....	41
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	60
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	66
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége .....	76
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása .....	83
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	84
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) .....	86
1. A HEP IT részletei.....	86
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése .....	86
A beavatkozások megvalósítói.....	88
Jövőképünk .....	91
Az intézkedési területek részletes kifejtése .....	92
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	109
3. Megvalósítás.....	118
A megvalósítás előkészítése.....	118
A megvalósítás folyamata .....	118
Monitoring és visszacsatolás.....	120
Nyilvánosság .....	120
Érvényesülés, módosítás .....	121
4. Elfogadás módja és dátuma .....	122

## Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

### Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Rákóczi falva Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az esélyegyenlőség (vagy azonos lehetőségek) fogalma az emberi jogok általános felfogásán alapszik. Az emberek egyenlőségét hangsúlyozza nemre, fajra, nemzetiségre, korra, egészségi állapotra, társadalmi helyzetre stb. való tekintet nélkül. Az esélyegyenlőség azt jelenti, hogy nem elég kinyilatkoztatni, hogy mindenki egyenlő, hanem biztosítani is kell ennek az egyenlőségnek az ésszerűfeltételeit. Az esélyegyenlőség tehát maga után vonja, hogy ahol az esélyek egyenlősége nem garantált, ott kompenzációs intézkedésekre van szükség.

A valódi egyenlőség napjainkban elérhetetlen. Esélyegyenlőségről nem, csak esélykülönbség csökkentéséről beszélhetünk.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait<sup>1</sup>, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

### A település bemutatása

#### Földrajzi elhelyezkedés

Rákóczi falva, Magyarország fővárosától - Budapesttől - 110 km-re a Tisza bal partján Szolnoktól délre, a Tisza folyótól távolabb fekszik. Északon Szolnok, keleten Kengyel, délen Rákócziújfalva a szomszédja. Nyugaton a határát a Tisza képezi. Földrajzi koordinátái: keleti hosszúság 20° 11', északi szélesség 47° 3'. A Jász-Nagykun-Szolnok megyei település kialakulásában két tényező játszott fontos szerepet, az élővíz, a Tisza közelsége és az árvízmentes terület. A város homokhátgerincre épült, így az árvíz sosem fenyegette az itt élő embereket. A Tisza hosszú időn keresztül, egészen a szabályozásáig a rendszertelen kanyargásával vízzel jól ellátottá tette a vidéket. A táj a mai és a Tisza-szabályozás előtti arculata között lényeges különbség van. A II. József császár korabeli térképen még az is látható, hogy a Tisza tekervényesen kószálta körül a magasabb térszinteket. Régen levetélt morotvái és a mai holt ágait hajdan élővízzel táplálta. Ártere viszont ezen a területen nem túl széles. Az átlagosan 20-25 km szélességű ártér Tószeg - Rákóczi falva között összeszűkül 3-4 km-re, s ezt ma is hosszabb dombos övezi. Homokgerincre épült Rákóczi falva. A község nyugati-keleti utcáinál helyenként még mindig látható, hogy az utcák homokdűnéket kereszteznek. Az utcák szintje néhol mélyebben van a házaknál, amelyek a homoksorok vízszintezett tetejére épültek. A falu déli részén a Bivalytói csatorna zárja le a homokvonulat nyugati ágát. A tó, ami tulajdonképpen a Tisza egyik levetélt morotvája, patkóalakban fogja közre Felső-Varsánypuszta egy részét. A múlt század végén, a telepítés idején a mai Bivalyostói-

<sup>1</sup> Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

csatornának még volt vize. Nem is lehetett túl sekély, mert a falu egyik gazdájának a lova belefulladt. A Rákóczi vadászkastély építésénél is figyelembe vették a Bivalytói-csatorna vizét. A mocsarakat, ingoványos területeket füzesek, nehezen járható bozótos részek övezték. A magasabb térszinteket viszont az országrészeket összekötő fő-útvonalak haladtak át már évezredekkel ezelőtt is. Pl. 1090 óta használták őseink az itt áthaladó Szolnoki sószállító utat.

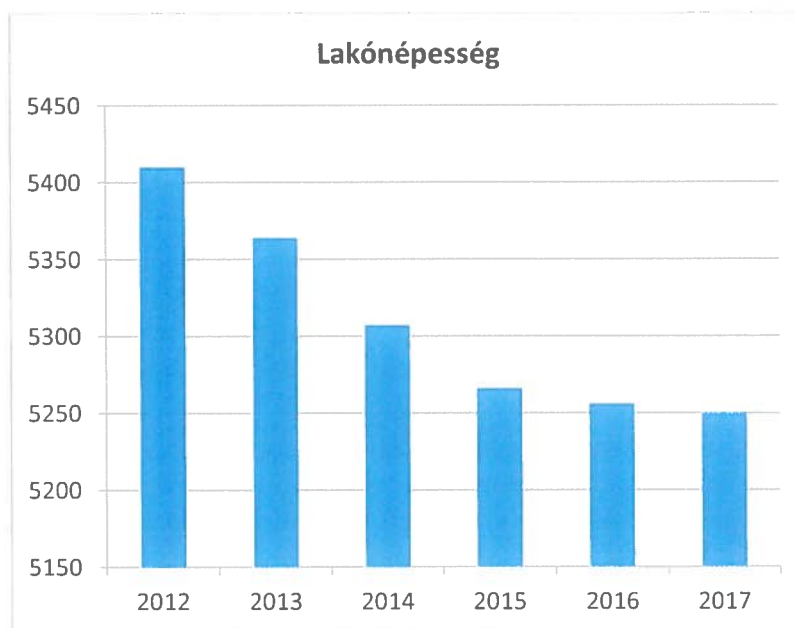
A település nagysága, lakosság száma:

Terület: 3594 ha

### 1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén:

Év	Fő	Változás
2012	5410	bázis év
2013	5364	99,1%
2014	5307	98,9%
2015	5266	99,2%
2016	5256	99,8%
2017	5249	99,9%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR



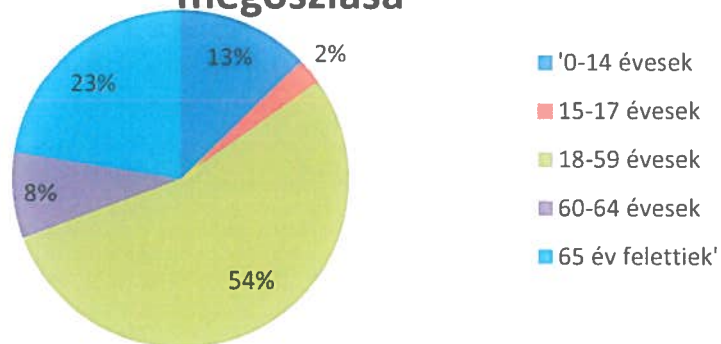


## 2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint

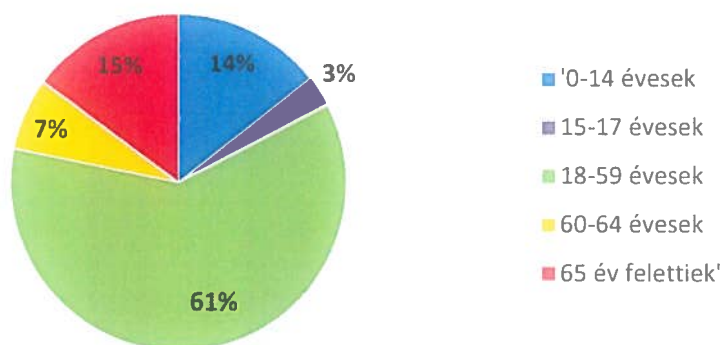
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	2 677	2 765	5 442	49,19%	50,81%
0-2 évesek	n.a.	n.a.	139		
0-14 éves )	385	351	736	7,07%	6,45%
15-17 éves	79	69	148	1,45%	1,27%
18-59 éves	1 629	1 496	3 125	29,93%	27,49%
60-64 éves	186	227	413	3,42%	4,17%
65 év feletti	398	622	1 020	7,31%	11,43%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

### Állandó népesség - nők életkori megoszlása



### Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása



A táblázat adataiból, valamint a diagram szemléltetésével jól látható, hogy Rákóczi falván a 2016. évben hogyan oszlott meg a lakosság száma nemenként és korcsoportonként.

## 2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

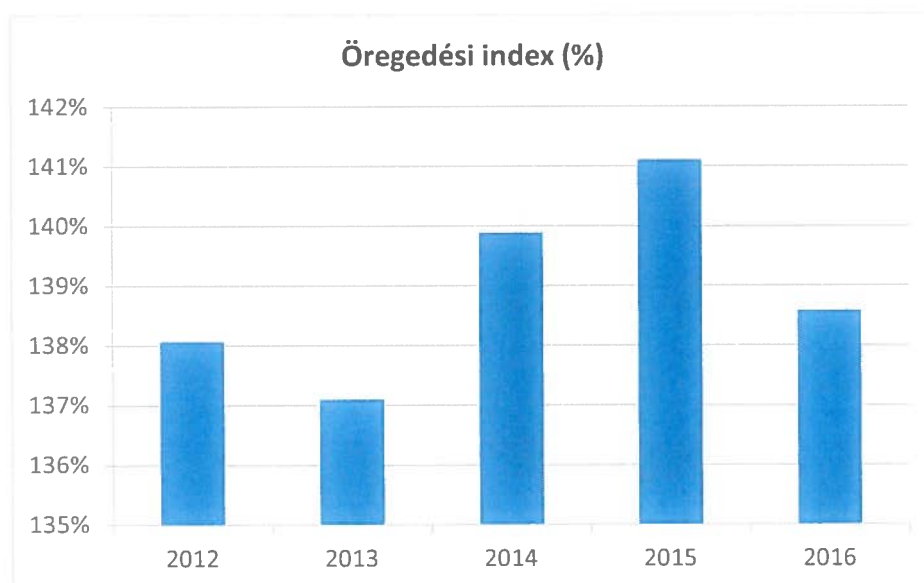
Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
16 éves gyermekek száma	76	59	-17
17 éves gyermekek száma	60	64	4
<b>Összesen</b>	<b>136</b>	<b>123</b>	<b>-13</b>

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

## 3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2012	972	704	138,07%
2013	983	717	137,10%
2014	1010	722	139,89%
2015	1016	720	141,11%
2016	1020	736	138,59%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR



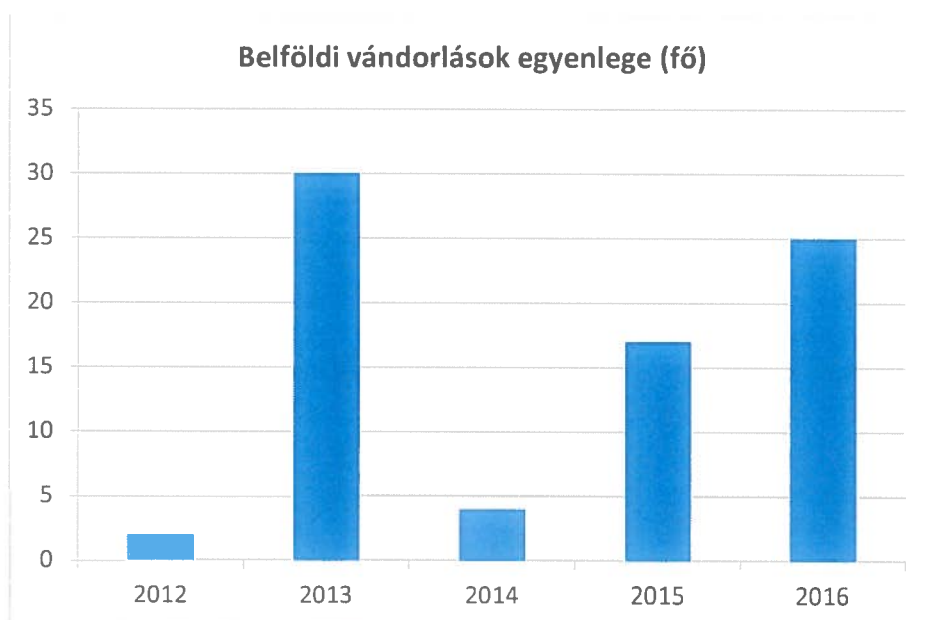
Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 éven aluli főre mennyi 65 éven felüli fő jut. A fenti adatokból megállapítható, hogy Rákóczi falva lakossága előregedőben van. Az állandó

lakónéesség csökkenésében szerepet játszik az elvándorlás is, amelynek száma az utóbbi években jelentősen megemelkedett.

#### 4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma
2012	97	95	2	0,4
2013	139	109	30	5,5
2014	154	150	4	0,73
2015	147	130	17	3,12
2016	172	147	25	4,59

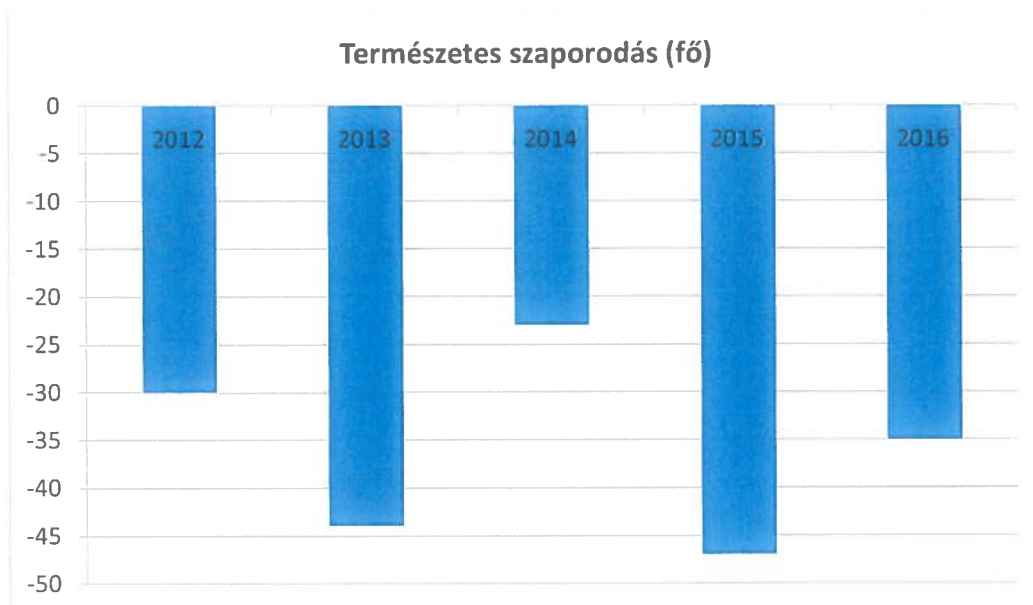
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR



#### 5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás (fő)
2012	35	65	-30
2013	37	81	-44
2014	34	57	-23
2015	44	91	-47
2016	52	87	-35

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR



Rákóczi falva lakosság száma viszonylag állandó. A születések száma nem éri el a halálozások számát, ezért a helyi közösségben az idősek aránya az országos átlagnak megfelelő. Feltűnő a 60 év felettek körében a női túlsúly. A bevándorlások száma alapján Rákóczi falva vonzó és élhető település. A város népesség összetételéből eredően egyre inkább megnövekszik az egészségügyi és a szociális ellátások iránti igény.

### **Értékeink, küldetésünk**

A HEP a 321/2011.(XII.27.) Korm. rend. 1.§ (2) bekezdés előírása értelmében kiemelt figyelmet fordít célcsoportjai, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők helyzetére. Rákóczi falva Város Önkormányzata mindent megtesz annak érdekében, hogy az érintett célcsoportok a saját településen jussanak lehetőséghez az oktatás, a kultúra, a sport, a szociális és egészségügyi szolgáltatás, a foglalkoztatás, a lakhatás, valamint a közlekedés és a kommunikáció területén. Lehetőséget teremt arra, hogy helyi pályázatok meghirdetésével anyagi támogatásban részesítse az esélyegyenlőség biztosítására irányuló törekvéseket.

Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Küldetésünk a helyi esélyegyenlőség megteremtése.

### **Célok**

#### **A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja**

Rákóczi falva Város Önkormányzatának célja, hogy minden polgára számára elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősek, a védett tulajdonsággal élők és a hátrányos helyzetű egyének esélyegyenlőségét az élet különböző területein. E célok minél hatékonyabb és eredményesebb megvalósítása érdekében aktualizálja a települési esélyegyenlőségi programját. A program tartalmazza a helyzetelemzést és az erre épülő cél- és feladat meghatározásokat, valamint azok megvalósításának ütemezését. Az esélyegyenlőségi program a településen feltárt esélyegyenlőségi problémákra reagál. A helyzetelemzés célja annak megállapítása, hogy Rákóczi falván élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok a teljes lakossághoz viszonyítva

milyen jövedelmi, foglalkoztatási, képzettségi, szociális, lakhatási, területi, egészségügyi mutatókkal rendelkeznek, és ezek alapján milyen esélyegyenlőségi problémákkal küzdenek. Az esélyegyenlőségi program a település területén élő hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül. Az esélyegyenlőségi terv alapját képező módszertani segédlet potenciálisan kiemelt hátrányos helyzetű társadalmi csoportnak tekinti a mély szegénységben élőket és romákat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élő személyeket. Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték.

Az esélyegyenlőség iránti igény, valamint elősegítése annak a ténynek a felismerésén alapul, miszerint a különböző társadalmi csoportok, és azok tagja vagyoni, családi, gazdasági helyzetük szerint jelentősen különböznek egymástól, és ez a különbség kihat a mindennapjaikra: aki hátrányosabb helyzetben van, annak kisebb az esélye a továbbtanulásra, a szakképzettség elérésére, a munkához jutásra, a magasabb fizetésre, a magasabb társadalmi státusz és presztízs elérésére. A hátrányos helyzetű csoportnak az említettek eléréséhez szükséges képességeik, adottságaik adottak, ám lehetőségük, esélyük alig, vagy számottevően kevesebb van.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Rákóczi-falva Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

## ÁLTALÁNOS FOGALOMÉRTELMEZÉS

**Közvetlen hátrányos megkülönböztetés:** Olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy egy csoport valós vagy vélt tulajdonságai miatt részesül más, összehasonlítható helyzetben levő személyhez vagy csoporthoz képest kedvezőtlenebb bánásmódban.

**Közvetett hátrányos megkülönböztetés:** Az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményeinek megfelelő rendelkezés, amely az előző pontban meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat más, összehasonlítható helyzetben levő személyhez vagy csoporthoz képest lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz.

**Jogellenes elkülönítés:** Az a magatartás, amely meghatározott tulajdonságai alapján egyes személyeket vagy személyek csoportját másoktól – tárgyilagos mérlegelés szerinti ésszerű indok nélkül – elkülöníti. Ez a rendelkezés nem sérthet alapvető jogot, nem biztosíthat feltétlen előnyt, és nem zárhatja ki az egyéni szempontok mérlegelését.

**Esélyek javítása, kiegyenlítése:** Esélyek javításán azt kell érteni, hogy a település önkormányzata hatékonyan eléri az érintetteket információkkal, javítja hozzáférésüket a már létező szolgáltatásokhoz, azaz nagyobb számban vehetik igénybe ezeket a szolgáltatásokat, illetve új szolgáltatásokkal látja el őket.

**Esélyegyenlőség érvényesítése:** Néhány társadalmi csoport, így különösen a szociálisan hátrányos helyzetűek közé tartozók számtalan hátrányt szenvednek el mindennapi életük során. Mindannyiunk érdeke, hogy javuljon ezeknek az embereknek az élete. A demográfiai változások, a foglalkoztatások növelése, a képzettségbeli hiányosságok orvosolása, a

vállalkozások versenyképességének növelése, szegregációmentes közoktatás ebben fontos eszköze lehet.

### **A HEP helyzetelemző részének célja**

Rákóczi falva Város Önkormányzatának elsődleges célja számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

### **A HEP IT célja**

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

## **A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)**

### **1. Jogszabályi háttér bemutatása**

#### **1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása**

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz:

- EU 2020 stratégia,
- Nemzeti Reform Program,
- Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia,
- „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia,
- Roma Integráció Évtizede Program,
- Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

#### **EU 2020 stratégia:**

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzéseket tartalmaz:

- Biztosítani kell, hogy a 20–64 évesek körében a foglalkoztatottság aránya elérje a 75%-ot.
- A szegénység és társadalmi kirekesztettség kockázatának kitett lakosok számának 25%-os csökkentése, 20 millió ember kiemelése a szegénységből.
- Cél az iskolából kimaradók arányának 10% alá csökkentése.

#### **Nemzeti Reform Program:**

A 2017. évi Nemzeti Reform Program intézkedéseinek jelentős hányada önálló stratégia, törvény, amelyeket megelőzött a törvényekben előírt társadalmi konzultáció, továbbá az uniós programokban szereplő intézkedések esetében az EU támogatások felhasználási eljárásrendjének megfelelően mind a tervezés, mind a kiválasztás folyamatában sor kerül társadalmi egyeztetésre. A gazdaságpolitika aktuális fő célja a termelékenység, a versenyképesség javítása. Az elmúlt időszak fő kormányzati intézkedései már alapvetően ezt a célt szolgálják: béremelés, adó- és járulékcsoökkentés, közfoglalkoztatás átalakítása, különböző iparfejlesztési és digitalizáció támogató programok, az oktatás és képzés az esélyeket megerősítővé, versenyképesebbé tétele, az egészségügyi szolgáltatások fejlesztése.

#### **Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia:**

A felzárkózás politika az új stratégiai és kormányzati keretek adta átfogó megközelítésmód, amely a szakpolitikák összehangolásával és komplex beavatkozásokkal kezeli az ország társadalmi kohézió szempontjából meghatározó szociális problémáit.

A felzárkózás politika célja, hogy

- csökkenjen a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők aránya;
- csökkenjen a hátrányos helyzetű gyermekek társadalmi lemaradása, gyengüljenek a szegénység átörökítésének tendenciái;
- csökkenjenek a roma és nem roma népesség közötti társadalmi különbségek;
- enyhüljenek a társadalmi és területi kizáródás jelenségei, folyamata;
- minél több embert hozzon abba a helyzetbe, hogy felelősséget tudjon vállalni saját sorsáért;
- a felzárkóztató programok teljesítményre ösztönözzenek és teljesítményt várjanak el.

#### **„Egészséges Magyarországért 2014-2020” Egészségügyi Ágazati Stratégia:**

A stratégia specifikus népegészségügyi célkitűzései:

- a) A születéskor várható, egészségben eltöltött életevek növelése 2020-ra (EU-átlag elérése 2022-re).
- b) A fizikai és mentális egészség egyéni és társadalmi értékének növelése.
- c) Egészségtudatos magatartás elősegítése, egyéni felelősségvállalás érvényesítése.
- d) A területi egészség-egyenlőtlenségek, illetve a születéskor várható élettartamban mutatkozó különbségek csökkentése.

### **„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia:**

A Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolja, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyermekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyermekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. Másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége. Ez a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke. A szegény gyermekkor nem csak az anyagi javak hiányát jelenti, hanem azt is, hogy a gyermekek előtt lezáródnak azok a lehetőségek, amelyek révén jó eséllyel kapcsolódnak be a társadalom nagy rendszereibe, munkába, állampolgári részvételbe, egyáltalán: hozzájuthatnak a tisztességes megélhetéshez.

### **Roma Integráció Évtizede Program:**

A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez 14rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani. A Stratégiai Tervben meghatározott feladatok elsősorban területi (hátrányos helyzetű térségek, települések) és szociális szempontok (pl. hátrányos helyzet, tartós munkanélküliség, alacsony iskolai végzettség, stb.) - illetve ezek metszete - alapján határozzák meg a legfontosabb intézkedéseket, amelyek hosszú távon biztosíthatják a legszegényebbek - köztük nagy arányban romák - valós társadalmi és gazdasági integrációját.

### **Nemzeti Ifjúsági Stratégia:**

A stratégia általános célja: az ifjúságban rejlő erőforrások kibontása, e korosztály társadalmi integrációjának elősegítése. A dokumentum kiemelt célként rögzíti egyebek mellett a kirekesztettség, kisodródás megakadályozását, az unió által deklarált célok átvételét, a magyarországi és a határon túli magyar fiatalok közötti kapcsolatok fejlesztését. A stratégia speciális célokat is megfogalmaz, ezek között szerepel az ifjúsági korosztályok társadalmi, egyéni felelősségének fejlesztése, integrációjának segítése, a gyermekvállaláshoz szükséges feltételek, a munkavállalás, otthonteremtés elősegítése.

## **1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.**

Rákóczi Zoltán Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Magyarország Alaptörvénye 32. cikkének (2) bekezdésében a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 16. § (1) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 10. § (1) bekezdésében, a 26. §-ában, a 32. § (1) bekezdés b) pontjában, és a (3) bekezdésében, a 45. §-ában, és a 92. § (1)-(2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján megalkotta a szociális és gyermekvédelmi ellátások szabályairól szóló 2/2018. (I. 26.) önkormányzati rendeletét.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 18. § (2) bekezdésében, 29. § (1)-(2) bekezdésében, a 131. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás



alaján - figyelemmel a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (X. 10.) Korm. rendelet előírásaira - a gyermekek részére nyújtható pénzbeli és természetbeni ellátásokról, illetve az önkormányzat által biztosított, személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 2/2018. (I.26.) önkormányzati rendelet célja a szociálisan nehéz helyzetbe került - gyermeket - nevelő családok anyagi támogatása, a közösség tudatos felelősségvállalásával elesettjei iránt.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj pályázat helyi szabályairól 16/2008. (IX. 12.) önkormányzati rendelet célja, hogy a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 16. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján –tekintettel a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjrendszerről szóló 51/2007. (III. 26.) Kormányrendeletben foglaltakra a testület a szociálisan rászoruló felsőoktatási intézményben tanulmányokat folytató, illetve felsőfokú intézményben továbbtanulni szándékozó fiatalok esélyteremtő támogatását tekintvatanulmányi eredménytől függetlenül, megállapítsa a támogatásra való jogosultság feltételeit, az eljárás és az ellenőrzés szabályait.

## **2. Stratégiai környezet bemutatása**

### **2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal**

Az egyes programok, koncepciók, mint a költségvetési koncepció, a gazdasági program, a Településrendezési, valamint a településszerkezeti terv, a helyi sportfejlesztési koncepció mind a saját területére vonatkozólag határozza meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.

#### **Költségvetési koncepció:**

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV törvény 2014. évi módosítása következtében koncepciókészítési kötelezettséggel nem rendelkezik a képviselő-testület, a költségvetés tervezéséhez azonban elengedhetetlen a jövő évi tervek, elképzelések megfogalmazása, egy átfogó koncepció kidolgozása, mely meghatározza a főbb irányvonalakat, alapelveket, célkitűzéseket.

Rákóczi falva Város Önkormányzata a 9/2018. (III.14.) számú rendeletével fogadta el a 2018. évi költségvetését. A rendelet 9.§-a szabályozza a gazdálkodás különös szabályait, irányvonalait, mely szerint az önkormányzat már most felhívta az intézmények figyelmét a takarékos, fegyelmezett gazdálkodásra, az előirányzatok takarékos felhasználására. A képviselő-testületnek ezek hosszabb távú célkitűzései a gazdasági stabilitás megteremtése érdekében. Az önkormányzat elrendelte, hogy minden egyes területen maximálisan ki kell használni a pályázati lehetőségeket. Rákóczi falva Város Önkormányzata a változó jogszabályi környezet ellenére továbbra is feladatául tűzte ki az esélyegyenlőség megteremtése érdekében azt, hogy az intézmények, mint az óvoda, iskola, szociális intézmény, polgármesteri hivatal a jövőben is hatékonyan, eredményesen, gazdaságosan, a gyerekek, ellátottak, ügyfelek érdekeit szem előtt tartva működni tudjanak.

#### **Gazdasági program:**

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében az önkormányzat meghatározza gazdasági programját. A törvény értelmében „A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szól. A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével - a kistérségi területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve - az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják. A gazdasági program tartalmazza

különösen: a fejlesztési elképzeléseket, a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését, a településfejlesztési politika, az adó politika célkitűzéseit, az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldásokat. Rákóczi falva Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2015. április 21. napján fogadta el a 2015-2019. évre vonatkozó gazdasági programját, melynek jelentős és kiemelt eleme, a közösség építése, annak érdekében, hogy a Rákóczi falvai emberek ebben a városban minél jobban érezzék magukat, munkahelyek teremődjenek, a közszolgáltatásokhoz minél jobban és egyszerűbben hozzáférjenek, annak színvonala folyamatosan javuljon az önkormányzat gazdasági stabilitásának megteremtése mellett.

### **Településrendezési terv:**

Rákóczi falva Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Építési Szabályzataról szóló rendeletét 2011. évben alkotta meg. A szabályzat tartalmazza a település rendezési tervét, melynek értelmében a község közigazgatási területén területet felhasználni, továbbá telket alakítani, építményt, építményrészt, épületegyüttest építeni, átalakítani, bővíteni, felújítani, helyreállítani, korszerűsíteni és lebontani, elmozdítani, a rendeltetést megváltoztatni és ezekre hatósági engedélyt adni e rendelet rendelkezéseinek megfelelően lehet. A településrendezési terv is kiemelt célként fogalmazza meg a település folyamatos fejlődésének megvalósítását.

## **2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása**

Rákóczi falva a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása (5000 Szolnok, Kossuth tér 9.) tagja, melynek alaptevékenységi körének főbb vonásai 2010. január 01. napjától az alábbi államháztartási szakfeladat rend szerinti alaptevékenységek tartoznak:

- Munkahelyi étkeztetés
- Üzletviteli, egyéb vezetési tanácsadás
- M.n.s. egyéb szakmai, tudományos, műszaki tevékenység
- Önkormányzatok és többcélú kistérségi társulások igazgatási tevékenysége
- Területpolitikai támogatások és tevékenységek
- M.n.s. egyéb kiegészítő szolgáltatások
- Önkormányzatok közbeszerzési eljárásainak lebonyolításával összefüggő szolgáltatások
- Önkormányzatok, valamint többcélú kistérségi társulások elszámolásai
- Óvodai nevelés, ellátás
- Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, ellátása
- Általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (1-4. évfolyam)
- Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (1-4. évfolyam)
- Általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (5-8. évfolyam)
- Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (5-8. évfolyam)
- Pedagógiai szakszolgáltató tevékenység
- Korai fejlesztés, gondozás
- Fejlesztő felkészítés
- Pedagógiai szakmai szolgáltatások
- Egyéb oktatást kiegészítő tevékenység
- Házi orvosi ügyeleti ellátás
- Fogorvosi ügyeleti ellátás
- Időskorúak tartós bentlakásos szociális ellátása
- Demens betegek bentlakásos ellátása
- Időskorúak bentlakásos egyéb szociális ellátása
- Hajléktalanok ellátása átmeneti szálláson

- Hajléktalanok ellátása éjjeli menedékhelyen
- Idősek nappali ellátása
- Egyéb önkormányzati eseti pénzbeli ellátások
- Bölcsődei ellátás
- Gyermekjóléti szolgáltatás
- Nappali melegedő
- Szociális étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Családsegítés
- Támogató szolgáltatás
- Községi szolgáltatások (kivéve: szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása)
- Szendélybetegek alacsonyküszöbű ellátása
- Falugondnoki, tanyagondnoki szolgáltatás
- Utcai szociális munka
- Szociális foglalkoztatás munka-rehabilitáció keretében
- Szociális foglalkoztatás fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás keretében
- Szabadidősport- (rekreációs sport-) tevékenység és támogatása
- Máshová nem sorolható egyéb sporttámogatás

A szociális és az egészségügyi ellátás iránti igény várható növekedése a településen jelenleg közvetlenül elérhető ellátások bővítését, fejlesztését vetítik elő.

A Rákóczi Falvai II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (Székhelye: 5085 Rákóczi Falva, Szabadság tér 1.) Alapító okiratában (2012. szeptember 1.) az esélyegyenlőség megteremtése érdekében az feladatként és célként az alábbiakat fogalmazta meg:

- A lassan haladó, sajátos nevelési igényű gyermekek segítése, a tantestület és speciális szakemberek bevonása, aktivizálása fejlesztésük érdekében, integrált oktatás keretén belül.

A sajátos nevelési igényű gyermekek közül a megismerő funkciók, vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzdő, valamint a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő tanulókat látja el.

Az integrált nevelést az alábbi esetekben tudja vállalni:

- tanulásban akadályozott (enyhén értelmi fogyatékos)
- dyslexia, dysgraphia, dyscalculia
- iskolai képességek kevert zavara, kevert specifikus fejlődési zavar
- tanulási zavar veszélyeztetett, aktivitás és figyelem zavara
- hiperkinetikus magatartászavar, gyermekkori autizmus
- beszédfogyatékos

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program során cél a lassúbb fejlődésű, tanulási vagy magatartási nehézségekkel, tanulási és viselkedési zavarokkal, illetve értelmi és mentális hátránnyal, fogyatékossgal küzdő tanulók kiszűrése és fejlesztése. A felzárkóztatás a hiányos alapismeretek pótlása mellett, a különböző képességek, készségek fejlesztése, rehabilitációja és a szocializációs folyamat megsegítésére is irányul. Fontos a megfelelő tanulási technikák elsajátítása.

A felzárkóztatást segítő program megvalósítását három területe:

1. Rehabilitációs és fejlesztő foglalkozások
2. Korrepetálás
3. Napközi otthonos, tanulószobai foglalkozások

#### 4. Egyéb, a speciális fejlesztés területei

Módszerek alkalmazásában az egyéni bánásmód dominál /ráhangolódni a tanuló érzelmi világára, /melynek alappillérei, a beszélgetés, a játékos tevékenykedtetés /bábozás, szituációs játékok, társasjáték, kártyázás, építő játékok, vetítés, stb/, az egyénre szabott feladatmegoldások. Az eszközök kiválasztásánál figyelembe kell venni az igényességet, a tartósságot, a gyerekek értelmi fejlődését megismerő tevékenységének életkori jellemzőit, fejlődési-fejlesztési szükségleteit. Az eszközök segítsék egyrészt a hátrányban szenvedő képességterület fejlődését, korrekcióját, másrészt az általános tájékozottság, a gondolkodás többsíkú, összetett fejlesztését!

A fejlesztőszobák berendezése családi légkört biztosít az alulmotivált gyermekek számára is. Eszközök erre a célra: tankönyvek, meséskönyvek, játékok, /kártya, dominó, puzzle, társasjáték, építő játék, feladatlapok, mérőlapok, bábok, diafilmek, termések, hangszalagok, videofilmek, trambulín, lépőkék, egyensúlyfejlesztő eszközök, mozgásfejlesztő táska, labdák, bordásfal, speciális fejlesztő lapok/.

A hátránykompenzációs program fontos eleme, hogy a fejlesztők személye hosszú távon azonos legyen. A megszokottság a segítő nevelő személyében és az állandó környezet által biztosított biztonságérzet igen jelentős szerepet játszik a foglalkozások eredményességében. Az adott pedagógustól elvárható követelmény, hogy elfogadja a fejlesztés alapelveit, gyermekszerető, szakma iránt elkötelezett, továbbképzéseken megszerzett korszerű szaktudás birtokában legyen, közvetlen, toleráns, türelmes, elfogadó személyiségjegyekkel rendelkezzen.

Egyéb, a speciális fejlesztés területei:

- logopédiai foglalkozás: jelenleg kistérségi formában történik az ellátás
- nevelési tanácsadás: jelenleg kistérségi formában történik az ellátás
- gyógytestnevelés: az orvosi szűrővizsgálatok alapján II. kategóriába sorolt tanulók számára szervezik.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek gyakran kényszerként élik meg a foglalkozásokon való részvételt. Az évismétlők, a lemorzsolódók közülük nagyobb arányban érintettek.

Az intézmény bekapcsolódott 2017 szeptemberében a Boldog Iskola Programba, melyet akkor a teljes második évfolyamon és az egyik ötödik osztályban valósítottak meg. Havonta egy alkalommal a pozitív gondolkodás, az optimista életszemlélet kialakításában ad lehetőséget tanulóknak. Ez a lehetőség a hátrányos helyzetű gyermekek számára egy olyan világnézet változást hozhat, mely a tudást, a tanulást mint kitörési lehetőséget jelen helyzetéből mutatja be. Jelenleg 6 tanulócsoporthoz vesz részt a programban.

Szintén 2017 szeptemberében indult a helyi általános iskolában egy új pedagógiai módszer bevezetése, a Komplex Instrukciós Program. A KIP-et a Hejőkeresztúron bevezetett módszer alapján sajátították el az intézményben dolgozó pedagógusok. A program biztosítja a tanulók egymástól független, kreatív gondolkodását, problémamegoldás képességének fejlesztését. A program egyik szabálya, hogy „mindenki jó valamiben”, így az esetlegesen visszahúzódóbb személyiségű tanulóknak, illetve a hátrányos helyzetű gyermekeknek is teret enged a kibontakozásban, az osztályközösségben hozzájárul státuszuk emeléséhez. A módszer elsődleges alapelve, hogy dicsérettel motiváljon. Az új módszer részeként bevezették a Generációk Közötti Párbeszéd panelt is, mely a szülők, nagyszülők bevonásával történik. A 2-8. évfolyamig tanévenként 2 alkalommal szülők, nagyszülők vendégeskednek az iskolában mint előadók, akik a saját munkájukról mesélnek, beszélnek a tanulóknak, így elősegítve a tanulók pályaválasztását.

Az iskola évek óta sikeresen pályáztat tanulókat helyi tanárok mentorálásával az Útravaló Ösztöndíjprogramba, melynek célja a hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének elősegítése. Mindez az esélyteremtő alprogramjai keretében történik. Az Út a középiskolába alprogram a diákok tanulási nehézségeinek leküzdéséhez járul hozzá, illetve a szakmai továbbtanulást készíti elő.

A pedagógusok nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy a hátrányos helyzetű tanulók közül is azonosítsák a tehetségeket. Erre lehetőség az Arany János Tehetséggondozó Program, ahová a tanulók pályázat alapján nyernek felvételt. A program célja a tehetséges, de valamely okból hátrányos helyzetű diákok továbbtanulásának segítése. A programban tanulók az 5 tanév folyamán kollégiumban laknak. A kollégium sokféle kulturális programot (havonta egyszer hét végén is) biztosít részükre, a tanulást segítő foglalkozásokat a gimnáziummal közösen tervezi és szervezi.

Az általános iskola 2-8. osztályos tanulói a Szolnoki Tankerületi Központ által megnyert EFOP-3.2.5-17 kódszámú felhívás keretében „Mi a pálya?” projektben vesz részt. A projekt fő célja az iskolák pályaorientációs tevékenységéhez kapcsolódó programok, rendezvények, és szolgáltatások megvalósítása az iskolákban, kiemelt figyelemmel az MTMI (matematika – természettudományok – műszaki - informatikai) területekre.

A Virágoskert Óvoda és Bölcsőde (Intézmény székhelye: 5085 Rákóczifalva, Rákóczi Ferenc út 60.) Alapító okiratában (138/2012. (X. 18.) önkormányzati határozat) a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a:

- testi fogyatékos, mozgássérült
- érzékszervi fogyatékos: látás-, hallássérült
- tanulásban akadályozott értelmileg enyhe fokban sérült
- beszéd fogyatékos
- autista és egyéb pervazív fejlődési zavar
- kevert specifikus fejlődési zavar
- tanulási zavar veszélyeztetett
- viselkedés fejlődésének organikus okokra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő
- viselkedés fejlődésének organikus okokra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő
- aktivitás és figyelem zavara
- hiperkinetikus magatartászavar
- elektív mutizmus
- sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését, iskolai életmódra felkészítését tűzi ki célul az integrált nevelés keretei között.

Az "Emberkék az Emberért" (az Egyesület székhelye: 5085 Rákóczifalva, Szent László király út 32.) Egyesület célja a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének segítése. A hátrányos helyzetbe került ember körülményeinek normalizálása és /re/integrációjának elősegítése a közösségben. A közösségi gondozás politikájának eredményes megvalósítása a helyi közösségeken belül. Az euróatlanti integráció elősegítése. Az átfogóbb szociálpolitikai reform ösztönzése.

A szociálisan és a munkaerőpiacon hátrányokat szenvedő emberek visszavezetése a társadalom vérkeringésébe, érzelmi stabilitásuk helyreállítása.

Az egészségkárosodásból vagy fogyatékoságból eredő, társadalmi hátrányos helyzet következményeinek csökkentése a megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásának

biztosításával, munkajövedelem juttatásával (rehabilitációs foglalkoztatás). Az egészség, mint alapérték kibontakoztatásának mindenoldalú segítése.

A településen élő idős emberek aktivizálása, életérzéseik pozitív irányba terelése az időskorúak napközijével való együttműködésben. Az idősek és a fiatalok újra egymásra találásának segítése.

Rákóczifalván számos civil szervezet működik, melyek hidat építenek az azonos és eltérő élethelyzetben lévő emberek között. A II. Rákóczi Ferenc Nyugdíjas Klub az idősek életét tölti meg tartalommal, élményekkel. Tevékenységével az idősek elmagányosodását előzi meg, illetve mérsékli. A Rákóczifalvai Belső Betegek Egyesülete a krónikus betegségekkel (az időskorú lakosság jelentős része 2-3 krónikus betegségben szenved) élőket építi segítő közösséggé. A Rászorultakat Támogató Egyesület a település valamennyi rászorulója részére nyújt segítséget. A Sportegyesület a fiatalok egészséges fejlődését segíti elő, a sport által összehozott csapat megtartó erején keresztül.

A sokszínű civil szerveződések élénkítik a település életét, munkájuk nyomán értékközvetítő mikroközösségek formálódnak.

### **2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása**

A települési esélyegyenlőségi program a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által kiadott Módszertani Segédlet és Gyakorlati Útmutató Helyi Esélyegyenlőségi Programok Megalkotásához, az emberi erőforrások minisztere 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelete a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól alapján készült.

A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul. Emellett Rákóczifalva Város Önkormányzat rendelkezésére álló adatok, és az elektronikus média hasznos információkkal szolgáltak.

## **3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége**

A mélyszegénység nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége is és azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek. Okai lehetnek társadalmi és gazdasági hátrányok, képzettségbeli hiányosságok, iskolai végzettség hiánya és a munkanélküliség.

A jelenség kialakulásának okai a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a képzések hiányosságaira, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység lakhatási, étkezési szokásokban és az ebből következő egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység kulcsfontosságú tényezője a családokban a gyermekek száma és a gyermekszegénység. Kiemelten fontos terület a hátrányos helyzetű térségekben élő családok, gyermekek, ill. a cigányok/romák helyzete.

### **3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet**

A magyarországi romák az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A mintegy 6-700 ezres roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben. Lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik jóval alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális.

A romák helyzetét pusztán a fenti jellemzőkkel meghatározni – az őket körülölelő társadalmi előítéletek hatásának számbavétele nélkül – pontosan mégsem lehet. A szociális létbizonytalanság mellett a kirekesztettség a legtöbb roma közös jellemzője, és e két jellemző együttállója az a kilátástalan élethelyzet, amely jó eséllyel egész életükben távol tartja őket a társadalmi fősdortól.

Gyakori tévhit, hogy a romák – érdemtelenül – túltámogatottak, ezzel szemben kutatások igazolják, hogy sem a helyi, sem az országos hatáskörű különböző fejlesztési programokban nincs kellő mértékben reprezentálva a roma lakosság, sőt célzottan romáknak szánt források is sokszor alacsony határfokkal érik el a célcsoportot.

A roma lakosok számát csak becsülni lehet, hiszen nem mindenki vallja magát romának közülük. Rákóczi falván a roma származású lakosok becsült száma 30-50 között valószínűsíthető. Asszimilációjuk nagy arányban sikeres: dolgoznak, gyermekeiket (többségi) iskolába járatják, környezetükre igényesek. A 2011-es népszámláláskor Rákóczi falván 17 fő vallotta magát roma származásúnak. Feltételezéseink szerint ez a szám nem a valós adatot mutatja.

A jövedelmi viszonyokat Magyarországon nagyban meghatározza az iskolai végzettség, ezt pedig szinte determinálja a családi háttér – legalábbis a diploma és az érettségi kifejezett bérelőnnyel jár, ugyanakkor a szakmunkások nincsenek sokkal jobb helyzetben a 8 általánost végzettekénél.

A Tárki kutatásai szerint 2009 és 2012 között ismét nőtt az egyenlőtlenség: mind a magasabb, mind az alacsonyabb jövedelmek távolodtak az átlagjövedelemtől. A gazdasági válság kitörése óta a jövedelmek még jobban polarizálódtak, főként a szegények száma gyarapodott. A szociológus szerint a relatív szegénységi mutatók – a háztartási átlagjövedelem 50-60 százalékánál kevesebből élők – alapján a mélyszegénység másfél millió embert érint ma Magyarországon. A magyar fogyasztási szerkezet a régió belül is sajátos: a hitelre való tartós fogyasztás, illetve a hiteltörlesztés a lakossági jövedelmeknek jelentős részét elviszi, így a GDP viszonylag kis hányada jut fogyasztásra.

A mélyszegénységben élők megbecsült száma korántsem tekinthető pontosnak. Az önkormányzatnál segélyt igénylők csekély százaléka időskorú, lakosságon belüli arányukat tekintve pedig elenyészőnek mondható.

Az idős lakosság megfelelő és rendszeres tájékoztatása fontos feladat lehet a jövőben, annak érdekében, hogy a számukra elérhető támogatási formákhoz a lehető legnagyobb arányban juthassanak hozzá.

### **3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció**

A helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

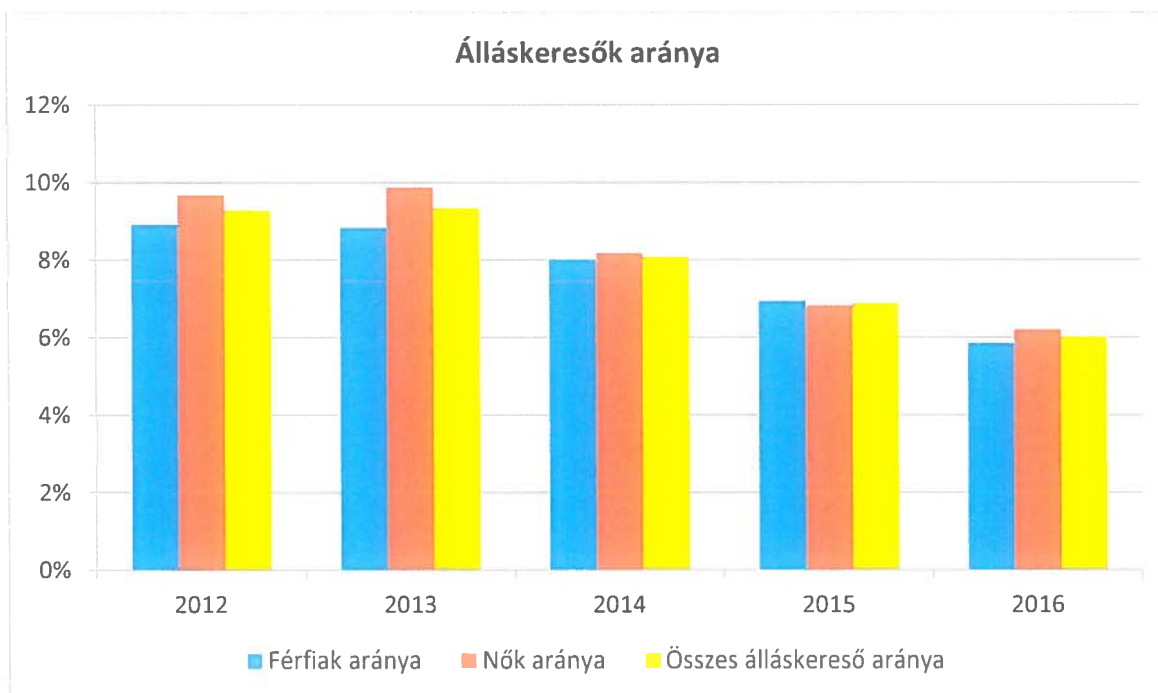
- a) közfoglalkoztatást szervez,
- b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A táblázatokban szereplő adatok segítségével a településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni.

### 3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	1977	1853	3 830	176,25	8,9%	179,25	9,7%	356	9,3%
2013	1948	1851	3 799	172	8,8%	182,75	9,9%	355	9,3%
2014	1922	1829	3 751	153,5	8,0%	149,5	8,2%	303	8,1%
2015	1913	1807	3 720	132,75	6,9%	123,25	6,8%	256	6,9%
2016	1894	1792	3 686	110,75	5,8%	111	6,2%	222	6,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



A 3.2.1 számú tábla mutatja a nyilvántartott álláskeresők arányát a 15-64 év közötti lakónépesség arányában. Jól látszik, hogy az álláskeresők a lakosság létszáma csökkenő tendenciát mutat az előző évhez képest, amely a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásnak köszönhető.

#### a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

### 3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

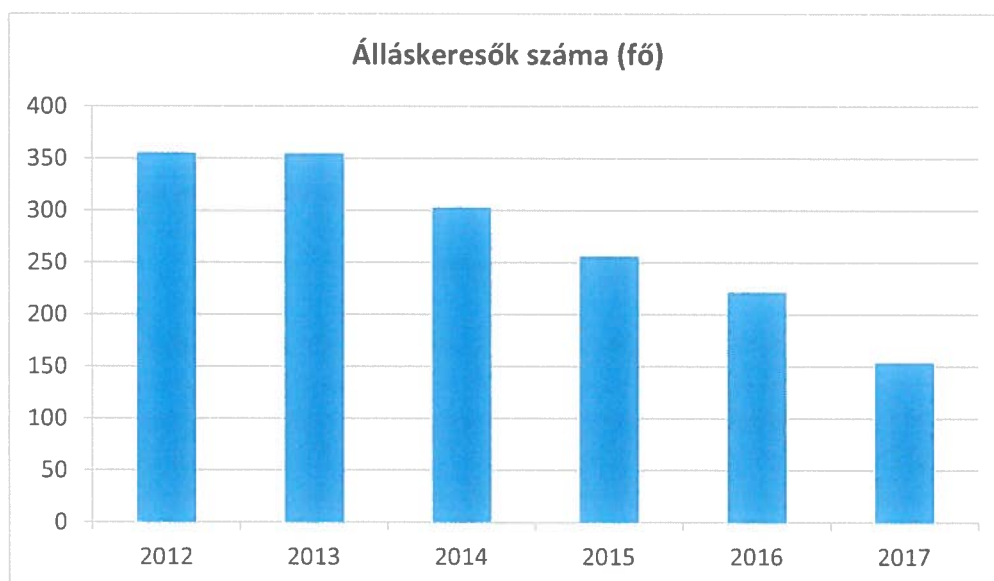
Amennyiben a nyilvántartott álláskeresők csoportját korcsoportokra tovább bontva vizsgáljuk, látható, hogy legkisebb arányban a 20 éven aluli lakosság körében találhatóak regisztrált munkanélküliek. Ennek magyarázata lehet, hogy a 16. életévüket betöltött lakosok többsége még az oktatási rendszerben foglal helyet, középiskolában, vagy azt követően felsőfokú szakképzésben vagy felsőoktatásban vesz részt. A vizsgált időszakban az álláskeresők száma csökkent, de kiugró növekedés tapasztalható a 61 év feletti lakosság körében, mely a 2010 óta zajló, lépcsőzetes nyugdíjkorhatár emeléssel, valamint a karkedvezményes nyugdíj megszüntetésével állhat összefüggésben. Ezen felül általánosságban is megállapítható, hogy



idősebb korban a mobilitási képesség csökkenésével egyenes arányban növekszik a kiszolgáltatottság is, amennyiben helyben nincs lehetőség a foglalkoztatásra, az idősebb korosztály tagjai gyakrabban válnak munkanélkülivé. Az önkormányzat által működtetett közfoglalkoztatási programok próbálják ellensúlyozni az idősebb korosztályra és egyéb hátrányos helyzetben lévő lakosokra nehezedő, főként az alacsony mobilitási lehetőségeiből fakadó terheket azzal, hogy helyben biztosítanak álláslehetőséget számukra.

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		356	355	303	256	222	154
20 év alatti	Fő	6	5,75	4,75	4,5	3	3
	%	1,7%	1,6%	1,6%	1,8%	1,4%	2,0%
20-24 év	Fő	44	47	37,25	24,75	21,25	11,5
	%	12,4%	13,2%	12,3%	9,7%	9,6%	7,5%
25-29 év	Fő	53	41,25	37,5	24,75	19,75	12,75
	%	14,9%	11,6%	12,4%	9,7%	8,9%	8,3%
30-34 év	Fő	45,75	39,25	27,5	21,75	16,75	14,75
	%	12,9%	11,1%	9,1%	8,5%	7,6%	9,6%
35-39 év	Fő	46	45,75	44,5	36,25	32,75	18,25
	%	12,9%	12,9%	14,7%	14,2%	14,8%	11,9%
40-44 év	Fő	33	29,75	23,75	27,25	25	17,25
	%	9,3%	8,4%	7,8%	10,6%	11,3%	11,2%
45-49 év	Fő	41	41,5	34	30,75	24,5	13,75
	%	11,5%	11,7%	11,2%	12,0%	11,0%	8,9%
50-54 év	Fő	40,75	41,5	32	19	22,25	12,25
	%	11,5%	11,7%	10,6%	7,4%	10,0%	8,0%
55-59 év	Fő	44,25	55	47,75	40,75	27,5	17,5
	%	12,4%	15,5%	15,8%	15,9%	12,4%	11,4%
59 év feletti	Fő	1,75	8	14	26,25	29	32,75
	%	0,5%	2,3%	4,6%	10,3%	13,1%	21,3%

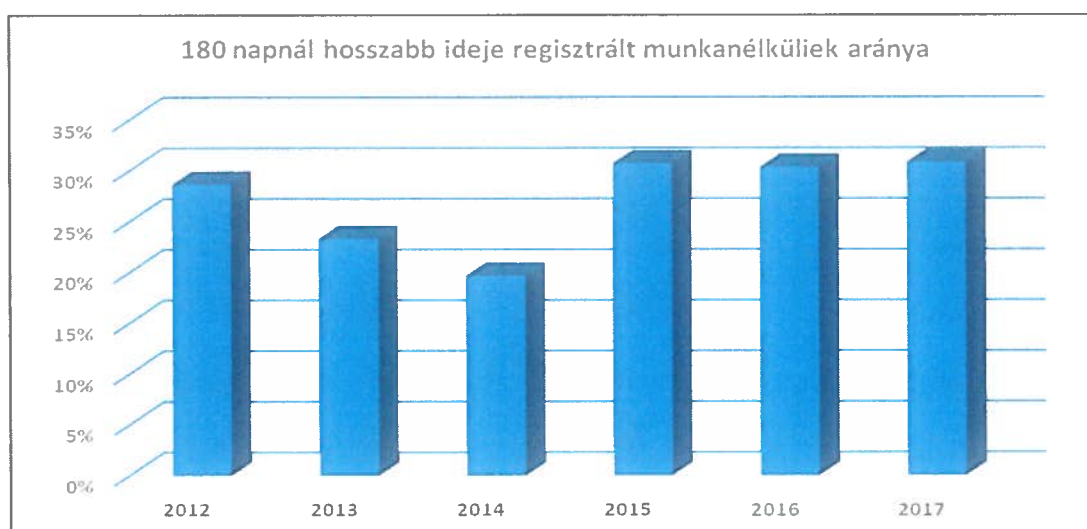
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



### 3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	28,69	n.a.	n.a.	102	n.a.	n.a.
2013	23,33	n.a.	n.a.	83	n.a.	n.a.
2014	19,69	n.a.	n.a.	58	n.a.	n.a.
2015	30,76	n.a.	n.a.	79	n.a.	n.a.
2016	30,38	n.a.	n.a.	62	n.a.	n.a.
2017	30,87	n.a.	n.a.	60	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi



A tartósan regisztrált munkanélküliek, nyilvántartott álláskeresők száma csökkenő tendenciát mutat az előző évekhez képest.

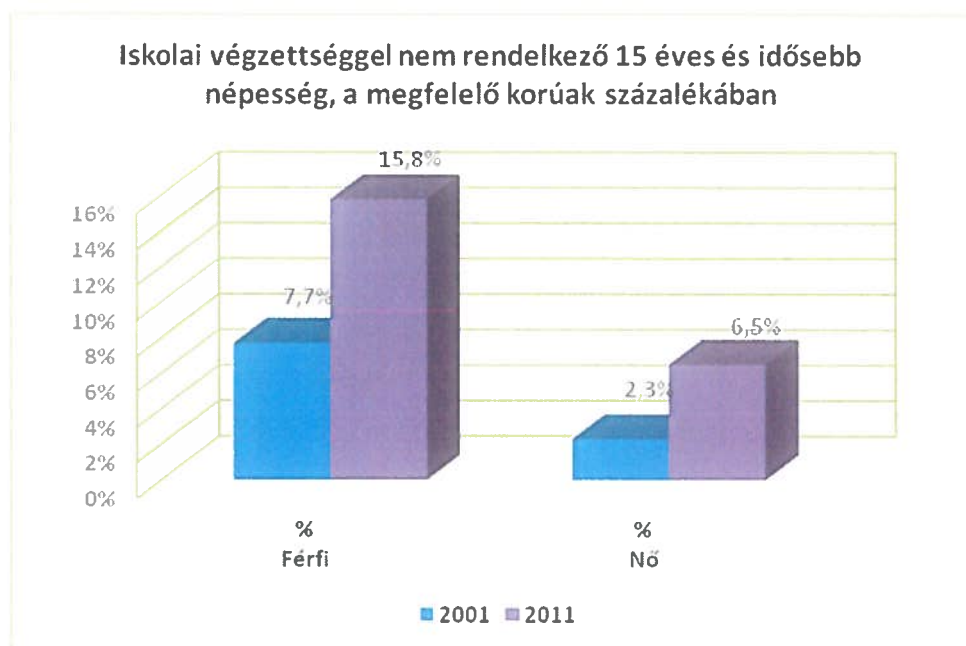
### 3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

#### b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A nyilvántartott álláskeresők nagy része csupán általános iskolai végzettséggel rendelkezik. Az alacsony végzettség, a szakképzettség hiánya hátrányt jelent a munkaerő-piacon. A Munkaügyi Központ képzésekkel, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása – igyekszik reintegrálni (visszahelyezni) az álláskeresőket a munka világába. Az alacsony iskolázottsági szint beszűkíti a munkahelyhez jutás lehetőségét. A változás egyik feltétele a képzettség megszerzése. A településen élő tartós munkanélküliek jövedelmi helyzete nem teszi lehetővé az iskolába járást, aminek egyik oka az anyagiakban keresendő. A képzés ideje alatt ugyanis elesnének az alkalmi munkából származó jövedelemtől.

### 3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	92,3%	97,7%	7,7%	2,3%
2011	84,2%	93,5%	15,8%	6,5%

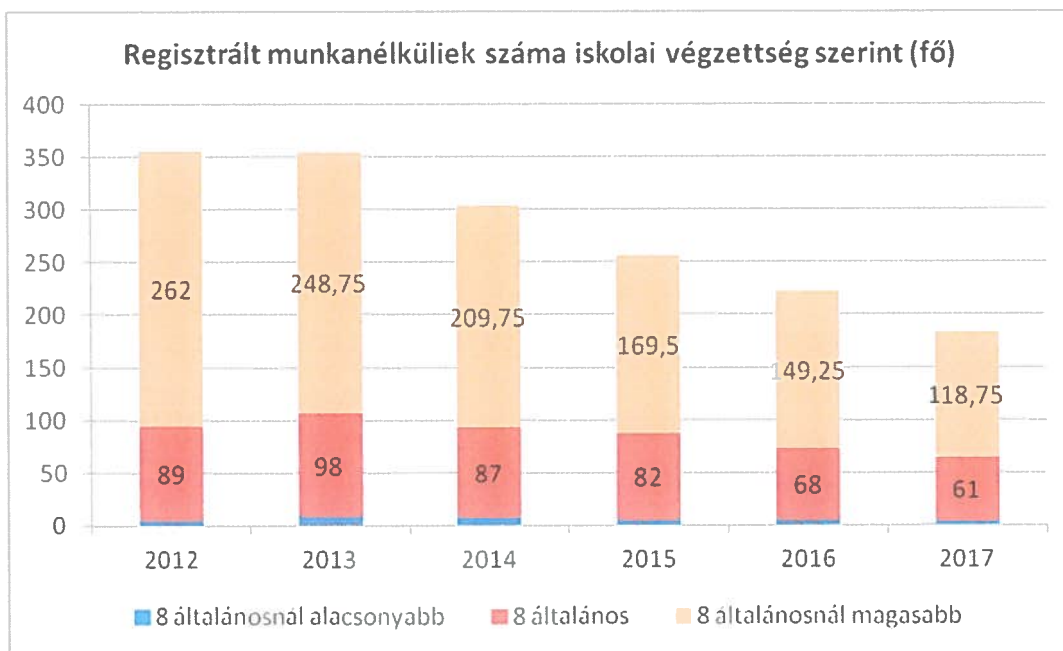


Rákóczi falván 2001 és 2011 között 8%-kal nőtt az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező, 15. életévüket betöltött férfiak és 4% nőtt az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező, 15. életévüket betöltött nők száma. A 3.2.5. számú táblázatból kiolvasható, hogy 2001-ben a női lakosság 2,3%-a, a férfi lakosság 7,7%-ka nem rendelkezett általános iskolai végzettséggel, 2011-re ez az arány nők esetében 6,5%-ra, férfiak esetében 15,8%-ra emelkedett.

### 3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	356	4,5	1,3%	89	25,0%	262	73,7%

2013	355	8	2,3%	98	27,6%	248,75	70,1%
2014	303	6,25	2,1%	87	28,7%	209,75	69,2%
2015	256	4,5	1,8%	82	32,0%	169,5	66,2%
2016	222	4,5	2,0%	68	30,7%	149,25	67,3%
2017	183	3	1,8%	61	33,3%	118,75	64,9%



A női foglalkoztatottság javulása a szigorodó nyugdíjba vonulási szabályokkal függ össze, a korai nyugdíjba vonulás lehetőségeinek korlátozása ugyanis ezt a nemet érinti jobban. Az hogy a munkaerőpiacon tovább (idősebb korig) maradnak aktívak az emberek, a foglalkoztatottak számának korcsoportos alakulása is mutatja. Az '50-es évek első felében születettek fokozatosan vonulnak ki a munkaerő-piacról, az őket követők kisebb létszáma miatt a foglalkoztatottak száma ebben a korcsoportban a jövőben (dacára annak, hogy a foglalkoztatási ráta értéke körükben nem csökken) jelentősebben mérséklődhet.

### 3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban	
	Fő	Fő	%
2012	0	0	0%
2013	0	0	0%
2014	0	0	0%
2015	0	0	0%
2016	0	0	0%
2017	0	0	0%

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat

### 3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Szakközépfiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középfokú iskolai tanulók száma a felnőttoktatásban
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2012	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
2013	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
2014	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
2015	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
2016	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
2017	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0

Forrás: TeIR,

A táblázatokból kiderül, hogy a Rákóczi falván a lakosok az elmúlt időszakban sem általános iskolai, sem középfokú felnőttoktatásban nem vettek részt.

#### c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás egy, a munkaviszonytól elkülönülten kezelendő, állam által részben vagy egészben finanszírozott speciális jogviszony, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a hátrányos helyzetű álláskereső – kiemelten a foglalkoztatást helyettesítő-támogatásra (a továbbiakban: FHT) jogosultak – átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény meghatározza, hogy közfoglalkoztatottként melyek azok a természetes személyek, akik foglalkoztathatóak.

A fent említett törvény taxatív felsorolja azt is, ki lehet közfoglalkoztató:

A közfoglalkoztatási támogatások típusai:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása
- országos közfoglalkoztatási program támogatása
- start munkaprogram támogatása
- közfoglalkoztatás mobilitását szolgáló támogatás
- vállalkozás részére foglalkoztatást helyettesítő-támogatásban (bérpótló juttatásban) részesülő személy foglalkoztatásához nyújtható támogatás.

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez társadalombiztosítási és a nyugellátásra (táppénz, nyugdíj). Ennek megfelelően - a munkabérhez hasonlóan - a közfoglalkoztatási bér után is meg kell fizetni a munkáltatói terheket, valamint a közfoglalkoztatott bruttó béréből is levonásra kerülnek az adó- és járuléktérhek.

Rákóczi falván az aktív korúak ellátásában, azon belül a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők 90 %-a számára csak a közfoglalkoztatásból szerzett bér jelenti a rendszeres jövedelmet. A közfoglalkoztatás iránti igény növekedése tapasztalható, aminek egyik oka lehet az alkalmi munkák számának csökkenése.

**d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)**

A munkahelykeresést, a munkavállalást befolyásoló tényező a képzettség, a motiváltság, és a munkanélküli léttel eltelt idő. A tartós munkanélküliek reményvesztettsége a teljes önfeladásig mélyülhet. A helyi munkalehetőségeken túl a környező települések is kínálnak munkalehetőségeket. A mobilitás gátja maga az álláskereső (aki beletörődött rossz helyzetébe), hiszen a megyeszékhely és a környező települések irányába a buszközlekedés magas színvonalú.

**e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük:**

A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a település regisztrált álláskereső fiataljai részére a megyeszékhelyen érhetők el, ami 10 km távolságra van Rákóczi falvától. A képzésre történő utazás ingyenes, és a tanfolyamok ideje alatt a képzésen részt vevők képzési támogatásban részesülhetnek.

**f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)**

A munkaügyi központ számos eszközzel - átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú munka támogatása - igyekszik az álláskeresőket visszavezetni a munka világába. A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű csoportok a gazdasági válság következményeként egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét.

**g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása**

A saját fenntartású intézményekben közcélú és közhasznú foglalkoztatottak anyagi és szociális helyzete az átlag alatt van, hiszen a tartós munkanélküliség és a segélyen élés nagymértékben kihat az anyagi helyzetükre.

**h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén**

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá. A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén

az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

A foglalkoztatás és a munkavégzés lehetősége a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcselemei, s jelentősen hozzájárulnak az emberek gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez.

Ennek ellenére országosan a foglalkoztatási és a munkaerőpiacon a hátrányos megkülönböztetés számos esetével találkozhatunk (roma, kisgyermekes szülő, fogyatékos).

Az egyenlőbánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, amely összesen húszféle diszkriminációra okot adó tulajdonságot sorol fel. Ilyen például a faji hovatartozás, egészségi állapot, anyaság (terhesség) vagy apaság, foglalkoztatási jogviszonynak vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonynak részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama, vagy épp a nemi identitás.

A törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül minden olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt személyi kvalitása (tulajdonsága) miatt kedvezőtlenebb bánásmódban részesül, mint más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport. Településünkön hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk és panasz sem érkezett.

### **3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások**

A településen a Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő

pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

#### **Pénzbeli ellátások:**

Az Egészségügyi, Szociális és Gyermekvédelmi Bizottság – az e törvényben és a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint – lakásfenntartási támogatás, temetési támogatást, egyszeri fűtéstámogatást, gyógyszer-támogatást, gyermekgondozási támogatást, beiskolázási támogatást, újszülött támogatást, letelepedési támogatást és rendkívüli települési támogatást állapít meg.

#### **Lakásfenntartási támogatás:**

A lakásfenntartással összefüggő rendszeres kiadásokhoz nyújtott támogatásban 2017. évben összesen 235 szociálisan rászoruló háztartás részesült, 10.026 e. Ft támogatási összegben. A támogatásra az jogosult, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 250 %-át, egyedül élő esetén a 300 %-át.

#### **Rendkívüli települési támogatás:**

Rendkívüli települési támogatásban 2017. évben összesen 161 szociálisan rászoruló háztartás részesült, 4.071 e. Ft támogatási összegben. A támogatás állapítható meg annak a személynek, aki rendkívüli élethelyzetbe került vagy létfenntartási gondokkal küzd és családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át, egyedül élő esetén 300 %-át nem haladja meg.

#### **Települési egyszeri fűtéstámogatás:**

Egyszeri fűtéstámogatásban 2017. évben összesen 178 szociálisan rászoruló háztartás részesült, 4.105 e. Ft támogatási összegben. A támogatásra az a szociálisan rászorult személy jogosult, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 250 %-át, egyedül élő esetén a 300 %-át.

#### **Gyógysértámogatás:**

Gyógyszertámogatásban 2017. évben összesen 15 szociálisan rászoruló háztartás részesült, 495 e. Ft támogatási összegben. A támogatásra az a családban élő személy, akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 200 %-át, és betegsége miatt, havi rendszeres gyógyító ellátás költsége eléri az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 50 %-át.

#### **Gyermekgondozási támogatás:**

Gyermekgondozási támogatásban 2017. évben összesen 111 szociálisan rászoruló háztartás részesült, 2.042 e. Ft támogatási összegben. A gyermek gondozásához nyújtott települési támogatás évente legfeljebb két alkalommal igényelhető, összege éves szinten gyermekenként nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének:

- a) 25 %-át ha a kérelmező részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben,
- b) 50 %-át, ha a kérelmező nem részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, és családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori összegének 300 %-át.

#### **Beiskolázási támogatás:**

Beiskolázási támogatás 2017. évben összesen 54 szociálisan rászoruló háztartás részesült, 850 e. Ft támogatási összegben. A gyermek beiskolázásához nyújtandó települési támogatásban részesülhet a nappali tagozaton tanulmányokat folytató rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő kiskorú gyermek után, az a szülő, illetve más törvényes képviselő, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át, egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő esetén a 400%-át.

#### **Újszülött támogatás:**

Az újszülöttek támogatásának formája gyermekenként egyszeri támogatás, melynek összege 50.000,- Ft, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a mindenkori legkisebb öregségi nyugdíj 400%-át, a gyermekét egyedül nevelő szülő esetén az 500%-át.

#### **Letelepedési támogatás:**

Letelepedési támogatás iránti kérelmet nyújthatnak be azok az első lakáshoz jutó személyek, kik Rákócziútfalva város közigazgatási területén lakást építenek, új vagy használt lakást vásárolnak. A letelepedési támogatás összege 200.000,- Ft mely egyszeri, vissza nem térítendő támogatás.

A támogatásra való jogosultság feltételei:

- a) az önkormányzat letelepedési támogatást nyújt azon első lakáshoz jutó igénylőknek, akik Rákócziútfalva Város közigazgatási területén lakáscélú ingatlant építenek vagy vásárolnak,
- b) a kérelmező és házastársa, vagy élettársa sem töltötte be a kérelem beadásának időpontjában az 50. életévét,
- c) legalább az egyik fél esetén minimum 180 nap folyamatos TB- jogviszonyra, illetve legalább 6 hónapos folyamatos keresőtevékenységre van szükség, ami nem lehet közmunka.
- d)<sup>2</sup>
- e) az ingatlan értéke, melyre tekintettel a támogatást igénylik, eléri a 4 millió forintot.
- f) a kérelmező és a vele együtt költöző családtagok egy főre jutó havi nettó jövedelme nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének az 500%-át.
- g) a kérelmező és a vele együtt költöző családtagok egyike sem rendelkezik Szt. tv. szerinti hasznosítható vagyonnal.

---

<sup>2</sup> Hatályon kívül helyezte a 11/2018. (IV. 25.) önkormányzati rendelet 1.§-a. Hatályos: 2018. május 1-től.



Év	Egyszeri fűtéstámogatásban részesülők száma	Rendkívüli települési támogatásban részesülők száma	Gyermekgondozási támogatásban részesülők száma	Beiskolázási támogatásban részesülők száma
2015	158	107	74	0
2016	232	197	100	58
2017	185	239	117	57

### 3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

A 3.3.1. tábla az álláskeresési támogatásban részesülők számáról ad információt, mely adatokból kiderül, hogy a nyilvántartott álláskeresők hány százaléka részesül segélyben.

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma	Álláskeresési segélyben részesülők (fő)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	3 830	2,5	0,1%
2013	3 799	6	0,2%
2014	3 751	9,75	0,3%
2015	3 720	15	0,4%
2016	3 686	16,5	0,4%
2017	3 675	20,75	0,6%

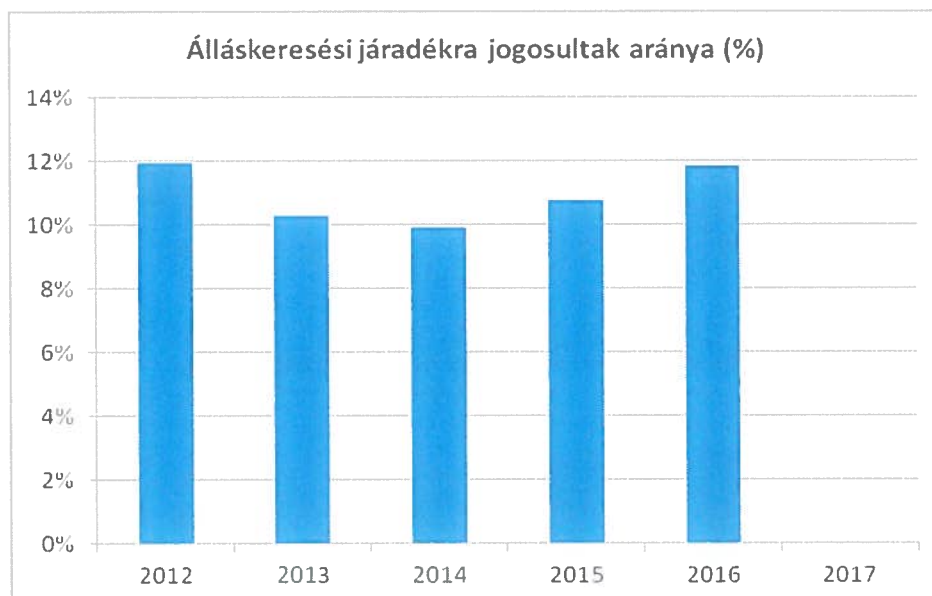
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



**3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma**

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma	Álláskeresési járadékra jogosultak	
	Fő	Fő	%
2012	356	42,5	12,0%
2013	355	36,5	10,3%
2014	295	29,25	9,9%
2015	256	27,5	10,7%
2016	203	24	11,8%
2017	n.a.	27,25	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

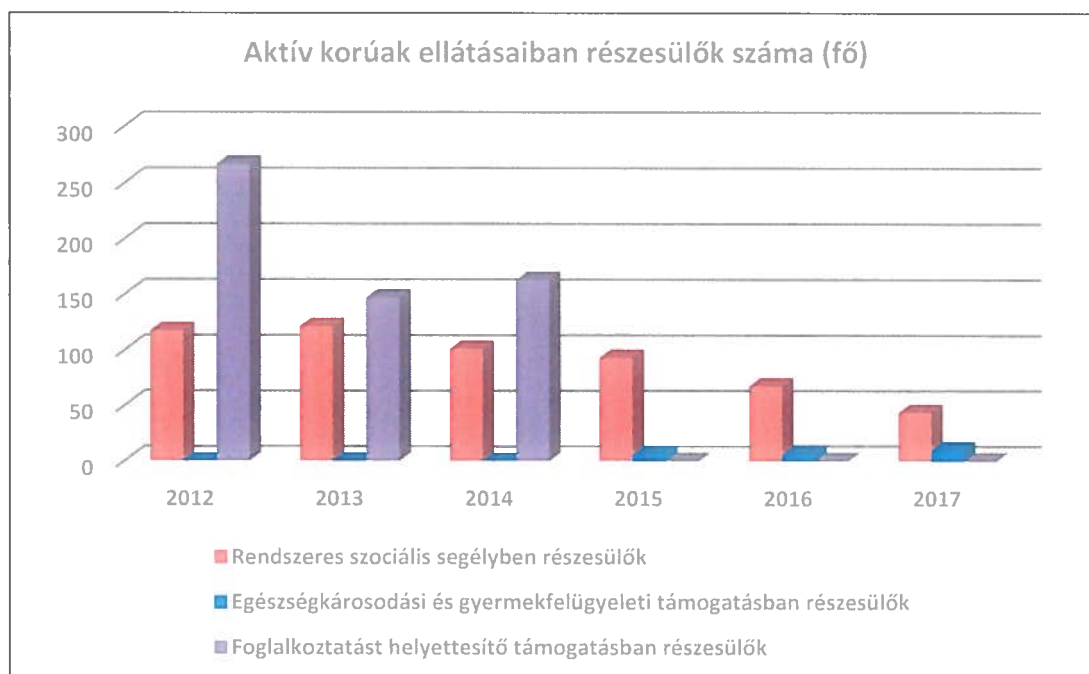


A fenti adattáblák nem mutatnak pontos adatok a munkanélküliek számáról. Sokan nem regisztrált álláskeresők, hiszen ha nem jogosultak az aktív korúak ellátására a munkaügyi központtal sem tartják a kapcsolatot. A regisztrált álláskeresők pontos információkkal rendelkeznek a lehetőségekre álló pénzbeli ellátások tekintetében.

### 3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga)  (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	117,25	n.a.	3,06%	267	75,11%
2013	121,25	n.a.	3,19%	147	41,44%
2014	101	n.a.	2,69%	163	55,25%
2015	93	6	2,50%	n.a.	n.a.
2016	67,5	6	1,83%	n.a.	n.a.
2017	43,75	10	1,19%	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



A táblázat adatsora azt jelzi, hogy településünkön a szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen.

A táblázatban szereplő számok a tárgyév december 31-én támogatásban részesülők számát mutatják. Közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskereső, elsősorban FHT-ra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével kötelesek elfogadni.

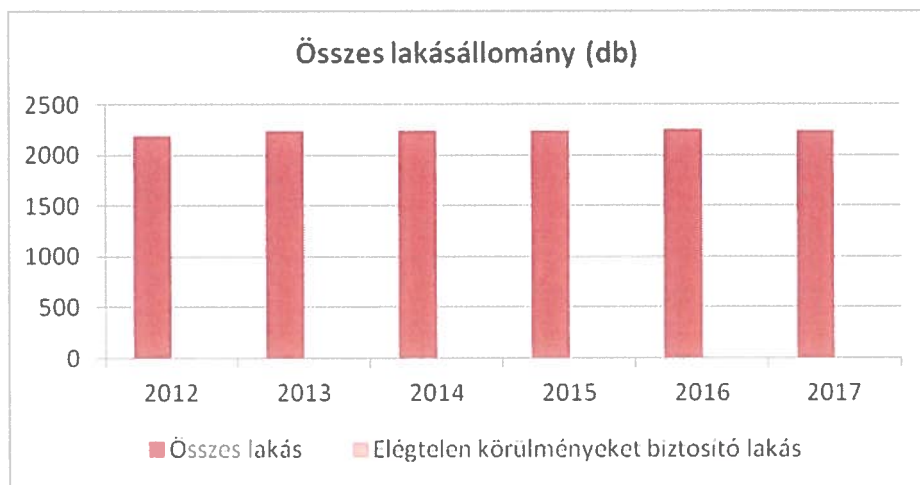
### 3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

### 3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	2194	0	0	0	0	0	0	0
2013	2239	0	0	0	0	0	0	0
2014	2241	0	0	0	0	0	0	0
2015	2245	0	0	0	0	0	0	0
2016	2248	0	0	0	0	0	0	0
2017	2 246	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok



A táblázatból is látható, hogy a településen nincs bérlakás és szociális lakás.

- a) **bérlakás-állomány** a településen nincs.
- b) **szociális lakhatás** a településen nincs.
- c) **egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok** a településen nincs.
- d) **elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság**

Rákóczi falván 2012. évtől csak 1-2 esetben fordult elő elégtelen lakhatási körülmény.

#### e) lakhatást segítő támogatások

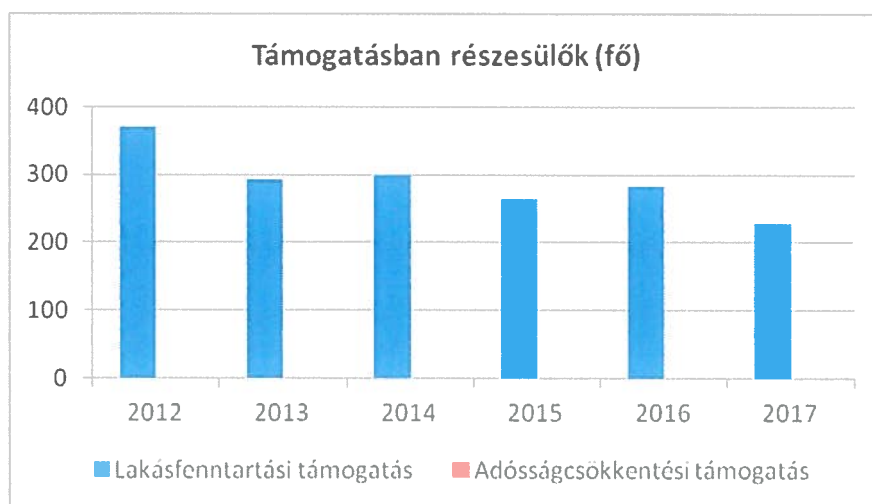
A Rákóczi falva Város Önkormányzata a szociális és gyermekvédelmi ellátások szabályairól szóló 2/2018. (I. 26.) önkormányzati rendelete alapján a szociális krízishelyzetben lévők részére

települési támogatás nyújtható. E helyi rendelet alapján a lakásfenntartási támogatás természetben is megállapítható, a közüzemi szolgáltatók részére történő utalással. A közüzemi díjtartozást felhalmozók részére a védett fogyasztói státuszba történő felvétel kérelmezése nyújt lehetőséget a tartozás részletekben történő megfizetésére, és a kikapcsolás helyett az előre fizető mérőórák felszerelése révén a szolgáltatástól nem esnek el.

### 3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma
2012	371	0
2013	293	0
2014	299	0
2015	265	0
2016	284	0
2017	228	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar



#### f) eladósodottság

Komoly problémát jelent a településen az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családok esetében, valamint a 2008. évben kirobbanó gazdasági világválság rengeteg ember anyagi biztonságát veszélyeztette. A településen sok család saját tulajdonú ingatlanban él - kis százalékban bérlőként- általában a szüleiktől örökölt lakásban - vagy velük együtt - vagy régebben szocpolra épített, vásárolt lakásokban. Előfordul, hogy a nehéz anyagi körülmények miatt közüzemi számlájukat nem tudják fizetni és előre fizetős készüléket szerelnek fel lakásukra.

#### g) lakhatás egyéb jellemzői

Városunk - mezőgazdasági jellegéből adódóan vonzáskörzetében - több tanya ingatlan található, amelyek jellemzően magántulajdonban állnak. A tanya ingatlanok többsége közművel nem rendelkezik, elszigetelten, a várostól távolabbi területeken helyezkednek el.

### 3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A lakhatási helyzetkép megértéséhez szükséges a következő fogalmak meghatározása:

Belterület: a település zárt beépített része,

Külterület: a település zártan beépített részén kívüli szórvány lakóhelyek (majorsági épületek, tanyák, puszták, külterületi lakott helyek)

Szegregált lakóterület: ahol egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészen belül elkülönülnek.

Szegregátumnak nevezzük azokat a földrajzilag egybetartozó és elhatárolható területeket, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú lakosságon (15-64 éves korosztály) belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot.

A 2011-es népszámláláskor Rákóczi falván mindössze 19 ember vallotta magát romának. A városban a népességen belül alacsony a romák aránya és a roma lakosság a településen szétszóródva él. A lakosságon belüli arányukról pontos adat nincs. A becslt adatok alapján elmondható, hogy erőteljes etnikai szegregáció nem tapasztalható.

- a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)**

Rákóczi falva Város Közigazgatási területén nincsenek szegregátumok, telepek.

- b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)**

Mivel a településen nincsenek szegregátumok/telepek, ezért a kérdés nem releváns.

- c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai**

Mivel a településen nincsenek szegregátumok/telepek, ezért a kérdés nem releváns.

### 3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében

- gondoskodik a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén - lehetőségeihez képest - saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát

d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat (étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, nappali ellátás) és szakosított ellátásokat (az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény).

#### **a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés**

A településen házi orvosi ellátás a hét minden napján, magas színvonalon ellátott. Az ügyeleti ellátás Szolnokon történik. A felnőtt beteghez az ügyeletes orvos házhoz jön. A gyógyszerértár nyitva-tartása az orvosi rendelési időhöz igazított. Fogorvos a hét minden napján rendel.

A vér - és vizelet laborvizsgálatokra történő levételére Rákóczi-falva Város vérvételi helyet üzemeltet. A vizsgálati anyagok levételére heti egy alkalommal van lehetőség. Ez nagymértékben megkönnyíti az orvosi vizsgálatokhoz történő hozzáférést, és nagy segítséget jelent a kisgyermekes szülők, az idős emberek és a fogyatékkal élők számára is.

Szakorvosi vizsgálatokon történő részvételre, kórházi ellátásra a 10 km távolságra lévő Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Hetényi Géza Kórház és Rendelő Intézetben van lehetőség. A mozgásukban korlátozott személyek orvosi vizsgálatokra történő szállításban a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központja (Rákóczi-falva, Kossuth út 13.) Támogató Szolgálatára nyújt igény esetén segítséget. Szükség esetén az arra rászoruló személy részére szakképzett kísérőt is biztosít az intézmény.

#### **3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás**

<b>Év</b>	<b>Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma</b>	<b>Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma</b>	<b>A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma</b>
2012	3	0	0
2013	3	0	0
2014	3	0	0
2015	3	0	0
2016	3	0	0
2017	3	0	0

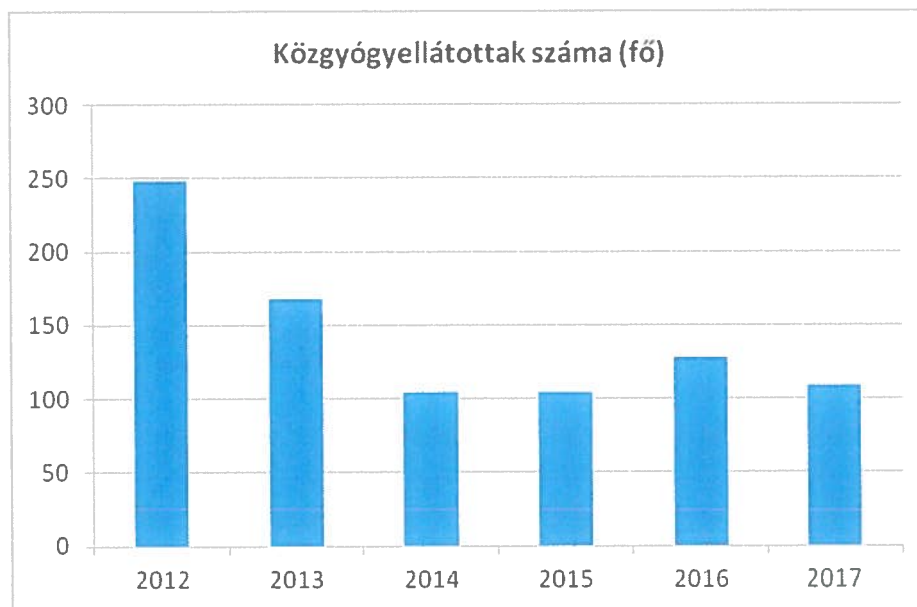
Forrás: TeIR, KSH Tstar

#### **3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma**

<b>Év</b>	<b>Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma</b>
-----------	---

2012	248
2013	168
2014	104
2015	104
2016	128
2017	108

Forrás: TeIR, KSH Tstar

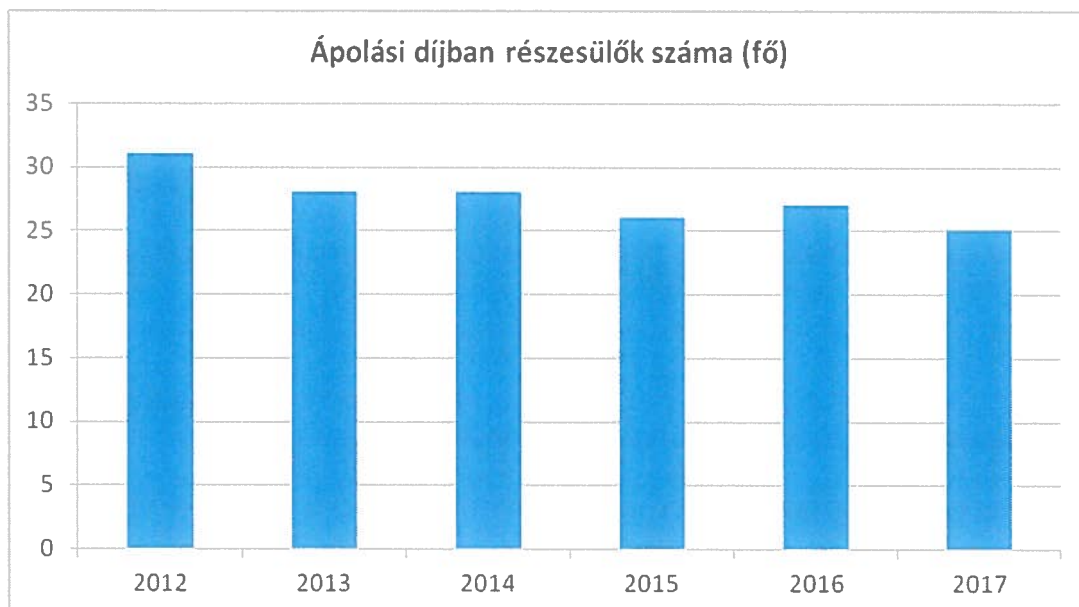


### 3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Összesen
2012	31	0	31
2013	28	0	28
2014	28	0	28
2015	26	0	26
2016	27	0	27
2017	25	0	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar





**b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés**

A Tüdőgondozó Intézet évente egy alkalommal települ a községbe tüdőszűrésre. Országos szűrőprogramok is eljutnak a településre kampányszerűen. A szűrővizsgálatokon való részvételi arány alacsony. 2017. évben a felnőtt lakosságának kb. az egynegyede vette igénybe a tüdőszűrést.

A házi orvosok és a védőnők, akik az oktatási intézményekben is ellátják a kötelező oltási teendőket, valamint vércukormérést, vérnyomásmérést és felvilágosító tevékenységet is végeznek.

A civil szervezetek évente szerveznek a településen – ortopédiai, reumatológiai, szemészeti szakorvosi vizsgálatokat.

Pontos adat a szűrővizsgálatokon résztvevők számáról, összetételéről nem áll rendelkezésre. A házi orvosok által ellátott betegek számából arra lehet következtetni, hogy a szűrővizsgálatokon való nagyobb arányú részvétel indokolt és szükséges.

**c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés**

Egészségügyi fejlesztő és rehabilitációs ellátásra a megyeszékhelyen van lehetőség.

**d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése**

A közétkeztetést helyi vállalkozó biztosítja.

A település csatlakozott az iskolatej, mézes reggeli és az iskola gyümölcs programhoz. A nyári gyermekétkeztetést minden évben biztosítja az önkormányzat. A gyermekéhezés elleni pályázatokra rendszeresen pályázatot nyújt be az önkormányzat és a helyi oktatási intézmények is.

A felnőtt szociálisan rászorultak étkeztetésére is van lehetőség a településen.

Legfontosabb szempontok a közétkeztetés biztosítása során:

- A gyermekkor mintá határozza meg táplálkozási szokásainkat, ezért a helyes táplálkozás alapjait minél korábbi életkorban el kell kezdeni kialakítani. A gyermekkor elhízás ugyanakkor egyre nagyobb problémát jelent.
- A táplálkozási kockázati tényezők már gyermekkorban is kimutathatóak.

- Az egészséges táplálkozással a nem fertőző betegségek megelőzhetőek, a születéskor várható élettartam meghosszabbítható.
- A zöldségekben, gyümölcsökben gazdag étrend az egészséges testtömeg megőrzésének, valamint a szív-érrendszeri-, daganatos betegségek megelőzésének egyik kulcsa.
- Napi 5 adag zöldség/gyümölcs fogyasztása esetén évente 2,7 millió haláleset lenne megelőzhető az európai régióban.
- Ha 5 év alatt a só fogyasztás átlag napi 10 g-ra sikerülne csökkenteni, akkor a 40-65 évesek körében 11.000 stroke-ot, illetve szívinfarktust lehetne megelőzni.
- Az egészséges táplálkozás az idősebb korosztályban is mérhetően javítaná az egészségi állapotot.
- A táplálkozásnak ugyanakkor bizonyítottan hatása van a tanulási képességekre (fizikai fejlődés, koncentráció képesség, magatartás, beilleszkedés).

#### e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Rákóczi Zoltán Város Önkormányzati Képviselő-testülete kiemelt figyelmet szentel a városban folyó sporttevékenységekre és a sportolás által a testmozgás, az egészséges életmódra nevelés, a személyiség és közösségfejlesztés, az önismeret, az akaraterő fejlesztése, szabadidő hasznos eltöltése tevékenységekre. Az önkormányzati sporttevékenység magában foglalja a sport valamennyi formáját, beleértve a szabadidős tevékenységet, és az egészségmegőrzést is.

A Rákóczi Sportegyesület, a II. Rákóczi Ferenc Horgász Egyesület és a Rákóczi Zoltán Kézilabda Klub minden érdeklődő számára elérhető sportolási lehetőséget kínálnak a településen.

#### f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat Rákóczi Zoltán Városán a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ (5085 Rákóczi Zoltán, Kossuth út 13.) biztosítja.

Ellátás megnevezés	2015. évi létszám	2016. évi létszám	2017. évi létszám
gyermekjóléti szolgáltatás	107	105	122
családsegítés	51	51	64
étkeztetés	25	65	83
házi segítségnyújtás	36	45	48
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	49	34	34
nappali ellátás (idősek klubja)	23	20	7
nappali ellátás (demens)	8	5	15
támogató szolgáltatás	95	55	36
ápolást gondozást nyújtó int. idősek bentlakásos o.	46	45	45
<b>összesen</b>	<b>439</b>	<b>425</b>	<b>454</b>

(Forrás: Beszámoló az intézmény 2015-2017. évi munkájáról)

Ellátottak köre:

Rákóczi Zoltán Város, Rákócziújfalú, Tiszavárkony, Martfű települések közigazgatási területén élő segítségre szoruló emberek.

- Az alapellátás megszervezésével segítséget nyújtunk a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakóközösségükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik

megoldásában. Azon személyek ellátására törekszik, akik az önálló életvitelük fenntartásában segítséget igényelnek egészségi állapotukból, vagy egyéb más okból kifolyólag.

- Házi segítségnyújtást legfeljebb napi 4 órában kell nyújtani, melynek időtartamát egyénre szabottan az intézményvezető állapítja meg.
- Rákóczi falva, Rákócziújfalú, és Martfű települések közigazgatási területén élő egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt, az önálló életvitel fenntartása mellett rászoruló időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve együttműködésre képes pszichiátriai betegek.
- A családsegítés az életvezetési problémákkal, szociális gondokkal küzdő emberek ellátására helyezi a hangsúlyt.

Idősek Bentlakásos Otthona esetében:

- Magyarország területén élő olyan öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személy, akik napi 4 órát meghaladó gondozási szükséglettel rendelkeznek, de rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényelnek
- Olyan 18. életévét betöltött személyek, akik betegségük vagy fogyatékoságuk miatt önmagukról gondoskodni nem tudnak, ápolásuk, gondozásuk más típusú, ápolást, gondozást nyújtó intézményben nem biztosítható
- Idősek otthonába az ellátást igénylővel legalább egy éve együtt élő házastárs, élettárs, testvér, fogyatékos hozzátartozó a jogszabályban meghatározott gondozási szükséglet hiányában is felvehető

(Forrás: Beszámoló az intézmény 2017. évi munkájáról)

#### **g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor**

Az önkormányzati intézmények az ügyintézés és a foglalkoztatás során is megelőzik és megakadályozzák a hátrányos megkülönböztetést, mindent megtesznek az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

#### **h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül**

A gyermekjóléti szolgálat a családsegítő szolgálattal közösen a hátrányos helyzetű gyermekek részére nyári táborokat szervez évről-évre.

Az adományok gyűjtése és szétosztása az arra rászorulóknak között folyamatosan történik.

A Baba-Mama Klub a védőnők szervezésével valósult meg, ahol babatornára is lehetőség nyílt.

### **3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása**

#### **a) közösségi élet színterei, fórumai**

Rákóczi falván nincs roma kisebbségi önkormányzat. Az önkormányzat tisztviselői jártasak a romák esélyegyenlőségének biztosításával kapcsolatos kérdésekben. A helyi önkormányzatnál van az esélyegyenlőségi feladatokra kijelölt szakember.

A közpolitika helyi képviselői, döntéshozói megnyilvánulásaikkal elősegítik a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok érdekeinek érvényesülését és a társadalmi szolidaritást.

Rákóczi falván nincs a romák kisebbségi kultúrájának ápolását célzó helyi kezdeményezés. Az önkormányzat által fenntartott, illetve támogatott közművelődési intézmények és kulturális programok kínálatában nem jelennek meg a társadalom multikulturális jellegét, és a roma kisebbségi kultúrát, mint értéket bemutató elemek.

A település szolgáltatásszervezési koncepciójában nem szerepelnek a romák esélyegyenlőségét elősegítő konkrét intézkedések. Az önkormányzat nem gyűjt és értékeli adatokat arra vonatkozóan, hogy az általa működtetett, vagy felügyelt közszolgáltatásokhoz való hozzáférés mennyire biztosított a településen élő romák számára, illetve, hogy a gyakorlatban mennyien veszik igénybe ezeket a szolgáltatásokat.

Településünkön nagyon erős a civil szervezetek jelenléte, az általuk szervezett programok, rendezvények igen népszerűek.

**b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)**

Településünkön etnikai konfliktusok nincsenek.

**c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)**

A lakosok a védőnőkhöz és a Családsegítő- és gyermekjóléti szolgálathoz rendszeresen beszállítják a felesleges, de még használható ruházatot, játékokat, tartós élelmiszereket, amit a szolgálat szétoszt a rászorultak körében.

A 24 tagot számláló, 11 évvel ezelőtt alakult Rászorultakat Támogatók Egyesülete (RÁTE) az elesettek, szegények megsegítése érdekében folyamatosan keresi az együttműködés lehetőségeit. Az adományokat ingyen kapják, s ingyen adják tovább. Nehézséget jelent, hogy az adományokért külföldre kell menni. Minden hónap első szerdáján osztottak jó minőségű ruhát, élelmiszert, tisztítószert a rászorulóknak.

2016-ban segítették a hozzájuk fordulókat táskavarrógéppel, gáztűzhellyel, kenyérpirítóval, konyhai felszerelésekkel, több várandós kismamának babaruhával, babakocsival, babahordozóval, kiságygal. Az adományok célhoz juttatása több alkalommal a Városüzemeltetés dolgozóinak önzetlen segítségével történt. Az elmúlt évben 6 alkalommal 300 fő vett részt az ingyenes ruhabörzéken, 25%-kal többen, mint korábban. Alkalmanként 40-50 zsák ruhanemű gyűlt össze rákóczi falvai lakosoktól. Kiemelkedő munkájukat ismerte el ismét a Vöröskereszt azzal, hogy a decemberi adománygyűjtő akciójuk 1 napját felajánlották részükre.

**3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal**

A településen nem működik roma nemzetiségi önkormányzat.

**3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.**

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szakképzetlen munkanélküliek magas száma	Továbbképzések, átképzések, foglalkoztatási támogatások igénybevétele.
Jövedelmi helyzetük instabil	Foglalkoztatás elősegítése, vállalkozóvá válás segítése. Közfoglalkoztatás tovább folytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.

#### 4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát, amely dokumentum minden gyermekre kiterjedően célként fogalmazta meg a gyermekek és családjaik nélkülözését csökkentését, valamint a gyermek fejlődési esélyeinek javítását.

A gyermek védelme és a gyermeki jogok hazai védelme szempontjából meghatározó jelentősége van Magyarországnak Alaptörvénynek (a továbbiakban: Alaptörvény). Az Alaptörvény XVI. cikkének (1) bekezdése szerint „Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.” Továbbá az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdése kimondja, hogy „Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket.” Ennek megfelelően elsősorban a gyermek szülei, családja, azt követően az állam és végül a társadalom köteles biztosítani a gyermek fejlődéséhez szükséges feltételeket, melyek a felnőtté válásához szükségesek.

A település és Magyarország jövőjét a gyermekek jelentik. Rákóczyfalva eddig is, és a jövőben is arra törekszik, hogy a gyermekek születésüktől kezdve biztonságban és minél szélesebb körű ellátásban részesülve nevelkedjenek.

A településen a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményekben jelen van. A gyermekek, az iskoláskorúak ellátása, esélyegyenlősége az egyenlő bánásmód szerint jól működik. A Képviselő-testület minden évben átfogó értékelést fogad el a városban jelentkező gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok ellátásáról.

##### 4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Korcsoport	2016	2017	2018
0 - 3 év	163	174	191
4 - 6 év	123	139	131
7 - 18 év	639	625	631
<b>Összesen:</b>	<b>925</b>	<b>938</b>	<b>953</b>

A táblázatból jól látható, hogy városunkban a gyermek száma növekvő tendenciát mutat.

##### a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A veszélyeztetettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont).

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermek védelembe kerül, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a

gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható - a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - védelembe kerülhet, továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiataikorú, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermek, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiataikorú. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

Az utóbbi két évben a védelembe vétel leggyakoribb indoka az 50 órát meghaladó igazolatlan iskolai hiányzás volt. Védelembe vétel megszüntetésére az igazolatlan hiányzás megszűnése miatt csupán 3-4 esetben került sor. Az igazolatlanul iskolából hiányzó tanulók többsége hátrányos helyzetű családok gyermeke, ahol a szülők szakképzetlenek, álláskereső, alacsony szociális színvonalon élők. A rossz minta átadása önkéntelenül zajlik ezekben a családokban is, ahol nem érték a megszerzett tudás és a tanulás. Az esetek döntő többségében a védelembe vétel megszűnésének indoka a tankötelezettség megszűnése volt. Elsősorban a család feladata, hogy gyermeke részére biztonságot, védelmet nyújtson, szükségleteiről gondoskodjon, hogy egy harmonikusan fejlett, a közösségbe beilleszkedni tudó kreatív személyiség nevelkedjen. Azonban, ha a szülők a gyermekek szükségleteiről nem tudnak gondoskodni vagy elhanyagolják illetve, ha a gyermek erkölcsi okokból náluk nem hagyható be kell avatkoznia a gyermekvédelmi szakembereknek.

A településen a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményekben jelen van. A gyermekek, az iskoláskorúak ellátása, esélyegyenlősége az egyenlő bánásmód szerint jól működik. Városunkban családsegítő és gyermekjóléti szolgálat segítségét kérheti a szülő. Ha ezen segítséggel sem képes a szülő a gyermek családban történő megfelelő nevelését, gondozását biztosítani akkor a jelzőrendszer kérésére vagy a hivatalos tudomásszerzést követően hivatalból kerül sor a védelembevételre.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 67/A.§ (1)-(2) bekezdése az alábbiak szerint szabályoz:

(1) Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33.§-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

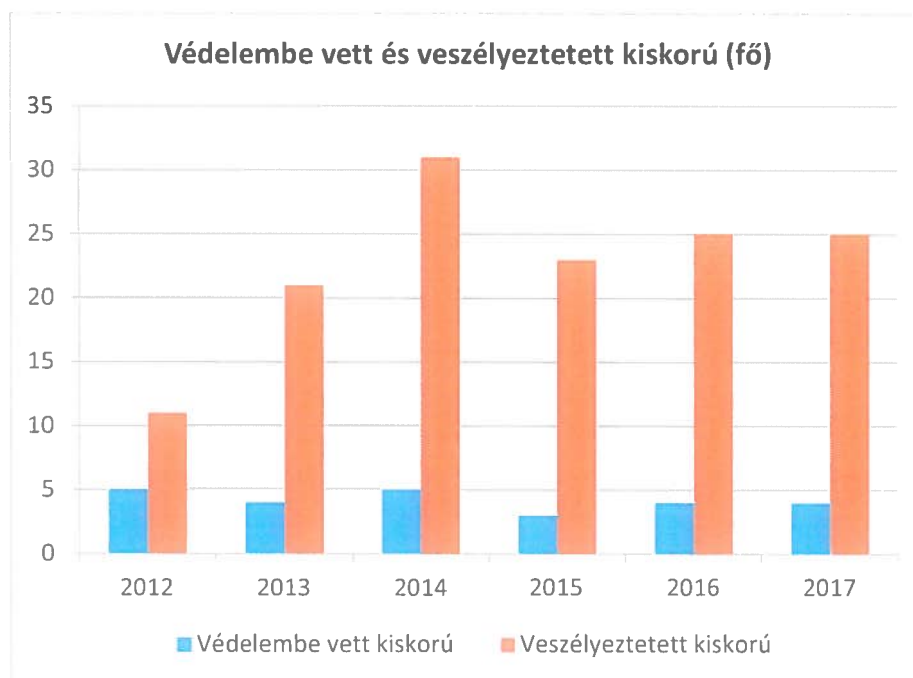
c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A hátrányos ill. halmozottan hátrányos helyzet megállapítása kérelem alapján határozattal történik, mely határozatot a gyermek törvényes képviselőjén túl a hivatal a gyermek nevelési-oktatási intézményét is értesíti (a jogerős határozat egy példányának megküldésével). Rákóczi falva Város Önkormányzatának Jegyzője a 2018. évben hátrányos helyzetet 24 gyermek és halmozottan hátrányos helyzetet 5 gyermek részére állapított meg.

#### 4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én
2012	5	11
2013	4	21
2014	5	31
2015	3	23
2016	4	25
2017	4	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar



## **b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma**

**A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre vonatkozó jogszabályok:**

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.)
- a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet

A Gyvt. 19. § (1) bekezdés

(1)152 A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

a) 153 a 21/B. §-ban meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és –ha megfelel a 21/C. §-ban foglalt feltételeknek – a szünidei gyermekétkeztetésnek,

b) 154 a 20/A. §-ban meghatározott természetbeni támogatásnak,

c) 155 az e törvényben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A települési önkormányzat jegyzője megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege és a vagyoni érték nem haladja meg a Gyvt. megengedett értékhatárt.

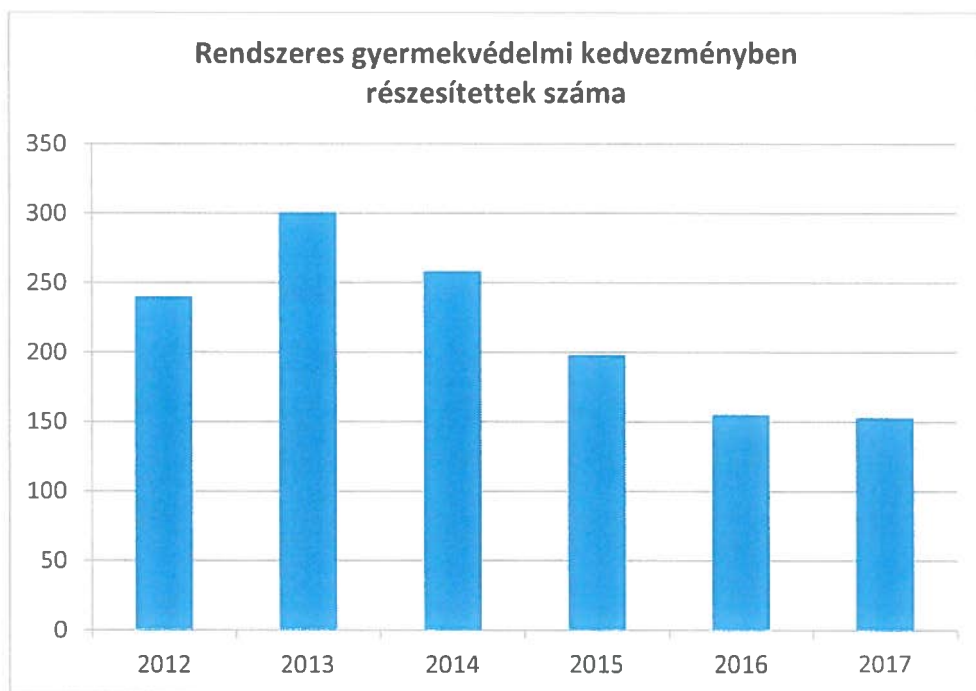
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a nagykorú jogosult a lakóhelye (a 18/A. § (1) bekezdés eszerint, ha a kérelmezőnek több lakcíme van, az illetékességet az a lakóhely vagy a tartózkodási hely alapozza meg, ahol életvitelszerűen lakik) szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál terjeszti elő.

A feltételek fennállása esetén a települési önkormányzat jegyzője 1 év időtartamra megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát. Az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén nagykorúvá válása után is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be.

### **4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők évi átlagos száma**

<b>Év</b>	<b>Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma</b>
2012	240
2013	300,5
2014	258
2015	198
2016	155
2017	153





A településen jelenleg a gyermekek 16,3 %-a részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezménybe. A táblázatból jól látható, hogy csökkenő tendenciát mutat az előző évekhez képest.

#### **c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya**

A szociális és gyermekvédelmi ellátások szabályairól szóló 2/2018. (I. 26.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: rendelet) szerint a gyermek neveléséhez nyújtott települési támogatás célja, hogy a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében, ha a gyermeket gondozó család időszakosan/vagy időről időre létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerül. A tapasztalatok alapján elmondható, hogy a gyermekvédelmi támogatás iránti kérelem leggyakoribb indokai: a beiskolázás és a téli tüzelő biztosítása. A családban nevelkedő gyermekekre tekintettel a 2017. évi adat alapján az előző évek adataihoz képest lényegesen kevesebben részesültek támogatásban. A kérelmek száma csökkent ugyan, aminek az az oka, hogy az egy gyermek után igényelhető éves teljes összeget a szülők a kérelem benyújtásakor megigénylik.

A Bursa Hungarica felsőoktatási pályázathoz az önkormányzat minden évben csatlakozik. A 2016/2017. tanév II félévében és a 2017/2018. tanév első félévében az önkormányzat 9 fő felsőoktatásban részt vevő és szociálisan rászoruló hallgatót részesít támogatásban.

A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A településen ezen ellátások fajtái:

- Pénzügyi és természetbeni ellátások: rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, hátrányos ill. halmozottan hátrányos helyzet megállapítása, gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, ösztöndíj.
- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások: - a gyermekjóléti szolgáltatás, bölcsődei ellátás, - a gyermekek napközbeni ellátása.

#### d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A helyzetelemzés során annak a vizsgálata is javasolt, hogy a legjobban rászoruló családok gyermekei hozzájárultak-e a támogatásokhoz. A támogatások mindegyikét hivatalos iratokkal kell igényelni, igazolni. A mélyszegénységben élő személyek, családok gyakran megfelelő papírok, jövedelemigazolás vagy egyéb okok miatt nem jutnak hozzá szolgáltatásokhoz.

#### 4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012	50	124	18	158	3	55
2013	45	116	15	163	2	55
2014	32	91	36	214	2	64
2015	128	71	52		0	32
2016	108	62	44		0	21
2017	111	70	30		0	41

Forrás: TeIR, KSH Tstar,

#### e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A településen nincs nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermek.

#### 4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön. A gyermekvédelemben dolgozó szakemberek megállapításai alapján a veszélyeztetettség okai között elsődleges a szociális helyzet elégtelensége és ennek elsődleges közege a szegregált, teleszerű lakókörnyezet. Ugyanakkor a területen élők esetében érezhető a jövőkép hiánya, a szülők általi negatív minta átörökítése, a szocializációs hiányok. Mindebből következtethető az egészségtudatos életvitel hiánya is, a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya.

Városunkban nincs szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermek.

### 4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál is sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében.

#### a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A településen a 0-3 éves korúak ellátása mellett a bölcsődében, az óvodába és az iskolában is két védőnő látja el a feladatokat. A védőnők feladatait a területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet alapján látja el. Gondozási tevékenységét azon családok körében végzi, ahol várandós, gyermekágyas anya, 0-6 éves korú gyermek, illetve olyan 6-16 éves korú gyermek él, aki nem jár semmilyen közösségbe, intézménybe.

A védőnői tevékenység helyszínei: a Tanácsadóban önálló fogadóóra, illetve Várandós és Csecsemő Tanácsadás keretein belül, a család otthonában családlátogatások során, nevelési-oktatási intézményekben történő tisztasági vizsgálatok és egészségnevelés alkalmával, valamint közösségi programokra alkalmas helyszíneken.

Gyermekvédelmi feladataik közé tartozik a gyermekek egészségi állapotának ellenőrzése, betegségek kialakulásának megelőzése, az egészségromlás minél korábbi észlelése, és a gyermek mihamarabbi szakemberhez való jutásának elősegítése, kezelése, terápiák nyomon követése. Évente státuszvizsgálatok alkalmával a gyermekek testi, mentális, szociális fejlettségét, érzékszervi-, mozgás-, és beszédfejlődését ellenőrzik. Az egészségügyi prevenciós tevékenységük egyik fő tevékenységi területe a kötelező védőoltások megszervezése, a szülők tájékoztatása a kötelező és térítés ellenében igénybe vehető védőoltásokról, azok esedékességéről, az orvosi tanácsadásról tájékoztatás adása, a szűrővizsgálatokra való behívás, a szűrővizsgálatok eredményeinek nyomon követése, az esetleges további vizsgálatokra történő beutalás esetén, a szakvizsgálatok megtörténtének követése. Az egészségnevelő, prevenciós és gyermekvédelmi munka elsődleges színtere a család saját élettere, melyre családlátogatások során kerül sor.

#### 4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	2	145
2013	2	142
2014	2	143
2015	1	276
2016	2	142
2017	2	137



**b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)**

**4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői (3 körzet adatai együtt)**

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma
2012	0	37230	0	5796	0
2013	0	36390	0	5235	0
2014	0	35339	0	5116	0
2015	0	36317	0	5228	0
2016	0	37807	0	5816	0
2017	0	33624	0	4926	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar önkormányzati adatgyűjtés

Rákóczi falván három vegyes orvosi körzetben történik a felnőttek és a gyermekek ellátása három háziorvos által. Házi gyermekorvos, házi gyermek szakorvosi ellátás nincs a településen. Kórházi háttérrel Szolnok biztosít.

**c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok**

Korai fejlesztésre és rehabilitációra az oktatási intézményekben a lehetőség adott. A korosztály speciális ellátási igényeit a bölcsődében és az óvodában logopédus és gyógypedagógus megbízásával biztosítja az intézmény.

**4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma**

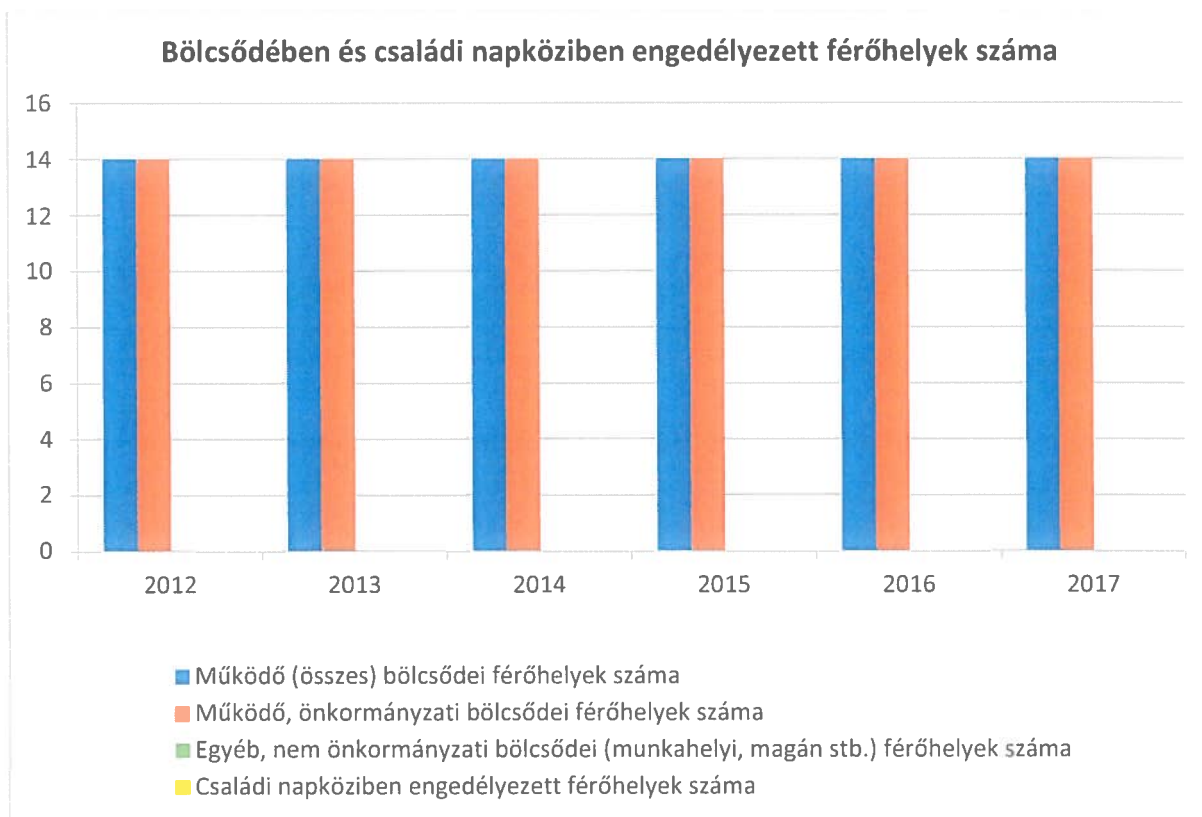
Év	Önkormányzati bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	1	23	0	0
2013	1	31	0	0
2014	1	36	0	0
2015	1	28	0	0
2016	1	23	0	0
2017	1	28	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

**4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma**

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én)
2012	14	14	0	0
2013	14	14	0	0
2014	14	14	0	0
2015	14	14	0	0
2016	14	14	0	0
2017	14	14	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi



#### d) gyermekjóléti alapellátás

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény rendelkezései szerint 2016. január 1-jével a gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítés teljes integrációja valósult meg, az ellátandó terület nagysága szerint differenciált szolgáltatástartalommal. A feladatok megosztásra kerültek a települések és a járások között. A települési önkormányzatok feladatkörében maradtak a lakóhely szintű minimumszolgáltatások, az általános segítő feladatok. Járási szintre került a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladatai három nagy csoportra bonthatók:

- 1) a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében végzett tevékenység;
- 2) a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében végzett tevékenység;
- 3) kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében végzett tevékenység.

Konkrét feladatok az alábbiak:

- tájékoztatás nyújtása
- ügyintézés
- segítő beszélgetés
- tanácsadás (gyermeknevelési, életvezetési)
- szolgáltatás közvetítése
- esetkezelési konferencia szervezése, lebonyolítása
- szakmaközi konferenciák szervezése, lebonyolítása
- éves gyermekvédelmi tanácskozás összehívása
- családlátogatás
- kapcsolattartás
- prevenciók, szabadidős tevékenységek szervezése

- adományok szervezése és szétosztása
- jelzések fogadása-lereagálása

A gyermekjóléti szolgálatnál megjelenő kliensek lehetnek:

- alapellátottak, ami egy önkéntes együttműködési forma, kisebb mértékű veszélyeztetettség esetén;
- védelembe vettek, melyet a gyámhatóság rendel el és kötelező együttműködést jelent (a veszélyeztetettség súlyosabb mértékű);
- utógondozottak, ők a szakellátásból (állami gondoskodásból) kikerült gyermekek;
- tanácsadás keretében történő ellátás/időnként jelentkezők, akik nem vállalták az alapellátást, vagy leginkább ügyintézéshez kérnek segítséget;
- válsághelyzetben lévő várandós anya.

A gyermekjóléti szolgálat feladatait egy fő szociálpedagógus végzettségű családgondozó látja el, a családsegítő szolgálat családgondozójával szoros együttműködésben. A szolgálat éves forgalmi adata évről évre magas. A családokban előforduló működési zavarok – melyek tünezhordozói a gyermekek – egyre magasabb szakmai színvonalon végzett beavatkozásokat igényelnek. A családgondozók leterheltsége nagy.

#### e) gyermekvédelem

A Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai között szerepelnek:

- Tájékoztatás, információnyújtás
- Szociális segítőmunka keretében részt vesz a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában.
- Családban jelentkező nevelési problémák, hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából szabadidős és közösségi programokat szervez, illetve kezdeményezi azok szervezését.
- Ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése.
- Hivatalos ügyek intézésében való közreműködés.
- Segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását.
- Közösségfejlesztő programok szervezése, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztés.
- Munkanélküliek, adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, fogyatékosokkal élők, krónikus, pszichiátriai és szenvedélybetegek, kábítószer-problémával küzdők, egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás biztosítása.
- Kríziskezelés, valamint nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatások biztosítása.
- Veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése, a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslatok készítése, a szakemberek közötti együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása.

A jelzőrendszeri tagok nem azonos súllyal, gyakorisággal és mélységben vesznek részt a családok életében, így míg a személyes szolgáltatást nyújtó intézmények, hivatalok, védőnők, orvosok és pedagógusok a gyermek mindennapjainak részét képezik, a pártfogó felügyelő már csak bűnelkövetői múlttal rendelkező gyermek életébe lép be, az ügyészség, bíróság pedig még ritkábban, inkább csak áttételesen értesülhetnek gyermek veszélyeztetettségéről.

**A Szolgálat elsődleges szakmai célja, hogy a szociális és gyermekvédelmi segítséget, vagy támogatást igénylő személyek, családok és gyermekek helyzetének pozitív irányú megváltoztatása érdekében létrejövő észlelő- és jelzőrendszer szereplőivel érdemi és hatékony együttműködést tudjon kialakítani és működtetni.**

A gyermek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 17. §-a alapján a településen a gyermekek védelme a jelzőrendszeres házi segítségnyújtáson keresztül valósul meg.

A gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége (2017):

➤ alapellátott gyermek	31 fő
➤ védelembe vett gyermek	5 fő
➤ ideiglenes hatállyal elhelyezett	1 fő
➤ tanácsadás keretében történő ellátás	58 fő

A gyermekjóléti szolgálat adata a küldő szerv szerinti bontásban (2017):

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma:

Megnevezés	Küldött jelzések száma	
	0-17 év	18 év felett
Egészségügyi szolgáltató	2	-
ebből védőnői jelzés	2	-
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	2	-
Közoktatási intézmény	29	-
Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	5	-
Rendőrség	4	-
Pártfogó felügyelet	-	-
Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	-	-
Állampolgár	2	1
Ügyészség, bíróság	-	-
Önkormányzat, jegyző	-	-
Gyámhivatal	-	-
Összesen	44	1

(Forrás: az intézmény 2017. évi beszámolója)

**f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások**

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás a gyermekjóléti szolgáltatás. Igénybe vehető ellátások pedig a rendkívüli települési támogatás, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, adományok, ruhabörze igénybevétele.

A településen anyaoththon, családok átmeneti otthona nem működik, e szolgáltatások Szolnokon vehetők igénybe szükség esetén.

**g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés**



Az általános iskolában szakkör szinten sportolásra több sportágban van lehetőség (judo, kosárlabda, tollaslabda, kézilabda, football). A Rákóczi Sportegyesület, a II. Rákóczi Ferenc Horgász Egyesület és a Kézilabda Klub minden érdeklődő számára elérhető sportolási lehetőséget kínálnak a településen.

A gyermekjóléti szolgálat minden évben szervez - ingyenes – szünidei szabadidős programokat, táborokat a hátrányos helyzetű gyermekek részére.

#### **h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv**

Gyermekétkeztetés: ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári, szünidei gyermekétkeztetés esetében is.

A Gyvt. 2015. szeptember 1-jétől hatályos módosítása szerint az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha (egyéb feltételek fennállása hiányában) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át.

A gyermekétkeztetés újraszabályozásával az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre jogosult gyermekek köre nem változik, de a települési önkormányzat kötelező feladatává vált az iskolai szünidő, valamint a bölcsőde és óvoda zárva tartása esetén a szünidei gyermekétkeztetés biztosítása, melyre a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek lesznek jogosultak ingyenesen.

A szünidei gyermekétkeztetés a déli meleg főétkezés elsősorban helyben fogyasztásra történő biztosítását jelenti, de ha erre – elsősorban az alkalmas helyiség hiánya miatt – nincs lehetőség, a szünidei gyermekétkeztetés az étel elvitelével vagy a gyermek számára történő kiszállításával is biztosítható. A gyermek előre nem látható hiányzása, betegsége, egyéb akadályoztatása esetén a számára biztosított étel elvitelét a szülője, más törvényes képviselője számára lehetővé kell tenni. Az el nem fogyasztott vagy el nem szállított étel más rászoruló gyermekek részére átadható helyben történő elfogyasztásra vagy elvitel formájában.

A szünidei gyermekétkeztetést a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 7. melléklete szerint igényelheti a hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek szülője, más törvényes képviselője.

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A támogatások mindegyikét hivatalos iratokkal kell igényelni, igazolni. A mélyszegénységben élő személyek, családok gyakran megfelelő papírok, jövedelemigazolás vagy egyéb okok miatt nem jutnak hozzá szolgáltatásokhoz. A gyermekvédelmi jelzőrendszer jelzése alapján azonban a gyermekjóléti szolgálat családgondozója segíti a családot az ellátáshoz való hozzájutásban. Az elmúlt időszak tapasztalata alapján erre csak akkor nincs lehetőség, ha a szülő együttműködési készsége nem megfelelő.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek ingyenes intézményi étkezésre jogosultak. A településen az óvodában és iskolában napi 3-szori étkezés, melyből napi egyszeri meleg étkezés biztosított ingyenesen. Továbbá 50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosult az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos ill. három-

vagy többgyermekes családban él. Ugyancsak Ingyenes tankönyvellátásra jogosult minden általános iskolás gyermek.

A település csatlakozott az iskolatej, mézes reggeli és az iskola gyümölcs programhoz.

A szünidei gyermekétkeztetést az önkormányzat biztosítja a szülők nyilatkozataik alapján minden hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére. A gyermekek részére napi egyszeri meleg étel formájában kerül biztosításra a szünidei étkezés.

#### **i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselek észrevételei**

Hátrányos megkülönböztetés nem történt, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt eljárásra nem került sor, jelzés nem érkezett.

#### **j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül**

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény 38.§ (1) és 39.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a gyermekjóléti szolgálatok feladata a veszélyeztetettség megelőzése. A 39.§ (2) bekezdés d) pontja konkrétan megnevezi a szabadidős programok szervezését, mint a veszélyeztetettség megelőzésének eszközét.

A Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központja 2017. évben az alábbi programokat valósította meg:

#### **Zánkai tábor**

A Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központja 2017. június és július hónapokban két gyermektábort szervezett 10-12 éves korú gyermekek részére a Rákócziúti Önkormányzat zánkai táborába. Tíz felnőtt segítő vett részt a táboroztatásban, valamint Ruskó Zsolt sportszervező az önkormányzat részéről.

Nagy érdeklődést váltott ki ez a tábor, mivel a meghirdetést követő néhány napon belül beteltek a férőhelyek. Így végül a két turnusban, több, 58 gyermek utazhatott el a Balatonhoz nyaralni. A strandolás mellett alkalom nyílt hajókázásra, valamint széles körben választhattak a gyermekek a szabadidős programok közül. Minden este közös feladatokat kaptak, melyeket jó hangulatban prezentáltak.

#### **Szabadidős táborok**

A Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ egy héten át (július 24-25-ig) biztosított az iskoláskorú gyermekek számára egész napos szabadidős tábort napi háromszori étkezéssel. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénybe vevők részére a tábor ingyenes volt. A foglalkozások 8 órától 16 óráig tartottak, Hajdu Ágnes és Tóthné Gulyás Ágnes vezetésével. Minden jelentkezőt fogadtunk, így 21 gyermek felügyeletét biztosítottuk. A tábornak a Varsány Községi Ház adott helyet, melyet ezúton is köszönünk! A nyári tábor célja: a résztvevő fiatalok igényes szabadidő eltöltésén túl olyan, életre szóló tapasztalatokat szerezzenek, mely befolyásoló tényező lesz a közösségben elfoglalt helyükre és társaikkal való viszonyukra. A csapatmunka során felszínre jöttek belső értékeik, sikerélményt szereztek mind a vállalt feladatok ellátásában, mind pedig a programok végrehajtásában.

#### **Csoportos foglalkozások**

A helyi általános iskola segítségével csoportot indítottunk, felső tagozatos lányok részvételével. A foglalkozásokat havi rendszerességgel tartottuk, ahol a gyerekek az aktuális ünnephez

kapcsolódó kézműves tárgyakat készítettek. Húsvét, anyák napja, Halloween, őszi, advent, karácsony témákban készültek az alkotások.

#### **Bűnmegelőzési program szervezése**

A helyi általános iskola jelzése alapján kapcsolatfelvétel történt Mészáros János rendőr alezredessel. Az iskola tájékoztatót, hogy tapasztalataik szerint a gyermekek internethasználata nem megfelelő. Olyan tartalmakat, video megosztásokat néznek, ami nem képesek – életkorukból adódóan – megfelelően értelmezni. Ezen kívül a közösségi oldalak használatával sincsenek tisztában. A szolgálat felvette a kapcsolatot Mészáros Úrral, és megszerveztük az iskolában az előadások megtartását. Tudomásunk szerint a gyerekek érdeklődéssel fogadták, és sok új, hasznos információhoz jutottak. Javasoljuk, hogy – lehetőség szerint – ez a preventív program legyen folyamatos az iskolában, illetve a szülői munkaközösség bevonásával jusson el a szülőkhöz is.

#### **4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége**

##### **4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai**

<b>ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG</b>	<b>db</b>	
Az óvoda telephelyeinek száma	2	
Hány településről járnak be a gyermekek	6	
Óvodai férőhelyek száma	170	
<b>Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)</b>	7	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.00 -17.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	nincs zárva	
<b>Személyi feltételek</b>	<b>Fő</b>	<b>Hiányzó létszám</b>
Óvodapedagógusok száma	15	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	15	0
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Dajka/gondozónő	7	0
Kisegítő személyzet	0	0
Pedagógiai asszisztens	2	
Karbantartó	1	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Fogyatékos gyermekek ellátása szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben történhet.

A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

Az óvoda nyitvatartási ideje jól illeszkedik a munkában álló szülők munkaidejéhez, a szülők már reggel 6 órától vihetik a gyerekeket, ahol este 17.00 óráig tartózkodhatnak. Minden gyermeknek biztosítani tudják az óvodai férőhelyet, valamint a szakembereket és mindegyike rendelkezik esélyegyenlőségi tervvel.

#### 4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai csoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma
2012	174	7	170	1	161	0
2013	171	7	170	2	161	0
2014	172	6	170	2	140	0
2015	165	7	170	2	136	0
2016	171	7	170	2	130	0
2017	165	6	170	2	126	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A települési óvodában nem működik gyógypedagógiai csoport. Rákóczi falván két óvoda jelenleg hét csoporttal, megfelelő létszámú és iskolai végzettségű személyekkel működik.

**a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása**

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban.

A szakértői bizottság véleményének figyelembe vételével az oktatási intézmények biztosítják a fejlesztést az érintett gyermekek esetében.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
  - sajátos nevelési igénylő gyermek, tanuló,
  - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
  - kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
- b) hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló

**b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)**

**4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma**

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	178	178	356	147	41,3%
2012/2013	175	175	350	140	40,0%
2013/2014	166	166	332	149	44,9%
2014/2015	155	155	310	145	46,8%
2015/2016	153	153	306	129	42,2%
2016/2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

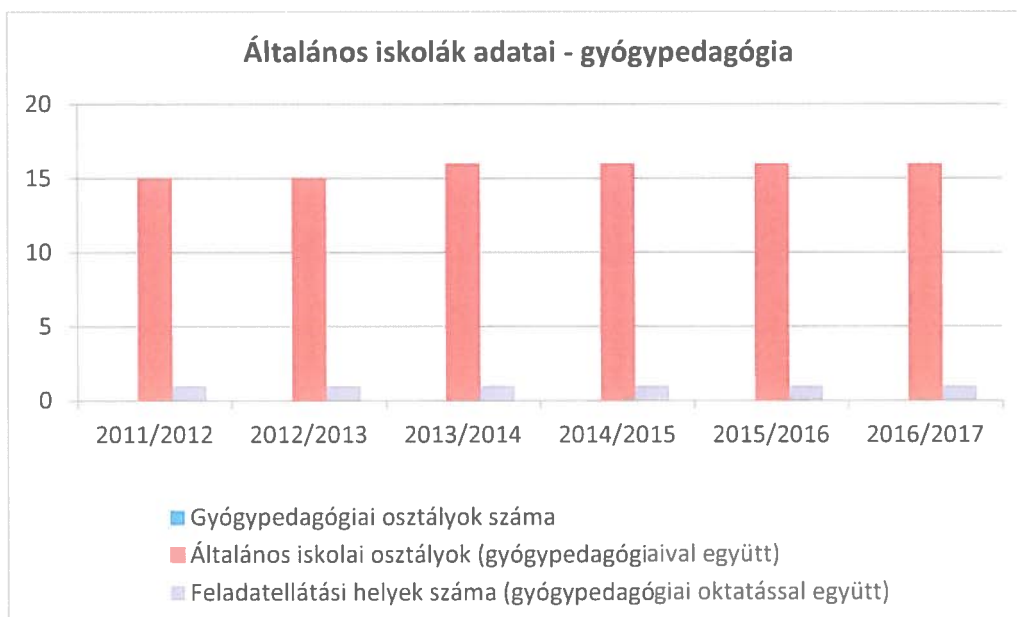


A fenti tábla részletezi az Általános Iskolában tanulók és napközisek létszámát.

**4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladat-ellátási helyek**

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	0	15	1
2012/2013	0	15	1
2013/2014	0	16	1
2014/2015	0	16	1
2015/2016	0	16	1
2016/2017	0	16	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar



A gyermekek felzárkóztatását fejlesztőpedagógus, logopédus és pszichológus segíti.

**c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció**

Nem releváns. Az intézményeken belül nincs hátrányos megkülönböztetés, jogellenes elkülönítés és nincs szegregáció.

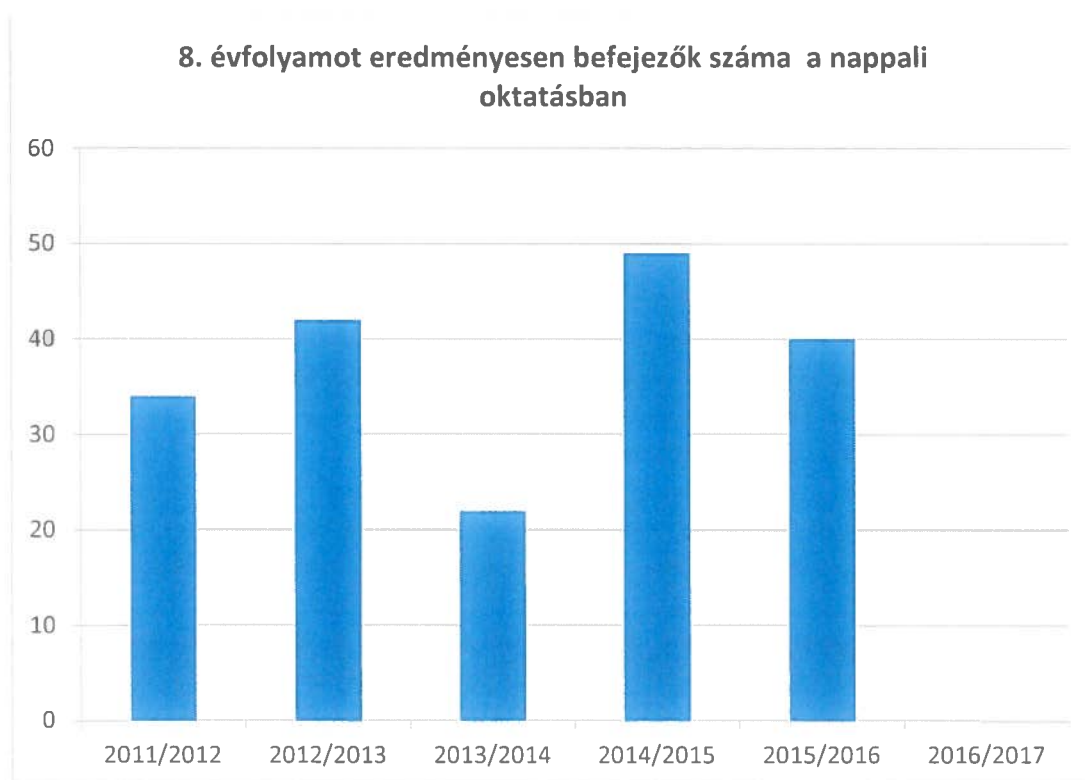
**d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések**

A településen egy általános iskola és egy óvoda működik.

#### 4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban
	Fő
2011/2012	34
2012/2013	42
2013/2014	22
2014/2015	49
2015/2016	40
2016/2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntart



e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A helyi általános iskolában a tanulóknak lehetősége van szakköri, tanórán kívüli foglalkozásokon, továbbá fejlesztő foglalkozásokon részt venni. Ezek a lehetőségek a gyermekvédelem terén nagy jelentőséggel bírnak, hiszen elfoglaltságot és lehetőséget adnak, biztosítanak a tanulók szabadidejük hasznos eltöltésére.

#### 4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nyári szünidőben a gyermekek felügyelete megoldott legyen.	A szünidő hasznos eltöltésének megszervezése. Szabadidős programok, táborok szervezése.
A gyermekeknek nincs lehetőségük nyári üdülésre, illetve külföldi üdülésre.	Testvérvárosaink közötti cseretáborok megszervezése (Szalacs, Chervena voda, Wierzchoslawice)
A hátrányos helyzetű, tanulási nehézséggel küzdő és a fogyatékkal élő gyermekek fejlesztése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése. Szabadidős tevékenységek fejlesztése, bővítése.
Egészségtudatos életvitel hiánya, egészségvédelem	Óvodás kortól egészségvédelmi programok megvalósítása. Sporttevékenységek lehetőségének bővítése. Sportcsarnok bővítése, korszerűsítése. Tanuszoda létesítése.

### 5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Uniós irányelvek és további törvények is biztosítják. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság stb. területén.

#### 5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők gazdasági, munkaerő-piaci speciális helyzetét többek között az adja, hogy egyszerre több szerepet töltenek be a mindennapi életben, egyszerre kell helytállniuk a munkahelyen és a családjukban. A kettős szerep miatt sokszor plusz terhek nehezdednek rájuk, s ez a szerepek összehangolása néha nehézséget jelenthet mindkét fél számára. A visszatérni szándékozó, illetve a kisgyermeket nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. Munkától való tartós távollétük alatt készségeik, ismereteik elavulnak, megkopnak, amely alkalmazásukban hátráltathatja őket (főleg, ha több gyermek születése miatt hosszabb időt töltöttek távol). Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, és/vagy esetleg pályakezdeként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek. A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az Ebktv. pedig



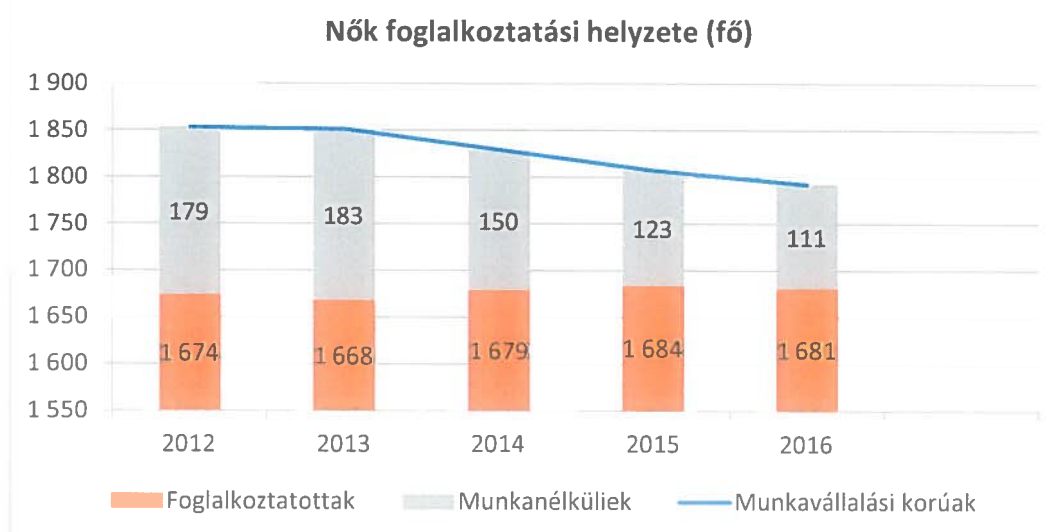
megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

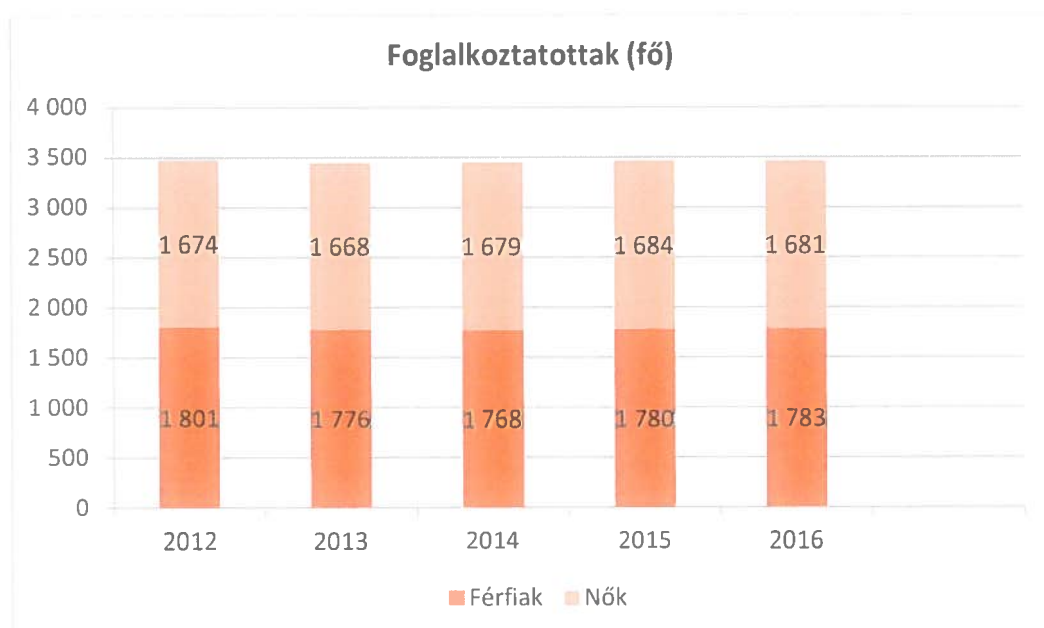
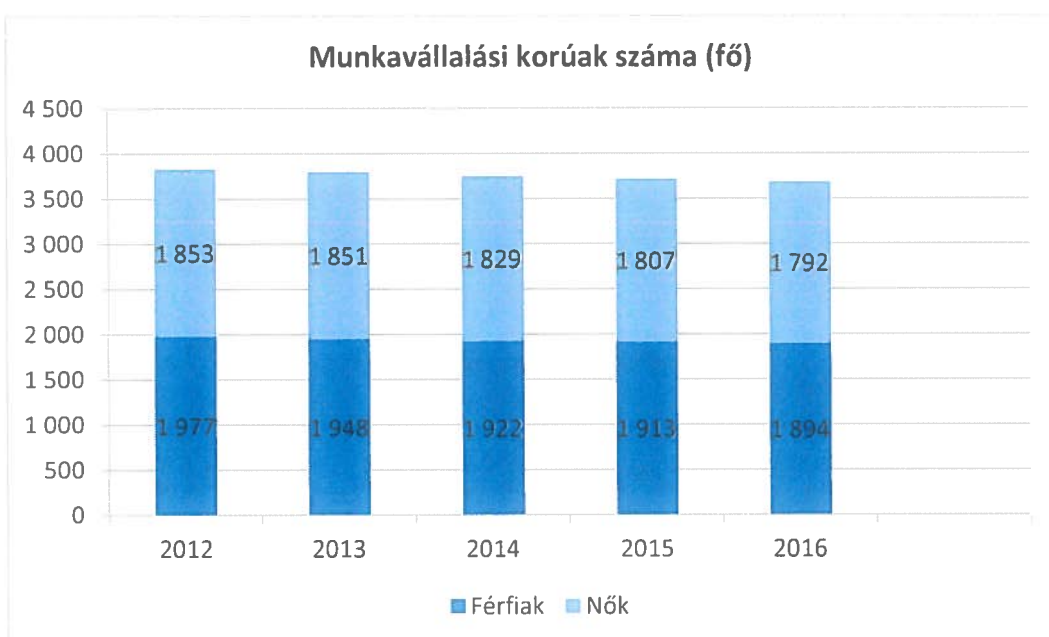
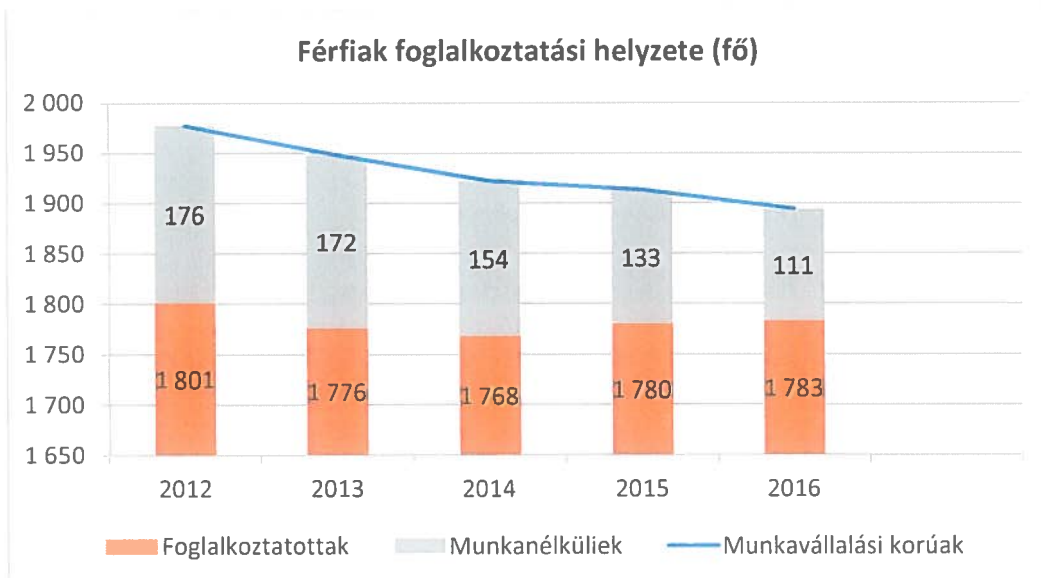
#### a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség, kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetük számos okra vezethető vissza. Ilyen többek között az anyaság, az iskolázottság, az életkor. A foglalkoztatás és a munkanélküliség alakulásának a nők körében a településen nem lehet okozati tényezője a bölcsődei, óvodai férőhelyek száma, hiánya, hiszen az településünkön, mindenki számára elérhető szolgáltatás.

#### 5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők
2012	1 977	1 853	1 801	1 674	176	179
2013	1 948	1 851	1 776	1 668	172	183
2014	1 922	1 829	1 768	1 679	154	150
2015	1 913	1 807	1 780	1 684	133	123
2016	1 894	1 792	1 783	1 681	111	111





### **b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban**

A foglalkoztatást segítő és képzési programok esetében figyelembe kell venni, hogy megnőtt a szakmunka iránti igény, amely elsősorban a férfi munkaerőt érinti (nehéz fizikai munka: pl. kőműves, ács, asztalos). A nők fizikai erejükénél fogva kevésbé vonhatók be ezekre a területekre. Kifejezetten csak nőknek meghirdetett foglalkoztatást segítő képzési programok kis számban indulnak, de jellegükénél fogva jellemzően pl. a szövő, kertész, szociális ápoló, takarító képzések, melyeket a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya indít, ők jelentkeznek, őket vonják be.

### **c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei**

A nők elhelyezkedési esélyeit csökkenti az alacsony iskolai végzettség, a származás, etnikai hovatartozás, vagy ha hátrányos helyzetű kistérségekben élnek. Különösen nehéz helyzetben vannak azok, akiknél ezek a tényezők együttesen jelentkeznek. Az alacsony iskolai végzettségűek elhelyezkedési lehetősége a település és agglomerációja kínálta munkahelyeken alacsony. Elsősorban az önkormányzat és intézményeinek közfoglalkoztatási programjaiban kapnak feladatot és az indított képzéseken, programokban vesznek részt. Az önkormányzat több intézménye gyakorlóléhelyként segíti a képzésben résztvevőket ezzel is lehetőséget biztosítva későbbiekben az esetleges foglalkoztatásra. Alkalmi jelleggel, nyári időszakban időnyomkán jelents számú alacsony végzettségű nő helyezkedik el és ez jelent jövedelmet számukra.

### **d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)**

Magyarországon sajnos mind a mai napig érzékelhetőek a nemek közötti különbségek. Kifejezetten súlyos formája a munkapiacokon tapasztalható hátrány: a nemek közötti versenyben a férfiak vannak előnyben mind a fizetéseket, mind a pozíciókat illetően. A magyar nők ma még mindig kevesebbet keresnek ugyanolyan végzettséggel/tapasztalattal ugyanabban a pozícióban, mint a férfiak. A piaci szegmensekben pedig felsővezetői pozícióban még mindig a férfiak vannak túlnyomó többségben.

A nők helyzete, ha gyermeket vállalnak, még nehezebb: hiszen a gyermekes anyák elhelyezkedési esélyei jóval rosszabbak, mint gyermektelen társaiké.

A vállalkozó nők helyzete pedig még nehezebb: hiszen a tetemes részük kényszervállalkozó: nincs felettük semmilyen védőernyő. Pedig Magyarországon a nők átlagos iskolai végzettsége magasabb, mint a férfiak átlagos iskolai végzettsége. A magyar társadalomban a kétkeresős családmódel az uralkodó, mindezekből az következik, hogy a nők nagy részének dolgoznia kell.

A gyermekvállalás a nő, ill. partnere legbelsősegebb döntése: neki és partnerének kell eldöntenie mikor, hány gyermeket kíván vállalni és felnevelni. Azonban a társadalmi érdek az, hogy a nőket bátorítsuk a gyermekvállalásra. Ezért széles szociálpolitikai/oktatási programokkal kell őket segíteni: elérhető bölcsődei/óvodai/iskolai ellátást biztosítani, a munkapiacokon pedig – miután adócsökkentő programunk segítségével a bérek színvonala magasabb lesz – sokkal elterjedtebbé és elfogadottabbá válik a részmunkaidős foglalkoztatás. A nőket arról is biztosítani kell, hogy gyermekvállalásuk idején szakmájukban is tovább tudnak fejlődni, ha azt igénylik.

## **5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)**

A településen biztosított az óvodai és iskolai ellátás is. A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő

hozzáférés, mert esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. A gyermekek napközbeni ellátását biztosító 14 férőhelyes intézmény a családban nevelkedő 2,5 éven aluli gyermekek szakszerű gondozását – nevelését végzi.

A nyári szünetekben csak az óvoda és a bölcsőde tart nyitva, az általános iskolás gyermekek felügyeletét a szülőknek kell megoldaniuk.

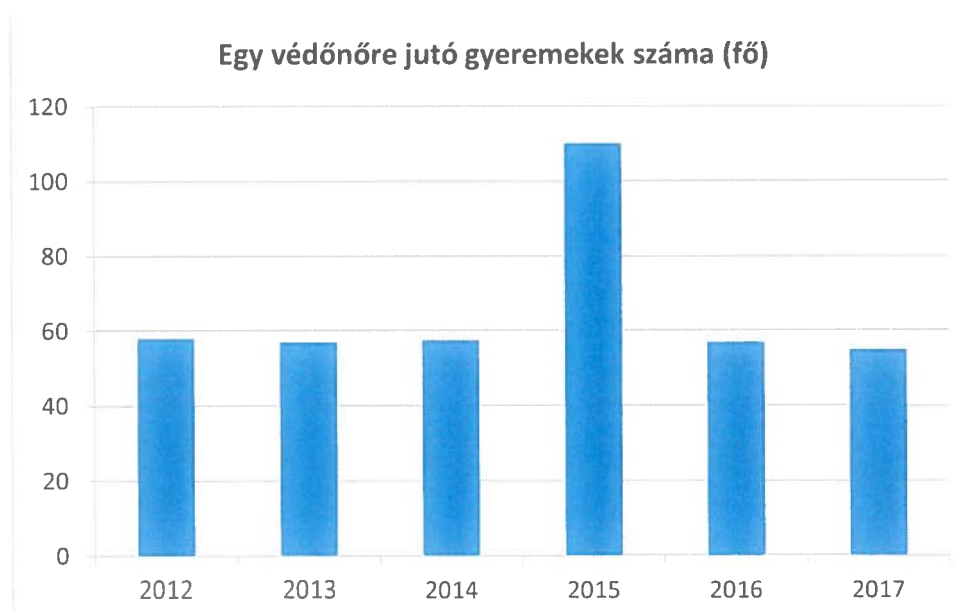
### 5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

#### 5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	2	116	58
2013	2	114	57
2014	2	115	58
2015	1	110	110
2016	2	114	57
2017	2	110	55

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés



#### 5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak.

#### 5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben lévő nők számára igénybe vehető szolgáltatások a településtől 10 km elérhetőségére van. A krízishelyzetben lévők helyben a megfelelő tájékoztatás a családsegítő szolgálattól kapja meg.

#### 5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A képviselő-testületben a férfi - nő arány közel azonos. A helyi köznevelési, közoktatási, és közművelődési intézményekben a nők túlreprezentált létszámban töltenek be vezető pozíciót.

#### 5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Közfoglalkoztatásban történő foglalkoztatással a gyermeket nevelő, alacsony iskolai képzettségű, a munkaerőpiacról régen kiszorult nők nagy számban vesznek részt.

A településen működő óvoda-bölcsőde egész éves nyitva tartással, valamint az általános iskolában délutáni napközi igénybevételének lehetősége.

#### 5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony képzettség	Képzések, tanfolyamok szervezése
Bölcsőde férőhelybővítés és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségének szélesítése	Bölcsőde férőhelyek számának növelése, csoportszoba kialakítása, időszakos gyermekfelügyelet működtetése
Nehezen összeegyeztethető a család és a munkahely	Munkahelyek család barátá tétele szociális háló bővítése

## 6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az időskor egy nagyon fontos életszakasz. A szeretni tudás, a türelem, a megértés művészetének birtokosai Ők, ezekhez szükségesek a személyes kapcsolatok, a közösségek. Idézet Óbecsei István Szeressétek az öregeket című verséből.

*„Nagyon szépen kérlek titeket,  
Szeressétek az öregeket.  
A reszkető kezű ősz apákat,  
A hajlott hátú jó anyákat.  
A ráncos és eres kezeket,  
Az elszürkült sápadt szemeket  
Én nagyon kérlek titeket,  
Szeressétek az öregeket.  
Simogassátok meg a deres fejeket,  
Csókoljátok meg a ráncos kezeket.  
Öleljétek meg az öregeket,  
Adjatok nekik szeretetet.*

*Szenvedtek ők már eleget,  
A vigasztalóik ti legyetek.  
Én nagyon kérlek titeket,  
Szeressétek az öregeket.  
Ha majd az örök szeretet  
Elhívja őket közületek,  
Ti foglaltok el a helyüket,  
Mert ti lesztek majd az öregek.  
S mindazt, mit nekik tettetek,  
Azt adják nektek a gyerekek.  
Azért előre intelek titeket,  
Szeressétek az öregeket.”*

### 6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A társadalmi előregedés globális problémává lett Magyarországon, így érinti Rákóczi falvát is. Egyre kevesebb gyermek születik, az idősök száma növekszik. Az utóbbi évek munkanélkülisége, közfoglalkoztatott viszony gyakorisága sok időskorú esetében kisnyugdíjat, minimális jövedelmet eredményezett. Ennek következményeként a megélhetés gondja jelen van életükben. Mindez maga után vonja az alacsony életszínvonalat, az életminőségük romlását. Az időskorra jellemző a szellemi és fizikai aktivitás csökkenése, önellátó képességük beszűkülése, a betegségek megjelenése. Az egyedüllét miatt gyakori a depresszió és a demencia kialakulása, a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

Rákóczi falva lakosságának a demográfiai mutatói, az európai demográfiai mutatókhoz hasonlóan öszülő társadalmat jelenít meg. A születések száma nem éri el a halálozások számát. Az idősök lakosságon belüli aránya magas.

A 3. számú táblázat tartalmazza Rákóczi falva városának öregedési indexét. Ez az index azt mutatja, hogy az adott népességre mi a jellemző: esetünkben az érték 100 % felett van, ami azt mutatja, hogy városunk nem fiatalos népegszerkezetű.

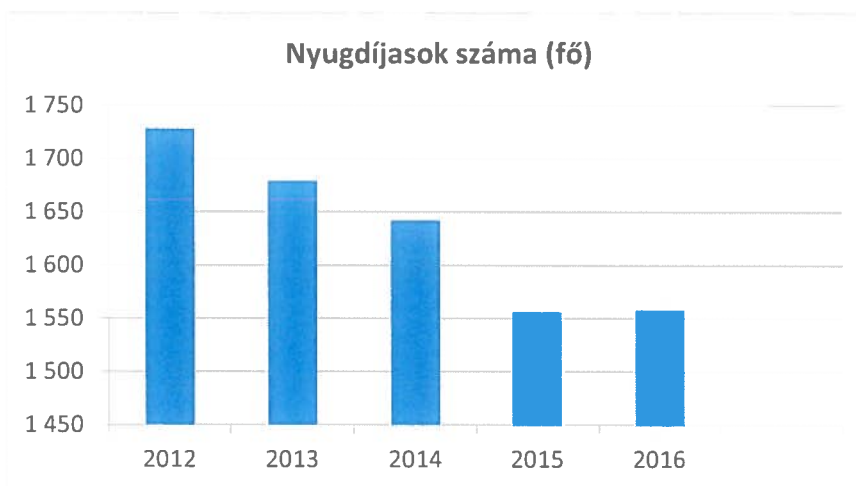
### 3.számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2012	972	704	138,07%
2013	983	717	137,10%
2014	1010	722	139,89%

2015	1016	720	141,11%
2016	1020	736	138,59%

### 6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2012	712	1016	1 728
2013	681	998	1 679
2014	665	977	1 642
2015	636	920	1 556
2016	629	929	1 558



A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 6. § (1) (2) bekezdése szerint saját jogú – öregségi nyugdíj, hozzátartozó nyugellátások – özvegyi, árvaellátás, szülői nyugdíj, baleseti hozzátartozói nyugellátás, özvegyi járadék állapítható meg.

A 6.1.1 tábla a nyugdíjszerű ellátásban részesülők adatait tartalmazza. A táblázatból jól látható, hogy a nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők 59,6 %-a nő. Az idős korú népesség demográfiai jellemzője az is, hogy az átlag életkor növekszik, és hogy a nők tovább élnek. Az időskorban jellemzőszerű betegségek mellett pszichés problémák is megjelennek, gyakori a depresszió, demencia (egyre fokozódó memóriazavar) kialakulása, elmagányosodás. Ha a demográfiai lejtő nem változik pozitívan, akkor az idősök lakosságban belüli aránya tovább nő. A jelenlegi adatok alapján a szociális ellátórendszer megerősítése szükséges.

Az idősök szociális helyzetét azonban az is befolyásolja, hogy milyen típusú családban él. Az egyedül élő szociálisan, egészségügyileg rászorult idős emberek a város szociális otthonában vehetnek igénybe szolgáltatást.

Az idősök nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú; és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít számukra. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás az özvegyi nyugdíj; az árvaellátás; a szülői nyugdíj; a baleseti hozzátartozói nyugellátások, valamint az özvegyi járadék. A megváltozott munkaképességű nyugdíjasok rokkantsági ellátásban és rehabilitációs ellátásban részesülhetnek. Ugyanakkor elmondható, hogy a településen még

mindig erősnek mondhatók az időseket támogató családi kapcsolati rendszerek hálózata. Generációk élnek együtt és segítik egymást.

### 6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő)
2012	1
2013	2
2014	3
2015	3
2016	3



## 6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

### a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A nyugdíjasok foglalkoztatására 2013. évtől a nyugdíjtörvény szigorodó változásaival kedvezőtlen hatások figyelhetők meg. (Előrehozott nyugdíjba vonulás és a nyugdíj melletti munkavállalás szigorodó feltételei miatt.) Akik eddig a megélhetés miatt voltak kénytelenek munkát vállalni, mostantól még kevesebb pénzből kell a mindennapi életfenntartásukat biztosítaniuk.

A rokkantsági nyugdíj a jelenlegi törvény szerint rokkant és rehabilitációs ellátás lett. Az idősekhez az öregségi nyugellátás tartozik. A változások a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. (Tny.) törvényben megtalálhatóak. A módosítások alapvetően az eljárási szabályokat érintik, illetve technikai jellegűek, és beiktatásukat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. (Ákr.) törvény 2018. január 1-jei hatályba lépése indokolja.

**b) tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)**



Városunkban évtizedek óta működik az Idősek Bentlakásos Otthona, ahol családias légkörben tölthetik napjaikat az idősek, továbbá étkezést biztosítanak, illetve házhoz szállítást vállalnak. Rendszeresen nemcsak a közös kirándulásaik, de a különböző rendezvényeik is, melyeken a klubtagok és a város közoktatási intézményeiben tanuló gyermekek lépnek fel színes műsorszámokkal. A településen az idősebb korosztály számítógépes képzéseken vehet részt. Az elmúlt időszakban általánosan tapasztalható, hogy az idősek, még akár a nyugdíjba vonulásukat követően is szeretnék a munka világában maradni, de legalábbis aktívan részt venni a közösségi életben.

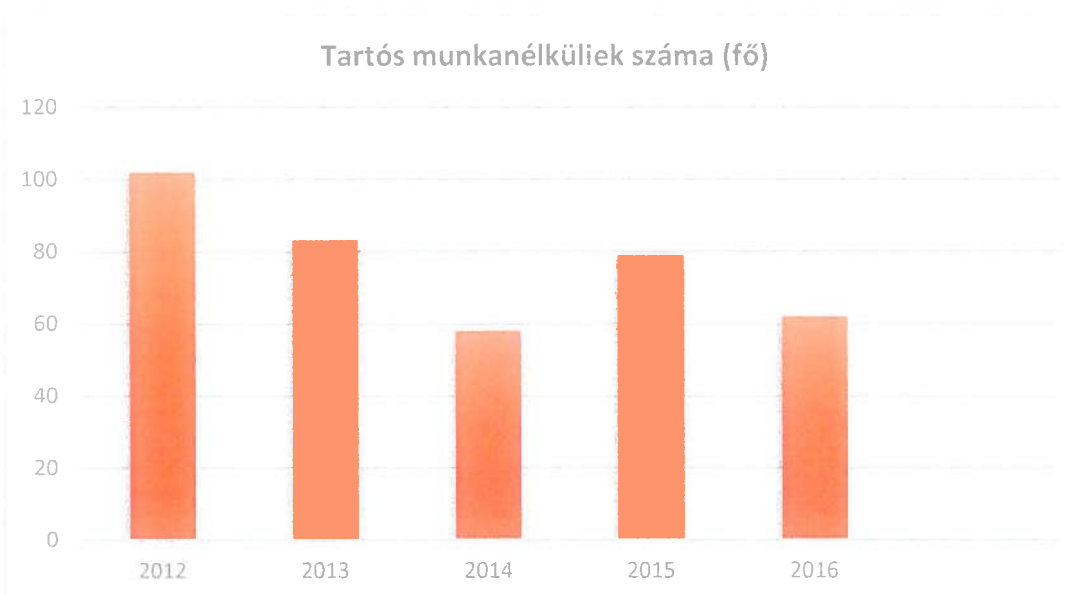
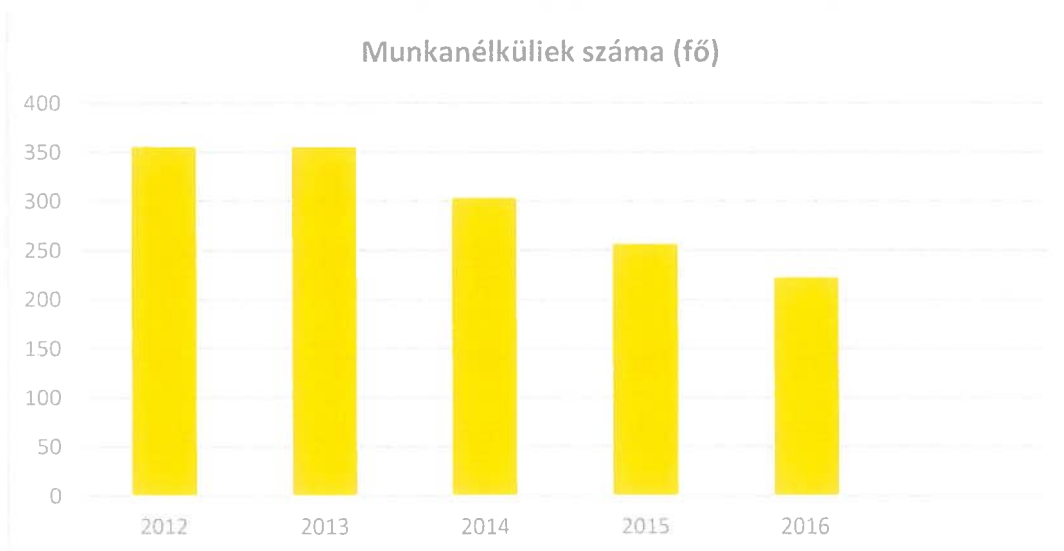
### c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése e célcsoport tekintetében is rendkívül nehéz. A szakirodalomból is tudható, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. A Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya és a közmunkaprogram lehetőséget biztosít a nyugdíj előtt álló idősebb korosztály munkavállalásában (képzések, új szakmákban való elhelyezkedés) és igyekeznek ellensúlyozni a hátrányos megkülönböztetést a foglalkoztatás területén.

Az idősek a munkaerő piacon a fiatal kollégákkal szemben hátrányba kerülhetnek, akik nem képezték magukat azoknak a tudásuk elavult, kevésbé rugalmasak, nem beszélnek idegen nyelvet, és a fizikai állapotuk sem a legmegfelelőbb. Az informatikai jártasság is nagyon fontos, hiszen szinte már minden munkahelyen alapkövetelmény. Az idősek a foglalkoztatás területén sokkal kiszolgáltatottabb helyzetben vannak. Ugyanakkor számos érv szól az alkalmazásuk mellett is, hiszen a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel.

### 6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	356	46	13%	102	n.a.	n.a.
2013	355	63	18%	83	n.a.	n.a.
2014	303	62	20%	58	n.a.	n.a.
2015	256	67	26%	79	n.a.	n.a.
2016	222	57	25%	62	n.a.	n.a.



### **6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés**

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában a házi segítségnyújtás keretén belül, amely szolgáltatás 24 órás és kiváltja a bentlakásos intézménybe való elhelyezést.

#### **a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése**

- Az időskorúak nappali ellátása kistérségi szinten biztosított a településen. Az alapellátás megszervezésével segítséget nyújtunk a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. Azon személyek ellátására törekszünk, akik az önálló életvitelük fenntartásában segítséget igényelnek egészségi állapotukból, vagy egyéb más okból kifolyólag.

- Házi segítségnyújtást legfeljebb napi 4 órában kell nyújtani, melynek időtartamát egyénre szabottan az intézményvezető állapítja meg.
- Rákóczi falva, Rákócziújfalú, és Martfű települések közigazgatási területén élő egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt, az önálló életvitel fenntartása mellett rászoruló időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve együttműködésre képes pszichiátriai betegek.
- A családsegítés az életvezetési problémákkal, szociális gondokkal küzdő emberek ellátására helyezi a hangsúlyt.

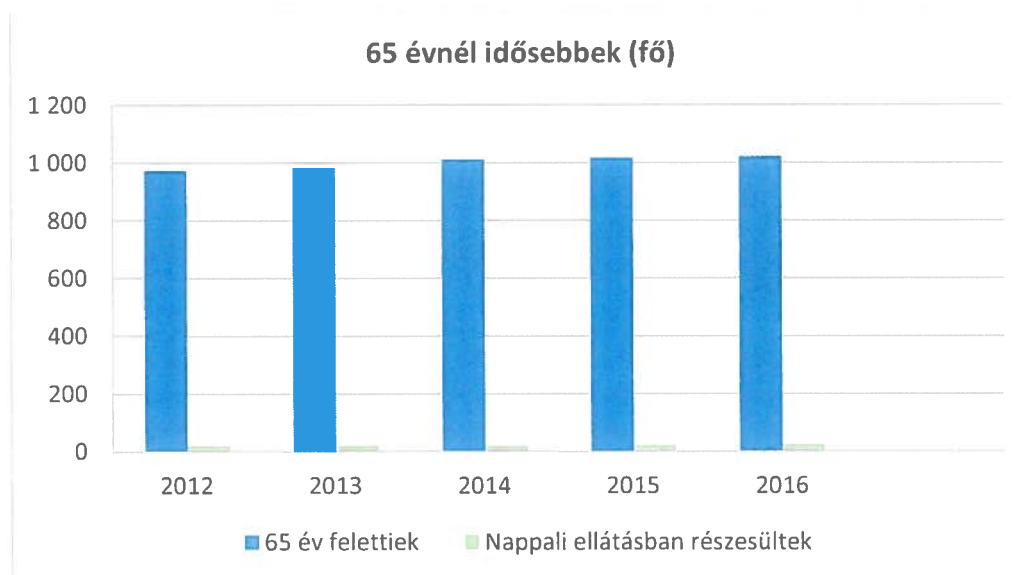
Idősek bentlakásos otthona esetében:

- Magyarország területén élő olyan öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személy, akik napi 4 órát meghaladó gondozási szükséglettel rendelkeznek, de rendszeres gyógyintézetű kezelést nem igényelnek
- Olyan 18. életévét betöltött személyek, akik betegségük vagy fogyatékoságuk miatt önmagukról gondoskodni nem tudnak, ápolásuk, gondozásuk más típusú, ápolást, gondozást nyújtó intézményben nem biztosítható

Idősek otthonába az ellátást igénylővel legalább egy éve együtt élő házastárs, élettárs, testvér, fogyatékos hozzátartozó a jogszabályban meghatározott gondozási szükséglet hiányában is felvehető

### 6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	Fő	Fő	%
2012	972	20	2,06 %
2013	983	19	1,93 %
2014	1 010	18	1,78 %
2015	1 016	21	2,07 %
2016	1 020	23	2,25 %



### b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen könyvtár áll rendelkezésre az érdeklődők számára, ahol számítógép használatára is van lehetőség, internetes hozzáféréssel, kézműves műhellyel.

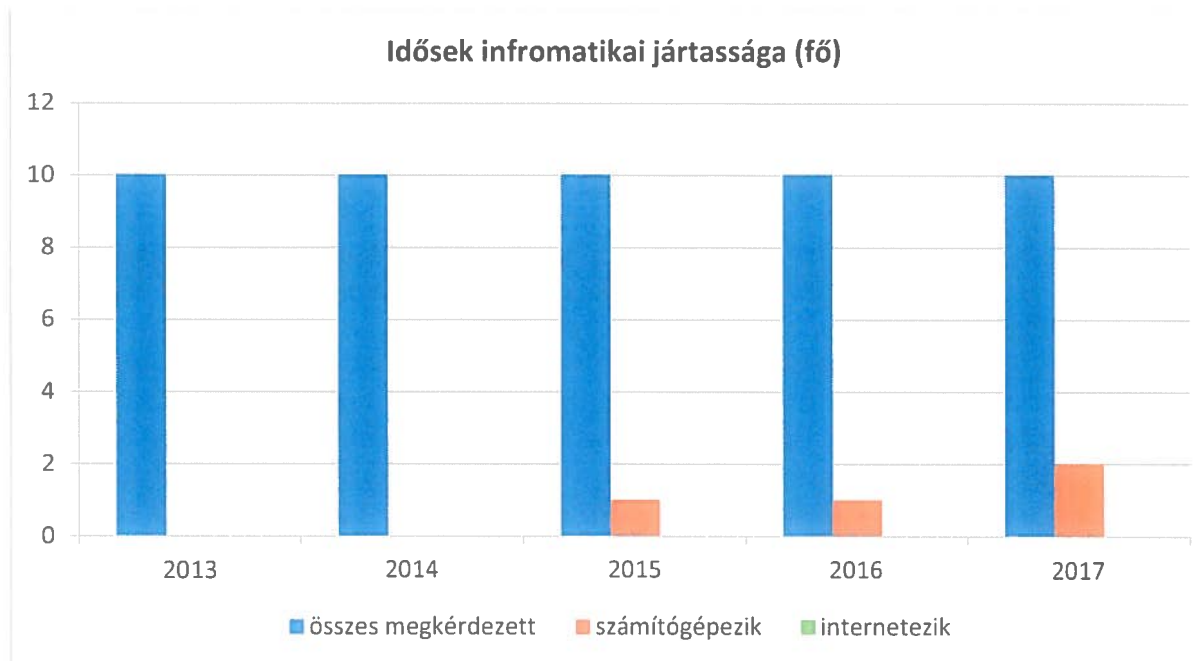
A könyvtár munkatársai több alkalommal keresték fel az Idősek klubja tagjait, akiknek rövid elbeszéléseket, tanulságos történeteket olvasták fel. Az idősek nagy szeretettel és örömmel fogadták őket. 2017-ben a könyvtár 29 rendezvényt bonyolított le 893 fő részvételével.

### c) idősek informatikai jártassága

A táblázatból is jól látható, hogy az idősek informatikai jártassága az utóbbi években emelkedett. 2018. évben számítógépes tanfolyamon résztvevők száma 30 fő, melyből 10 fő időskorú volt.

#### 6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága

Év	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
	Fő	Fő	%	Fő	%
2013	10	0	0,0%	0	0,0%
2014	10	0	0,0%	0	0,0%
2015	10	1	10,0%	0	0,0%
2016	10	1	10,0%	0	0,0%
2017	10	2	20,0%	0	0,0%



#### 6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősödő társadalom helyzete felhívja a figyelmet, hogy az idősek ellátására fokozottan figyelni kell, nem lehet figyelmen kívül hagyni é a településen az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok szervezésére hangsúlyt kell fektetni.

Legfontosabb feladat az egészségfejlesztéshez szükséges szemlélet és tudatosság erősítése. Fontos szerepe van a szűréseknek – vércukor, vérnyomás, koleszterin – a betegségek kiszűrésére. Életmód tanácsadás, egészségfejlesztő közösségi programok, a mozgás, az aktivitás megtartás érdekében.

Az idősek biztonsága érdekében fontos az otthon védelme, a lakásbetörések elleni védekezés, az áldozattá válás megelőzése. Az idősek a bűnelkövetések szempontjából egy nagyon veszélyeztetett csoport, kevés ismerettel a potenciális veszélyekről. Az utóbbi években a rendőrségi felhívásoknak köszönhetően, a Nyugdíjas klubokon, és a különböző önkormányzati felületeken keresztül az alkalmazott módszerekről már ismerettel rendelkeznek az idősebbek is.

A Varsány Községi Házban minden évben **megrendezésre kerülnek olyan** rendezvények, amelyek a célcsoport fejlődését segítik.

**A II. Rákóczi Ferenc Nyugdíjas Klub** 43 évvel ezelőtt alakult az idősek és idős egyedülállók összefogására. Tagjainak száma 35%-kal csökkent az elmúlt 4 év alatt, 15%-kal az előző évhez képest. Ahogyan beszámolójukban megfogalmazták: „az idős emberek közösségben tartása” a legfontosabb tevékenységük. Legfiatalabb tagjuk 58, legidősebb tagjuk 88 esztendő. Klubfoglalkozásaikat heti rendszerességgel tartják, tavaly 36 alkalommal gyűltek össze az intézményben, Foglalkozásaikon összesen 937 ő vett részt. Az előző évhez viszonyítva 19%-kal kevesebb klubfoglalkozást tartottak, amelyeken 42%-kal kevesebb idős vett részt, mint 2016-ban. Hétfőnként 2-2 órában tartják a klubfoglalkozásokat. Rendeztek nőnapot, férfínapot, városi szintű batyus farsangi mulatságot, versmondó versenyt. Kiemelt rendezvényük továbbá a Márton napi vigasság, amelynek helyszíne a sportszarnok. Háromszoros arany minősítésű **Rákóczi Népdalkörük** 2016-ban nem indult minősítésen, próbát sem tartottak.

A 27 esztendő **Kertbarát Kör** 15 alkalommal gyűlt össze a közösségi házban. Legfiatalabb tagjuk 56 esztendő, legidősebb klubtag 86 éves. Mottójuk: „Kertészkedj, művelődj, barátokoz,

védd a természetet és fogyassz magyar terméket!” A kert szeretetére, gondozására irányuló foglalkozásaikon összesen 301-en vettek részt. Foglalkozásaik száma ugyan 17%-kal csökkent 2016-hoz képest, de a résztvevők száma 50%-kal nőtt. Egy év kihagyás után ismét megrendezték a borversenyt, amelyen 148-an voltak. Egy napos terménykiállításukat ismét a Civil Kavalkádon rendezték meg szeptemberben.

A 18 tagot számláló (14%-os csökkenés az előző évhez képest) **Együtt Egymásért Rákóczi Klub** kéthetente tartja klubfoglalkozásait. Tagjaik kora 58 és 88 év között van. Tavaly 23 alkalommal találkoztak, összesen 431-en-an vettek részt, az előző évhez hasonlóan. Az év elején a **farsangi népszokásokat** elevenítették föl, novemberben pedig hagyományörző disznóvágást rendeztek immár tizenegyedik alkalommal. A **hagyományörző disznóvágáson** elsősorban az óvodások és az iskolások ismerhetik meg a paraszti kultúra lassan feledésbe merülő fogásait és ízeit. (A másnapi disznótornak a sportszarnok adott otthont. Ekkor ismét 300 teríték került asztalra.) Ők voltak a megyei elnökségi találkozó házigazdái is. A Mindenki Karácsonyán disznótoros finomsággal kínálták a közönséget. Nagyon büszkék arra, hogy egyik klubtagjuk Önkormányzati-polgármesteri dicséretben részesült.

A 90 tagú **Mozgássérültek JNSZ Megyei Egyesülete Rákóczifalva Csoportja** 20 esztendővel ezelőtt alakult meg a közös életviteli nehézségek könnyítését célzó **érdekképviselet**, valamint a mozgássérültek **közösségben tartása** érdekében. A tagok száma jelentősen, 40%-kal csökkent az előző évhez képest, a tagok aktivitása azonban nagyobb lett. Legfiatalabb tagjuk 55 éves, legidősebb tagjuk 90 esztendő. Legmagasabb arányban az ő csoportjukban képviseltetik magukat a férfiak (50%). Találkozóikat havi rendszerességgel tartják. Tavaly 9 alkalommal találkoztak az intézményben, hasonlóan, mint az azt megelőző évben. Foglalkozásaikon összesen 200-an vettek részt, 38%-kal többen, mint a korábbi évben. Aktív résztvevői, segítői a városi rendezvényeknek, s a vidéki sorstársakkal is ápolják a kapcsolatot.

A 12 tagot számláló **BEROE** a belszervi és krónikus betegek érdekeit képviselő csoport, létszámuk 46%-kal csökkent 2016-hoz képest. Céljuk, hogy a betegséggel küzdők önbizalmát megerősítsék. Foglalkozásaikat az Idősek Klubjában tartották minden hónap második keddjén. Tagjaikkal szerveztek farsangi, nőnap, anyák napi, férfinapi, Mikulás és évzáró ünnepséget, s félévenként köszöntötték a névnaposokat is. Rendeztek irodalmi vetélkedőt, könyvtárlátogatást, s részt vettek a kisújszállási BEROE nyári vetélkedőn is.

A **Krisztus Szeretete Egyház** tavaly 25 alkalommal tartott találkozót a közösségi házban. Heti rendszerességgel találkozásaikon összesen 55 fő vett részt. Az alkalmak és a résztvevők száma közel 50%-kal csökkent.

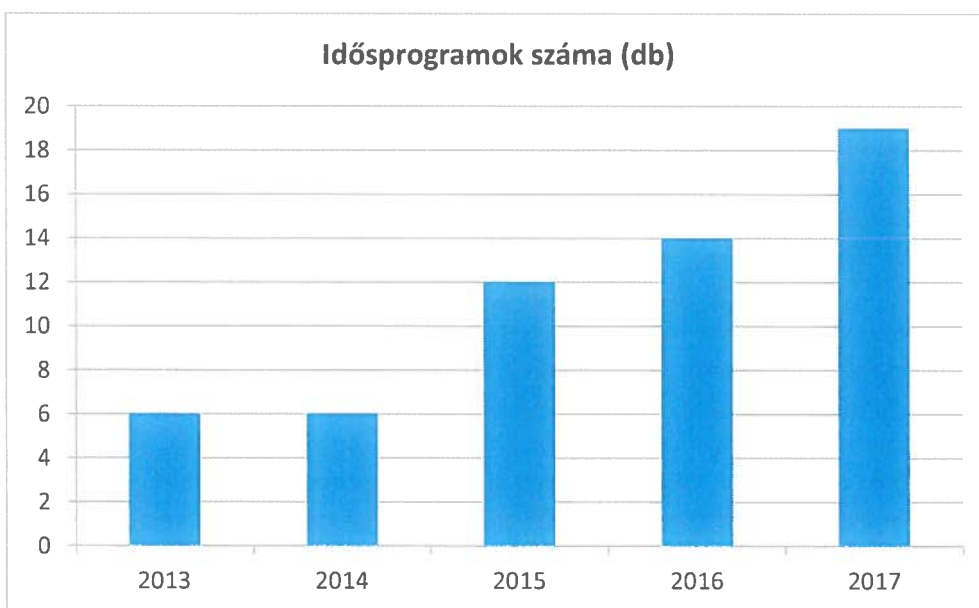
A 14 tagot számláló **Örök Ifjak csoportja** a tradíciók ápolását, az életmód pozitív irányú formálását, régi tudások visszatanítását tűzte ki céljául. Taglétszámuk 27%-kal nőtt az előző évhez viszonyítva. A csoport tavaly havi rendszerességgel, 11 alkalommal, összesen 117 fő részvételével tartott foglalkozást a közösségi házban. A gyakoriság és a résztvevők száma a felére csökkent. Ennek az az oka, hogy számos olyan tevékenységet végeztek, amelynek nem a közösségi ház adott otthont. Májusban és augusztusban kerti partit rendeztek, a karitászcsoporttal közösen nyári tábor szerveztek, illetve havonta részt vesznek a karitászcsoport tevékenységében, amelyet napközis gyerekek részére szerveznek. A tavaszi szünetben csatlakoztak játszóházunkhoz és a tojáskereséshez, s ismét felelevenítették a kolompolás régi hagyományát is, decemberben pedig a lucázást. Figyelőszolgálatot szerveztek a tiszavirágzás és a csillaghullás idején, kerékpáros túrát a Beke Pál-halomhoz.

(Forrás: Beszámoló a Varsány Községi Ház és Könyvtár 2017. évi munkájáról)

#### 6.4. számú táblázat - Az időseket célzó programok a településen

Év	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2013	6
2014	6
2015	12
2016	14
2017	19

Forrás: Helyi adatgyűjtés



#### 6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány)	Muzeális intézmények száma	Közművelődési intézmények száma
2012	1	21 666	0	2
2013	1	21 404	0	2
2014	1	21 344	0	4
2015	1	21 522	0	4
2016	1	21 723	0	4
2017	1	n.a	0	4

Forrás: TEIR

## 6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Informatikai jártasság hiánya	Képzések szervezése, informatikai képzés
Közösségi programok hiánya, egyedül élők elmagányosodása	Közösségi programok szervezése. Az érintett réteg közösségi életbe való bevonása
Az idősöknek koruk, anyagi helyzetük és egészségi állapotuk miatt szükségük van házi/ház körüli segítségnyújtásra.	Önkéntes segítségnyújtás az idősök részére.
Az egészségügyi szűrővizsgálatokon a részvételi arány alacsony	Az egészségügyi szolgáltatásokon, szűrővizsgálatokon való részvétel fokozása

## 7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy az a személy, aki tartósan vagy részlegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással- illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja. A fogyatékossgal élő emberek számára fontos, hogy megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. A fogyatékos személyek demográfiai összetételére jellemző, hogy közöttük jelentősebb számban vannak időskorúak, mivel a fogyatékos személyek nagy része nem születésétől fogva sérült, hanem életkora előrehaladtával betegség vagy baleset következtében vált azzá.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékossgal élő személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok – köztük a fogyatékossgal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékossgal élő csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató



fűzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

Ugyancsak elengedhetetlen, hogy alapkövetelménnyé váljon az egyetemes tervezés módszere. Ennek lényege, hogy a használati tárgyaktól az épületeken át egészen a közszolgáltatásokig mindent úgy kell megtervezni, hogy az már a létrejöttkor, eleve megfeleljen az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek, s hogy ezért ne kelljen – jelentős idő, energia és pénz ráfordításával – utólag akadálymentesíteni.

A Fogyatékossgal élők számát ma Magyarországon nehéz meghatározni, nincs pontos adat erre vonatkozólag. Vannak adatok a tanköteles korú gyermekek valamilyen tanintézménybe való beíratásáról, de ez az adat se 100%-os, mivel vannak olyan szülők, akik nem íratják be gyermeküket iskolába. Minden fő fogyatékossgai csoportnak vannak érdekvédelmi egyesületei, ahol próbálnak minnél pontosabb taglistát vezetni, de ezen érdekvédelmi szervezetek is önkéntes alapon működnek így nem minden fogyatékossgal élő személy jelentkezik tagnak, ráadásul vannak olyan személyek, akik több fogyatékossgal is együtt élnek. Ezek fényében csak irányszámot tudunk mondani, arról, hogy Magyarországon ma hozzávetőlegesen 1 millió fogyatékossgal élő személy él.

### **7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái**

Az ENSZ Adatai szerint a föld lakosságának 1/10-ed része valamilyen szempontból hátrányos helyzetű. A WHO felmérései alapján minden 10.-ik ember valamilyen fogyatékossgal él együtt. Minden országban eltérő, hogy kit milyen szempontból soroljuk a fogyatékkal élő személyek közzé. Egy adott országban a sérültséggel vagy fogyatékossgal élők helyzete függ az ország gazdasági fejlettségétől és a társadalmi hozzáállástól. Magyarországon is több 100 000 azon személyek száma, akik valamilyen testi – érzékszervi vagy értelmi fogyatékossguk/korlátozottságuk miatt valamilyen hátrányos megkülönböztetésben részesülnek, vagy ténylegesen hátrányba vannak. Ezért a társadalom segítségére lenne szükségük. Vannak úgynevezett Láthatatlan fogyatékossgak is, ilyen többek közt a siketség. Ezek fényében csak irányszámot tudunk mondani, arról, hogy Magyarországon ma hozzávetőlegesen 1 millió fogyatékossgal élő személy él.

#### **a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)**

Napjainkban egyre nagyobb figyelmet kap a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének megteremtése, foglalkoztatásuk elősegítése, hiszen a fogyatékos és megváltozott munkaképességű emberek a számukra optimális környezetben éppúgy értékteremtő munkát végeznek, mint egészséges társaik. A fogyatékos emberek munkavállalását megkönnyíti, ha speciális szükségleteiket figyelembe tudják venni a munkáltatók. Különösen nehéz azon fogyatékos vagy SNI fiataloknak a munka világába való belépés, akiknek a védett iskolai környezetből kikerülve kellene elhelyezkedniük a munkaerőpiacon.

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (továbbiakban Fot.) 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

a) rehabilitációs ellátásban részesül,

b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült. (Flt. 57/B §.)

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Az „Emberkék az Emberért Egyesület célja a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének segítése. A hátrányos helyzetbe került ember körülményeinek normalizálása és /re/integrációjának elősegítése a közösségben. A közösségi gondozás politikájának eredményes megvalósítása a helyi közösségeken belül. Az euróatlanti integráció elősegítése. Az átfogóbb szociálpolitikai reform ösztönzése.

Az egészségkárosodásból vagy fogyatékoságból eredő, társadalmi hátrányos helyzet következményeinek csökkentése a megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásának biztosításával, munkajövedelem juttatásával (rehabilitációs foglalkoztatás). Az egészség, mint alapérték kibontakoztatásának mindenoldalú segítése.

A településen élő idős emberek aktivizálása, életérzéseik pozitív irányba terelése az időskorúak napközijével való együttműködésben. Az idősek és a fiatalok újra egymásra találásának segítése.

### 7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők	Összesen
2012	128	178	306
2013	124	167	291
2014	122	161	283
2015	111	139	250
2016	107	139	246
2017	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar



## **b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén**

Gyakran előforduló probléma, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.) A fogyatékos személyek foglalkoztatása akkor is meghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, a településen belüli közlekedési akadályok miatt, és különösen, ha a támogató szolgálattól sem kap segítséget. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásaik is csökkennek.

Rákóczi falván jelzés ilyen jellegű problémáról nem érkezett. A foglalkoztatás területén megnyilvánuló hátrányos megkülönböztetés nem jellemző a településen.

## **c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok**

A 90 tagú Mozgássérültek JNSZ Megyei Egyesülete Rákóczi falva Csoportja 20 esztendővel ezelőtt alakult meg a közös életviteli nehézségek könnyítését célzó érdekképviselet, valamint a mozgássérültek közösségben tartása érdekében. A tagok száma jelentősen, 40%-kal csökkent az előző évhez képest, a tagok aktivitása azonban nagyobb lett. Legfiatalabb tagjuk 55 éves, legidősebb tagjuk 90 esztendő. Legmagasabb arányban az ő csoportjukban képviseltetik magukat a férfiak (50%). Találkozóikat havi rendszerességgel tartják. Tavaly 9 alkalommal találkoztak az a Varsány Községi Házban, hasonlóan, mint az azt megelőző évben. Foglalkozásaikon összesen 200-an vettek részt, 38%-kal többen, mint a korábbi évben. Aktív résztvevői, segítői a városi rendezvényeknek, s a vidéki sorstársakkal is ápolják a kapcsolatot.

Az „Emberkék az Emberért Egyesület célja a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének segítése. A hátrányos helyzetbe került ember körülményeinek normalizálása és /re/integrációjának elősegítése a közösségben. A közösségi gondozás politikájának eredményes megvalósítása a helyi közösségeken belül. Az euróatlanti integráció elősegítése. Az átfogóbb szociálpolitikai reform ösztönzése.

Az egészségkárosodásból vagy fogyatékoságból eredő, társadalmi hátrányos helyzet következményeinek csökkentése a megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásának biztosításával, munkajövedelem juttatásával (rehabilitációs foglalkoztatás). Az egészség, mint alapérték kibontakoztatásának mindenoldalú segítése.

A településen élő idős emberek aktivizálása, életérzéseik pozitív irányba terelése az időskorúak napközijével való együttműködésben. Az idősek és a fiatalok újra egymásra találásának segítése.

A fogyatékos személyek számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak.

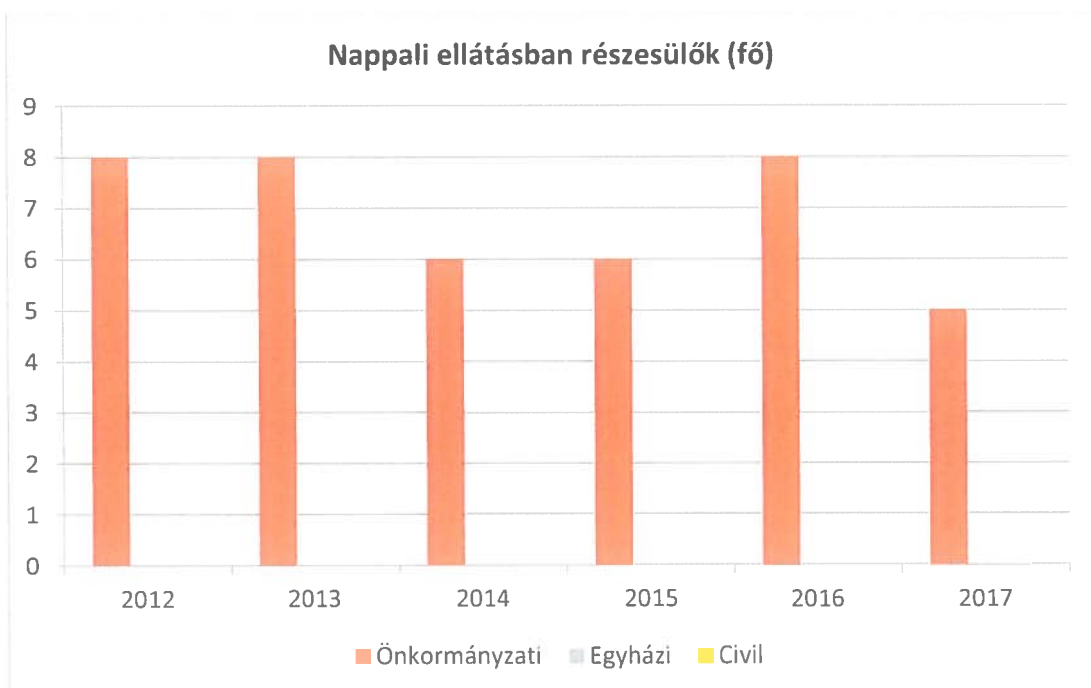
### **7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma**

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is

A támogató szolgálat a saját lakókörnyezetben, lakóotthonban élő fogyatékos személyeknek nyújt alapszolgáltatást, amely a közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésben (szállítást, kommunikációt) ad támogatást, emellett az igénybevevő saját környezetében, lakásán nyújt

fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, támogatja az önérdek-érvényesítést. A saját lakókörnyezetben élő fogyatékos személyeknek a nappali ellátás is fejlesztési, étkezési lehetőséget nyújt, segíti az önálló életvitelt, a társadalmi szerepek gyakorlását. A gondozást igénylő fogyatékos személyek átmeneti elhelyezést, tartós bentlakásos szociális intézményi ellátást (rehabilitációs, ápoló-gondozó) is igénybe vehetnek.

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2012	8	0	0
2013	8	0	0
2014	6	0	0
2015	6	0	0
2016	8	0	0
2017	5	0	0



## 7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

### Fogyatékosági támogatás:

A Fot. 22. §-a alapján a fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzügyi juttatás. A támogatás célja, hogy – a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

### Rokkantsági járadék:

A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül.

### Rehabilitáció:

A rehabilitáció tulajdonképpen egy szervezett tevékenység, melyet a társadalom nyújt a rokkant vagy fogyatékos ember számára annak érdekében, hogy a megmaradt képességeikkel be tudjanak illeszkedni a közösségbe. Minden fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra, mely jogukat a rehabilitációs szolgáltatások és ellátások igénybevételével érvényesíthetnek.

#### Adózási könnyítések:

A fogyatékos személyek – elsősorban az esélyegyenlőség megalapozása érdekében – adózási kedvezményben részesülnek. Többek között a súlyos fogyatékoságnak minősülő betegségekről szóló 335/2009. (XII.29.) Kormányrendelet, valamint a súlyos fogyatékoság minősítéséről és igazolásról szóló 49/2009. (XII.29) EüM rendelet határozza meg azt, hogy mely súlyos fogyatékoságnak minősülő betegségben szenvedő személyek vehetik igénybe az adókedvezményt.

#### Rokkantsági járadék:

A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül.

#### Közgyógyellátás:

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás.

#### Közlekedési kedvezmény:

A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §

(1) bekezdése értelmében a szerzési és átalakítási támogatásra (a továbbiakban együtt: közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult, ha

a) a kérelem benyújtását megelőző hét éven belül ő maga vagy rá tekintettel más személy nem részesült a kérelem szerinti közlekedési kedvezményben, és

b) a keretszámra és a (3) bekezdésben foglaltakra tekintettel a közlekedési kedvezmény számára megállapítható, és

c) a 4. § (1) bekezdés a)–b) pontja szerinti esetben önálló személygépkocsi használó vagy szállítást végző személy szállítja, és

d) a 4. § (1) bekezdés c) pontja és az 5. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben önálló személygépkocsi használó, és

e) az 5. § (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben szállítást végző személy szállítja.

(1a) A 4. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti szerzési támogatásra az egyéb fogyatékosággal élő személy jogosult, ha

a) a kérelem benyújtását megelőző hét éven belül ő maga vagy rá tekintettel más személy nem részesült a kérelem szerinti közlekedési kedvezményben, és

b) a keretszámra és a (3) bekezdésben foglaltakra tekintettel a szerzési támogatás számára megállapítható, és

c) önálló személygépkocsi használó vagy szállítást végző személy szállítja.

#### Parkolási igazolvány:

Parkolási igazolványra az a személy jogosult,

a) aki a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 2. § a) pont ac) alpontja értelmében a közlekedőképességében súlyosan akadályozott személy,

- b) aki a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet 1. §-ának (1) bekezdésének értelmében látási fogyatékosnak; (2) bekezdésének értelmében hallási fogyatékos (3) bekezdésének értelmében értelmi fogyatékosnak; (4) bekezdésének értelmében autistának; illetve (5) bekezdésének értelmében mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
- c) akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló 1032/1971. (VII. 14.) Korm. határozat végrehajtásáról szóló 6/1971. (XI. 30.) EüM rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy
- d) aki a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESzCsM rendelet 1. számú melléklete szerint vaknak vagy gyengénlátónak (K betűjel, 1 számjel), mozgásszervi fogyatékosnak („L” betűjel), értelmi fogyatékosnak („M” betűjel) vagy autistának (N betűjel, 1 számjel) minősül.

#### Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás.

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

#### Szociális ellátások:

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény rendelkezik az önkormányzatok által nyújtható pénzbeli és természetbeni támogatások keretszabályairól. Pénzbeli és szociális rászorultságtól függő ellátás esetén beszélhetünk az időskorúak járadékáról, aktív korúak ellátásáról, az ápolási díjról, vagy adott önkormányzat képviselő-testülete által meghatározott települési támogatásról.

Szociális szolgáltatás keretében igényelhető étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás.

### **7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés**

#### **a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége**

A települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége csak részben megoldott: rámpa és mosdó az oktatási, egészségügyi és szociális intézményekben biztosított.

#### **b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége**

A fogyatékos személyek számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személyek számára – sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez – a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni.

#### **c) munkahelyek akadálymentesítettsége**

Az önkormányzati, oktatási, egészségügyi és szociális intézményeken kívül egyéb más munkáltatók nem számottevőek a településen (az egyéni vállalkozások jellemzőek a mezőgazdasági területen, mely nem érinti ezen foglalkoztatási területet).

#### **d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége**

A mozgáskorlátozottak számára a közintézményeknél van kijelölt parkolóhely. A járdák azonban rossz állapotúak, és az utak nagyobb hányada földút. Az aszfalt burkolattal ellátott utakon nincs kijelölt védősáv a kerekesszékekkel közlekedők számára. A mozgáskorlátozottak önálló közlekedése településen belül – az utak és járdák rossz állapota miatt – nem megoldott, ami gátját jelentheti az emberi kapcsolatok ápolásának, a közösségi programokon való részvételüknek.

**e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)**

A településen Támogató Szolgálat és Házi segítségnyújtás működik, mely során az étkezés, a házi segítségnyújtás és a támogató szolgálat szolgáltatásait vehetik igénybe a fogyatékos személyek. Emellett a Mozgássérültek Egyesülete is segíti a fogyatékkal élőket.

**f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)**

A fogyatékos személyek részére egészségügyi szűrések (szem, ortopédiai stb. szűrések) folyamatos biztosítása a településen, ill. a mozgáskorlátozottak egyesülete által szervezett rendezvények.

**7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása**

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A közúthálózat fejletlensége miatt a közlekedés - a munkába és közösségbe járás – nehezített. Akadálymentesség részbeni hiánya	Az aszfaltozott utak építése, meglévőkhöz védősáv kialakítása. Pályázati lehetőségek figyelése, benyújtása. Az intézmények, középületek akadálymentesítése.
Egészségügyi prevenciók szolgáltatások hiánya. Szükséges szűrőprogramokra történő eljutás nehézsége.	Céltzott egészségügyi programok szervezése. Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon
Fogyatékkal élők munkahelyteremtése	Munkahelyteremtés, állásbörze szervezése a településen.
Közösségi program hiánya	Közösségi program szervezés

**8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása**

Az Országgyűlés 2003-ban elfogadta a 2003. évi L. törvényt, a Nemzeti Civil Alapprogramról. Ezzel elismerte a szervezetek működési feltételeihez források biztosításának szükségességét. A Nemzeti Alapprogram célja a civil társadalom erősítése, a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának segítése.

Rákóczi falván számos civil szervezet tevékenykedik az önkormányzattal együttműködve.

**a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)**

A településünkön jellemző a szolgáltatásokra, hogy egymásra épülnek, egymást kiegészítik. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja. Ezek pontos számáról, szervezettségéről nem állnak adatok rendelkezésünkre. A kapcsolódó feladatok ellátásába egyre gyakrabban vesznek részt önkéntesek, közösségi szolgáltató középiskolások, akik aktívan veszik ki részüket. Az önkormányzat pályázatok, program megvalósítás kapcsán partnerségi, együttműködési megállapodásokat köt intézményeivel, civilszervezeteivel. Egyéb megállapodások számáról nincs információnk.

#### **b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása**

Az egyházi szervezetek jelentős szerepet töltenek be a város életében az óvodai, általános iskolai, gimnáziumi intézményeik által is. Részt vesznek a városi pályázatokon és nyitott rendezvényeikkel várják az érdeklődőket. Emellett erősnek mondható az önkormányzat - civil szervezetek - egyház - önkormányzati intézmények közötti együttműködés is, mely megnyilvánul a városban megvalósuló sikeres rendezvényekben.

#### **c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség**

Az önkormányzat a város érdekeit szem előtt tartva több területen is együttműködik a térség településeivel. Elsősorban szociális területen erős az együttműködés, de a kultúra területén is partneri viszony alakult ki több településsel.

#### **d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége**

A településen nincsen nemzetiségi önkormányzat.

#### **e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége**

A városban működő civil szervezetek részt vesznek a közfeladatok ellátásában. A 32 civilszervezet az érintett célcsoportokkal kapcsolatosan is az esélyegyenlőség elérésére törekszik. A szervezetek alapszabályukban meghatározott módon képviselik tagságukat, támogatják lehetőségükhöz mérten a látókörükben élő rászoruló célcsoport tagjait.

#### **f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.**

Rákóczifalva kis település lévén nem gazdag vállalkozásokban, de a helyi kis és közép vállalkozók segítik a település fejlődését, mindennapjait. A különböző helyi rendezvényeket anyagi és egyéb támogatással segítik, a jótékonysági bálók aktív részesei.

### **9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága**

Rákóczifalva Város Önkormányzata rendelkezik önálló honlappal (<https://rakoczifalva.ewk.hu/>), melyen a várost érintő információk megtalálhatók. A honlapon elérhető, olvasható a HEP és ezzel kapcsolatos valamennyi információ. Rákóczifalva Város Önkormányzata Képviselő-testülete által elfogadott dokumentum a honlapra feltöltésre kerül és hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerhetik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése. Emellett az



SZGYF oldalon a Helyi Esélyegyenlőségi Programok oldalra is feltöltésre kerül (<https://felzarkozas.szgyf.gov.hu/page.php?mid=324>).

**a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába**

A településen a Helyi Esélyegyenlőségi programot Rákóczi Falva Város Önkormányzatának szociális és gyámügyi ügyintézője valamint szociális és igazgatási ügyintézője készítette.

**b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.**

A szervezeteknek és a lakosság számára is elérhetővé válik az elfogadott, városi honlapon közzétett esélyegyenlőségi program. A határidőket figyelembe véve, az intézkedések eredményeiről nyílt bizottsági és képviselő-testületi üléseken történik beszámolás és ilyen módon biztosított lesz a megvalósítás ellenőrzése. A hatékony, a tervezett intézkedések érvényesülését korábban megválasztott HEP Fórum vezetője és a munkacsoport tagjai biztosítják és a törvényi előírás szerint két évente beszámolnak a képviselő-testületnek.

## A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

### 1. A HEP IT részletei

#### A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szakképzetlen munkanélküliek magas száma	Továbbképzések, foglalkoztatási igénybevétele, átképzések, támogatások
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Jövedelmi helyzetük instabil	Foglalkoztatás elősegítése, vállalkozóvá válás segítése Közfoglalkoztatás tovább folytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása
Gyermekek	A nyári szünidőben a gyermekek felügyelete megoldott legyen.	A szünidő hasznos eltöltésének megszervezése. Szabadidős programok, táborok szervezése.
Gyermekek	A gyermekeknek nincs lehetőségük nyári üdülésre, illetve külföldi üdülésre.	Testvérvárosaink közötti cseretáborok megszervezése (Szalacs, Chervena voda, Wierzchoslawice)
Gyermekek	A hátrányos helyzetű, tanulási nehézséggel küzdő és a fogyatékkal élő gyermekek fejlesztése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése. Szabadidős tevékenységek fejlesztése, bővítése.
Gyermekek	Egészségtudatos életvitel hiánya, egészségvédelem	Óvodás kortól egészségvédelmi programok megvalósítása. Sporttevékenységek lehetőségének bővítése. Sportcsarnok bővítése, korszerűsítése. Tanuszoda létesítése.
Nők	Alacsony képzettség	Képzések, tanfolyamok szervezése
Nők	Bölcsőde férőhelybővítés és a szolgáltatásokhoz való hozzájutás lehetőségének szélesítése	Bölcsőde férőhelyek számának növelése, csoportszoba kialakítása, időszakos gyermekfelügyelet működtetése

Nők	Nehezen összeegyeztethető a család és a munkahely	Munkahelyek család baráttá tétele szociális háló bővítése
Idősek	Informatikai jártasság hiánya	Képzések szervezése, informatikai képzés
Idősek	Közösségi programok hiánya, egyedül élők elmagányosodása	Közösségi programok szervezése. Az érintett réteg közösségi életbe való bevonása
Idősek	Az időseknek koruk, anyagi helyzetük és egészségi állapotuk miatt szükségük van házi/ház körüli segítségnyújtásra.	Önkéntes segítségnyújtás az idősek részére.
Idősek	Az egészségügyi szűrővizsgálatokon a részvételi arány alacsony	Az egészségügyi szolgáltatásokon, szűrővizsgálatokon való részvétel fokozása
Fogyatékkal élők	A közúthálózat fejletlensége miatt a közlekedés - a munkába és közösségbe járás – nehezített. Akadálymentesség hiánya	Az aszfaltozott utak építése, meglévőkön védősáv kialakítása. Pályázati lehetőségek figyelése, benyújtása. Az intézmények, középületek akadálymentesítése.
Fogyatékkal élők	Egészségügyi prevenciók szolgáltatások hiánya. Szükséges szűrőprogramokra történő eljutás nehézsége.	Céltzott egészségügyi programok szervezése. Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon
Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élők munkahelyteremtése	Munkahelyteremtés, állásbörze szervezése a településen.
Fogyatékkal élők	Közösségi program hiánya	Közösségi program szervezés

## A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint <b>intézkedés címe, megnevezése</b>	Az intézkedésbe bevont <b>aktorok és partnerek</b> – <b>kiemelve a felelőst</b>
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Tanulás az élhetőbb életért.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Polgármester, jegyző, pénzügyi csoport, pályázati koordinátor</b></li> <li>- Munkaügyi Központ</li> <li>- Családsegítő-és Gyermekjóléti Szolgálat</li> </ul>
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Munkahelyteremtés	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Polgármester, jegyző, pénzügyi csoport, pályázati koordinátor</b></li> <li>- Munkaügyi Központ</li> <li>- Szociális Szövetkezet</li> <li>- munkáltatók</li> </ul>
Gyermekek	Vakáció!	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Polgármester, jegyző, Szociális Bizottság, pályázati koordinátor</b></li> <li>- Virágoskert Óvoda és Bölcsőde</li> <li>- Általános Iskola</li> <li>- Varsány Közösségi Ház és Könyvtár</li> <li>- Családsegítő-és Gyermekjóléti Szolgálat</li> </ul>
Gyermekek	Láss világot!	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Polgármester, jegyző, Szociális Bizottság, pénzügyi csoport, pályázati koordinátor</b></li> <li>- Testvérvárosaink önkormányzata</li> <li>- Szakemberek, szülők, lakosok</li> </ul>
Gyermekek	Segítsd, a fejlődésem!	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Polgármester, óvodavezető, iskolaigazgató, Családsegítő-és Gyermekjóléti Szolgálat</b></li> <li>- Szolnoki Pedagógiai Szakszolgálat</li> <li>- Fejlesztő pedagógusok</li> </ul>
Gyermekek	Élj egészségesen!	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Polgármester, jegyző, pályázati koordinátor, pénzügyi csoport</b></li> <li>- Virágoskert Óvoda és Bölcsőde</li> <li>- Általános Iskola</li> </ul>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- Varsány Közösségi Ház és Könyvtár</li> <li>- Családsegítő-és Gyermekjóléti Szolgálat</li> <li>- Civil szervezetek, egyesületek</li> <li>- Házi orvosok, védőnők</li> </ul>
Nők	Tanulj a jövődért!	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Polgármester, jegyző, pályázati koordinátor,</b></li> <li>- Munkaügyi Központ</li> <li>- Varsány Közösségi Ház és Könyvtár</li> <li>- Családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat</li> </ul>
Nők	Visszatérés a munka világába.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Polgármester, jegyző, pályázati koordinátor, óvodavezető</b></li> <li>- Virágoskert Óvoda és Bölcsőde</li> </ul>
Nők	Családbarát munkahely.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Polgármester, jegyző, helyi vállalkozók, munkáltatók, pályázati koordinátor</b></li> <li>- Munkáltatók</li> <li>- Munkaügyi Központ</li> </ul>
Idősek	Előre a jövőbe!	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Polgármester, jegyző, pályázati koordinátor</b></li> <li>- Munkaügyi Központ</li> <li>- Varsány Közösségi Ház és Könyvtár</li> <li>- Családsegítő-és Gyermekjóléti Szolgálat</li> <li>- Helyi civil szervezetek</li> <li>- Egyház</li> </ul>
Idősek	Légy újra aktív!	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Polgármester, jegyző, civil szervezetek, családsegítő, pályázati koordinátor</b></li> <li>- Varsány Közösségi Ház és Könyvtár</li> <li>- Családsegítő-és Gyermekjóléti Szolgálat</li> <li>- Helyi civil szervezetek</li> <li>- Egyház</li> </ul>
Idősek	Ne hagyj egyedül!	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Polgármester, civil szervezetek, családsegítő, helyi lakosok</b></li> <li>- Szociális Szövetkezet</li> <li>- Családsegítő-és Gyermekjóléti Szolgálat</li> <li>- Helyi civil szervezetek</li> <li>- Egyház</li> </ul>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- Helyi lakosok, vállalkozók</li> </ul>
Idősek	Vegyél részt: maradj egészséges!	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Polgármester, jegyző, civil szervezetek, családsegítő, házi orvosok</b></li> <li>- Családsegítő-és Gyermekjóléti Szolgálat</li> <li>- Helyi civil szervezetek</li> <li>- Varsány Községi Ház és Könyvtár</li> <li>- Egyház</li> <li>- Házi orvosok, védőnők</li> </ul>
Fogyatékkal élők	Görgezd el az akadályokat!	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Polgármester, jegyző, civil szervezetek, Szociális Szövetkezet, pályázati koordinátor</b></li> <li>- Szociális Szövetkezet</li> <li>- helyi civil szervezetek</li> <li>- helyi vállalkozók</li> </ul>
Fogyatékkal élők	Tégy az egészségért!	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Polgármester, jegyző, civil szervezetek, családsegítő, házi orvosok, pályázati koordinátor</b></li> <li>- Családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat</li> <li>- Helyi civil szervezet</li> <li>- Varsány Községi Ház és Könyvtár</li> <li>- Egyház</li> <li>- házi orvosok, védőnők</li> </ul>
Fogyatékkal élők	Segíts, hogy én is dolgozhassak!	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Polgármester, jegyző, civil szervezetek, helyi vállalkozók, munkáltatók, pályázati koordinátor</b></li> <li>- Munkaügyi Központ</li> <li>- Családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat</li> <li>- Helyi vállalkozók</li> <li>- Helyi civil szervezet</li> <li>- Egyház</li> </ul>
Fogyatékkal élők	Ne félj részt venni!	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Polgármester, jegyző, civil szervezetek, pályázati koordinátor, családsegítő</b></li> <li>- Családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat</li> <li>- Helyi civil szervezet</li> </ul>

		<ul style="list-style-type: none"><li>- Varsány Közösségi Ház és Könyvtár</li><li>- Egyház</li></ul>
--	--	--

### **Jövőképünk**

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a lakosság szerves részét képezik.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők anyagi helyzete a társadalmi átlagot elérje.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek esélyegyenlőségének biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek igényeinek folyamatos változására, és megkeressük a számukra legmegfelelőbb megoldási módokat.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy társadalmi szerepvállalásukhoz megfelelő háttérrel biztosítsunk.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők hátrányaik kompenzálására.

## Az intézkedési területek részletes kifejtése

1.

Intézkedés címe:	Tanulás az élhetőbb életért.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szakképzetlen munkanélküliek magas száma.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú cél: A célcsoport képzési lehetőségeinek feltérképezése, az igények összegyűjtése. Középtávú cél: minél nagyobb részvételi arány Hosszú távú cél: A továbbképzések, átképzések, foglalkoztatási támogatások igénybevételével a célcsoporton belül a munkanélküliek száma jelentősen csökken.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A képzési lehetőségek feltérképezését követően az igények összegyűjtése, a képzések megszervezése, elsősorban pályázati lehetőségek feltárásával. - adatgyűjtés - adatbázis készítés az érintettekről, képzésekről, - kapcsolatfelvétel a partner intézményekkel, civil szervezetekkel és képzőkkel - koordinálás, - közvetítés
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelősök: - Polgármester, jegyző, pénzügyi csoport, pályázati koordinátor
Partnerek	Munkaügyi Központ Családsegítő-és Gyermekjóléti Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid- és középtávú cél: Képzési lehetőségek feltérképezése, célcsoport megkeresése, tájékoztatás a képzési lehetőségekről: 2020. december 31. Hosszú távú cél: Képzések megvalósítása: 2023. április 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: képzési létszám meghatározása Közép: munkanélküliség csökkentése Hosszú: Munkanélküliség csökkentése, települési támogatások mértékének csökkentése a településen
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A képzésekre nincs érdeklődő, ezáltal kevés a résztvevő. A képzés elsajátítását követően nincs a településen munkalehetőség.
Szükséges erőforrások	- humán erőforrás - pályázati erőforrás



2.

Intézkedés címe:	Munkahelyteremtés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Jövedelmi helyzetük instabil
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú cél: Helyi, illetve a környező települési munkáltatók megkeresése, pályázati lehetőségek figyelése. Középtávú cél: Munkahelyteremtés, elsősorban a településen, ezáltal a munkanélküliség csökkentése. Hosszú távú cél: Foglalkoztatás elősegítése, vállalkozóvá válás segítése. Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. Munkanélküliség csökkentés, települési támogatások csökkentése a településen.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A településen és vonzáskörzetében lévő munkáltatók megkeresése, munkalehetőségek felmérése. Pályázati lehetőségek figyelése, munkahelyteremtésre irányuljon. Munkahelyteremtés a településen.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: érintett célcsoport Felelősök: - Polgármester, jegyző, pénzügyi csoport, pályázati koordinátor
Partnerek	Munkaügyi Központ Szociális Szövetkezet munkáltatók
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: A településen és vonzáskörzetében lévő munkáltatók megkeresése, munkalehetőségek felmérése 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: Pályázati lehetőségek figyelése, munkahelyteremtés a településen: 2023. április 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: pályázati lehetőségek feltérképezése Közép: munkahelyteremtés településünkön Hosszú: munkanélküliség csökkentése, a termelés és szolgáltatás színvonalának növelése, települési támogatások mértékének csökkentése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati lehetőség hiánya
Szükséges erőforrások	- humán erőforrás - pályázati erőforrás - pénzügyi erőforrás - infrastruktúra

3.

Intézkedés címe:	Vakáció!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nyári szünidőben a gyermekek felügyelete megoldott legyen.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú cél: A lehetőségek feltérképezése, az igények összegyűjtése. Középtávú cél: A felügyelet megoldása az Óvoda, az Iskola, a Varsány Községi Ház és Könyvtár és a Családsegítő-és Gyermejjóléti Szolgálat segítségével. Hosszú távú cél: A nyári szünidő hasznos eltöltése. Szabadidős programok, táborok szervezése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A településen lévő civil szervezetek, sportegyesületek, intézmények megkeresése, lehetőségek felmérése, adatgyűjtés. Pályázati lehetőségek figyelése. Szakemberek bevonása, gyermekek közösségi ellátása.
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelősök: - Polgármester, jegyző, Szociális Bizottság, pályázati koordinátor
Partnerek	Virágoskert Óvoda és Bölcsőde Általános Iskola Varsány Községi Ház és Könyvtár Családsegítő-és Gyermejjóléti Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: A településen lévő civil szervezetek, sportegyesületek, intézmények megkeresése, lehetőségek felmérése, adatgyűjtés: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: Pályázati lehetőségek figyelése, szakemberek bevonása, gyermekek közösségi ellátása: 2023. április 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: pályázati lehetőségek feltérképezése Közép: gyermekek közösségi ellátása Hosszú: a nyári szünidőben a gyermekek felügyelete megoldott legyen hasznos programokkal szervezve
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Szakemberhiány Erőforráshiány Pályázatok hiánya
Szükséges erőforrások	- humán erőforrás - pályázati erőforrás - pénzügyi erőforrás

4.

Intézkedés címe:	Láss Világot!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyermekeknek nincs lehetőségük nyári, illetve külföldi üdülésre.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú cél: A lehetőségek feltérképezése, az igények összegyűjtése. Középtávú cél: Kapcsolatfelvétel a testvérvárosainkkal. Hosszú távú cél: Cseretáborozás megszervezése, szabadidő hasznos eltöltése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A testvérvárosaink megkeresése, lehetőségek felmérése, adatgyűjtés. Pályázati lehetőségek figyelése. Szakemberek, szülők bevonása, gyermekek közösségi ellátása.
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelősök: - Polgármester, jegyző, Szociális Bizottság, pénzügyi csoport, pályázati koordinátor
Partnerek	Testvérvárosok önkormányzatai Szakemberek, szülők, lakosok
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: A lehetőségek feltérképezése, az igények összegyűjtése: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: Pályázati lehetőségek figyelése, cseretáborozás megszervezése, szabadidő hasznos eltöltése: 2023. április 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: pályázati lehetőségek feltérképezése Közép: gyermekek táboroztatása Hosszú: más kultúrák megismerése, látókörük kiszélesítése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Szakemberhiány Erőforráshiány Pályázatok hiánya
Szükséges erőforrások	- humán erőforrás - pályázati erőforrás - pénzügyi erőforrás

5.

Intézkedés címe:	Segítsd a fejlődésem!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A hátrányos helyzetű, tanulási nehézséggel küzdő és a fogyatékkal élő gyermekek fejlesztése.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú cél: Gyermekek számának felmérése. Középtávú cél: Kapcsolatfelvétel az intézményvezetőkkel, fejlesztő pedagógusokkal, Szolnoki Pedagógiai Szakszolgálattal. Hosszú távú cél: Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése, meglévő programok bővítése. A tanulási nehézséggel küzdő és fogyatékkal élő gyermekek iskolai sikeressége nőjön és javuljon a továbbtanulási esélyük.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, gyermekek számának felmérése, lehetőségek feltérképezése. Kapcsolatfelvétel az intézményvezetőkkel, fejlesztő pedagógusokkal, Szolnoki Pedagógiai Szakszolgálattal. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése, meglévő programok bővítése.
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelősök: - Polgármester, óvodavezető, iskolaigazgató, Családsegítő-és Gyermekjóléti Szolgálat
Partnerek	Szolnoki Pedagógiai Szakszolgálat Fejlesztő pedagógusok
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: Adatgyűjtés, gyermekek számának felmérése, lehetőségek feltérképezése: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése, meglévő programok bővítése. A tanulási nehézséggel küzdő és fogyatékkal élő gyermekek iskolai sikeressége nőjön és javuljon a továbbtanulási esélyük: 2023. április 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: lehetőségek feltérképezése, adatgyűjtés Közép: gyermekek fejlesztése, felzárkóztatása Hosszú: A tanulási nehézséggel küzdő és fogyatékkal élő gyermekek iskolai sikeressége nőjön és javuljon a továbbtanulási esélyük
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Szakemberhiány Erőforráshiány
Szükséges erőforrások	- humán erőforrás

6.

Intézkedés címe:	Élj egészségesen!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egészségtudatos életvitel hiánya, egészségvédelem.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú cél: A problémák mértékének felmérése, adatgyűjtés. Középtávú cél: Előadások és egészségmegőrző programok szervezése. Hosszú távú cél: Óvodás kortól egészségvédelmi programok megvalósítása. Sporttevékenységek lehetőségének bővítésre. Sportcsarnok bővítése, korszerűsítése. Tanuszoda létesítése. Egészségtudatos életre nevelés.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, problémák mértékének felmérése. Kapcsolatfelvétel az intézményvezetőkkel, civil szervezetekkel, egyesületekkel. Előadások és egészségmegőrző programok szervezése szakemberek bevonásával. Sportlétesítményekkel kapcsolatos pályázatok figyelése.
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelősök: - Polgármester, jegyző, pályázati koordinátor, pénzügyi csoport
Partnerek	Virágoskert Óvoda és Bölcsőde Általános Iskola Varsány Községi Ház és Könyvtár Családsegítő-és Gyermekjóléti Szolgálat Civil szervezetek, egyesületek Háziorvosok, védőnők
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: Adatgyűjtés, lehetőségek feltérképezése: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: Kapcsolatfelvétel az intézményvezetőkkel, civil szervezetekkel, egyesületekkel. Előadások és egészségmegőrző programok szervezése szakemberek bevonásával. Sportlétesítmények bővítése, korszerűsítése, kivitelezése:: 2023. április 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: lehetőségek feltérképezése, adatgyűjtés Közép: Előadások és egészségmegőrző programok szervezése. Sportlétesítményekkel kapcsolatos pályázatok figyelése. Hosszú: Gyermekkorban az egészségtudatos életmód szemlélet kialakítás.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázatok hiánya. Alacsony infrastruktúra.
Szükséges erőforrások	- humán erőforrás - pályázati erőforrás - pénzügyi erőforrás

7.

Intézkedés címe:	Tanulj a jövődért!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Alacsony képzettség
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú cél: A problémák mértékének felmérése, adatgyűjtés, igényfelmérés. Középtávú cél: Képzések, tanfolyamok szervezése. Hosszú távú cél: A vizsgált célcsoport munkavállalási esélyeinek növelése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, problémák mértékének felmérése. Kapcsolatfelvétel a célcsoporttal, partnerekkel, Munkaügyi Központtal. Képzések, tanfolyamok szervezése.
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelősök: - Polgármester, jegyző, pályázati koordinátor
Partnerek	Munkaügyi Központ Varsány Községi Ház és Könyvtár Családsegítő-és Gyermejjóléti Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: Adatgyűjtés, lehetőségek feltérképezése: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: Kapcsolatfelvétel a célcsoporttal, partnerekkel, Munkaügyi Központtal. Képzések, tanfolyamok szervezése: 2023. április 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: A nők munkába állását gátló tényezők feltérképezése. Közép: Képzések, tanfolyamok szervezése. Hosszú: A vizsgált célcsoport munkavállalási esélyeinek növelése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázatok hiánya. Kicsi részvételi arány. Motivációhiány.
Szükséges erőforrások	- humán erőforrás - pályázati erőforrás

8.

Intézkedés címe:	Visszatérés a munka világába.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Bölcsőde férőhelybővítés és a szolgáltatáshoz való hozzájutás lehetőségének szélesítése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú cél: Pályázatokból, önkormányzati költségvetésből infrastrukturális háttér megteremtése a csoportszoba kialakításához. Középtávú cél: Bölcsődei csoportszoba kialakítása. Hosszú távú cél: Bölcsőde férőhelyek számnak növelése, csoportszoba fenntartása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés. Pályázatok figyelemmel kísérése. Bölcsődei férőhelyek számának növelése.
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelősök: - Polgármester, jegyző, pályázati koordinátor, óvodavezető
Partnerek	Virágoskert Óvoda és Bölcsőde
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: Pályázatok figyelése: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: Bölcsődei férőhelyek számának növelése, fenntartása: 2023. április 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: Igényfelmérés, kapcsolatfelvétel az intézményvezetővel. Közép: Pályázatok figyelemmel kísérése. Hosszú: A vizsgált célcsoport munkavállalási esélyeinek növelése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázatok hiánya.
Szükséges erőforrások	- pályázati erőforrás

9.

Intézkedés címe:	Családbarát munkahely
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nehezen összeegyeztethető a család és a munkahely.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú cél: A problémák mértékének felmérése, adatgyűjtés, igényfelmérés. Középtávú cél: A célcsoport munkába állásának elősegítése. Hosszú távú cél: Munkahelyek családbaráttá tétele, szociális háló bővítése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, igényfelmérés. Helyi munkaadók megkeresése. A célcsoport munkába állásának elősegítése. Munkahelyek családbaráttá tétele, szociális háló bővítése.
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelősök: - Polgármester, jegyző, helyi vállalkozók, munkáltatók, pályázati koordinátor
Partnerek	Munkáltatók Munkaügyi Központ
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: Adatgyűjtés, igényfelmérés, munkaadók megkeresése: 2020. december 31. Közép- és hosszútávú cél: Munkahelyek családbaráttá tétele, szociális háló bővítése: 2023. április 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: Igényfelmérés, kapcsolatfelvétel a munkaadókkal. Közép és hosszú: A vizsgált célcsoport munkavállalási esélyeinek növelése, munkahelyek családbaráttá tétele, szociális háló bővítése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázatok hiánya. Munkáltatók érdektelensége.
Szükséges erőforrások	- humán erőforrás - pályázati erőforrás



10.

Intézkedés címe:	Előre a jövőbe!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Informatikai jártasság hiánya.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú cél: Igényfelmérés, együttműködés kiépítése a célcsoporttal Közép- és hosszú távú cél: Kapcsolatfenntartás, nyugdíjasok ismereteinek bővítése, informatikai képzések szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, igényfelmérés, az idők felkutatása. Képzések szervezése, lebonyolítása.
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelősök: - Polgármester, jegyző, pályázati koordinátor
Partnerek	Munkaügyi Központ Varsány Községi Ház és Könyvtár Családsegítő-és Gyermejjóléti Szolgálat Helyi civil szervezetek Egyház
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: Adatgyűjtés, igényfelmérés: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: Kapcsolatfenntartás, nyugdíjasok ismereteinek bővítése, informatikai képzések szervezése: 2023. április 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: Igényfelmérés, kapcsolatfelvétel a célcsoporttal. Közép: Képzések szervezése, lebonyolítása. Hosszú: Nyugdíjasok ismereteinek bővítése, képzések fenntartása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázatok hiánya. Kicsi részvételi arány. Motivációhiány.
Szükséges erőforrások	- humán erőforrás - pályázati erőforrás

11.

Intézkedés címe:	Légy újra aktív!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Közösségi programok hiánya, egyedül élők elmagányosodása.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú cél: Igényfelmérés, együttműködés kiépítése a célcsoporttal Középtávú cél: Elmagányosodás megakadályozása. Hosszú távú cél: Kapcsolatfenntartás, igény szerint újabb közösségek létrehozása. Közösségi programok szervezése. Az érintett réteg közösségi életbe való bevonása, életkörülményeinek javítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, igényfelmérés, az idősek felkutatása. Közösségépítés. Közösségi programok szervezése, lebonyolítása. Tájékoztatási csatorna kialakítása a közösségi programokról.
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelősök: - Polgármester, jegyző, civil szervezetek, családsegítő, pályázati koordinátor
Partnerek	Varsány Közösségi Ház és Könyvtár Családsegítő-és Gyermejjóléti Szolgálat Helyi civil szervezetek Egyház
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: Adatgyűjtés, igényfelmérés. Tájékoztatási csatorna kialakítása a közösségi programokról: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: Közösségépítés. Programok szervezése: 2023. április 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: Tájékoztatási csatorna kialakítása. Igényfelmérés, kapcsolatfelvétel a célcsoporttal. Közép: Közösségi programok szervezése, lebonyolítása. Hosszú: Nyugdíjasok közösségi életbe történő bevonása, elmagányosodás megakadályozása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A tájékoztatási csatorna nem folyamatos, vagy nem ér el a célcsoporthoz. Passzivitás. Hiányzások Egészségi állapot romlása.
Szükséges erőforrások	- humán erőforrás - pályázati erőforrás

12.

Intézkedés címe:	Ne hagyj egyedül!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az időseknek koruk, anyagi helyzetük és egészségi állapotuk miatt szükségük van házi/ház körüli segítségnyújtásra.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú cél: Igényfelmérés, együttműködés kiépítése a célcsoporttal. Önkéntes segítségnyújtásban résztvevők feltérképezése. Középtávú cél: Önkéntes segítségnyújtás az idősek számára. Hosszú távú cél: A célcsoport életkörülményeinek javítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, igényfelmérés, az idősek felkutatása. Önkéntes segítségnyújtásban résztvevők feltérképezését követően annak gyakorlati megvalósítása.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: érintett célcsoport Felelősök: - Polgármester, civil szervezetek, családsegítő, helyi lakosok
Partnerek	Szociális Szövetkezet Családsegítő-és Gyermekjóléti Szolgálat Helyi civil szervezetek Egyház Helyi lakosok, vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: Adatgyűjtés, igényfelmérés, önkéntes segítségnyújtásban résztvevők feltérképezését: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: Segítségnyújtás gyakorlati megvalósítása: 2023. április 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: Önkéntes segítségnyújtás gyakorlati megvalósulása. Közép- és hosszú: A célcsoport életkörülményeinek javítása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nincs elegendő önkéntes személy. Az idősek nem fogadják el a segítségnyújtást.
Szükséges erőforrások	- humán erőforrás - pályázati erőforrás

13.

Intézkedés címe:	Vegyél részt: maradj egészséges!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az egészségügyi szűrővizsgálatokon a részvételi arány alacsony.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú cél: Igényfelmérés, egészségügyi szakellátások biztosítása, lehetőségek feltérképezése Középtávú cél: Tájékoztatási csatorna kialakítása a szűrővizsgálatokról. . Hosszú távú cél: Az egészségügyi szolgáltatásokon, szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés, egészségügyi szakellátások biztosítása, lehetőségek feltérképezése Tájékoztatási csatorna kialakítása a szűrővizsgálatokról. Szűrővizsgálatok megszervezése, megvalósítása.
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelősök: - Polgármester, jegyző, civil szervezetek, családsegítő, házi orvosok
Partnerek	Családsegítő-és Gyermejjóléti Szolgálat Helyi civil szervezetek Varsány Községi Ház és Könyvtár Egyház Házi orvosok, védőnők
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: Igényfelmérés, egészségügyi szakellátások biztosítása, lehetőségek feltérképezése, tájékoztatási csatorna kialakítása a szűrővizsgálatokról: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: Az egészségügyi szolgáltatásokon, szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése: 2023. április 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: tájékoztatási csatorna kialakítása, a célcsoport tájékoztatása. Közép- és hosszú: Az egészségügyi szolgáltatásokon, szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése az egészségük megőrzése érdekében.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Tájékoztatási csatorna nem folyamatos vagy nem ér el a célcsoporthoz. Passzivitás, kis részvételi arány.
Szükséges erőforrások	- humán erőforrás - pályázati erőforrás

14.

Intézkedés címe:	Görgezd el az akadályokat!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A közúthálózat fejletlensége miatt a közlekedés – a munkába és közösségbe járás – nehezített. Akadálymentesség részbeni hiánya.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú cél: Igényfelmérés, lehetőségek feltérképezése. Középtávú cél: Pályázatok figyelése. Hosszú távú cél: Tervezés, kivitelezés. Aszfaltozott utak építése, a meglévőknél védősáv kialakítása. Az intézmények, középület akadálymentesítése. A fogyatékkal élők akadálymentes és biztonságos közlekedése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Intézkedésbe bevonni kívánt intézmények felkutatása Közúthálózat állapotának felmérése. Megvalósítás pályázat útján.
Részvevők és felelős	Részvevők: érintett célcsoport Felelősök: - Polgármester, jegyző, civil szervezetek, Szociális Szövetkezet, pályázati koordinátor
Partnerek	Szociális Szövetkezet Helyi civil szervezetek Helyi vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: Intézmények akadálymentességének felmérése, a közúthálózat állapotának felmérése: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: Pályázati pénzügyi forrás megteremtése. Tervezés, kivitelezés: 2023. április 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: Igényfelmérés, lehetőségek feltérképezése. Közép- és hosszú: Pályázati pénzügyi forrás megteremtése. A fogyatékkal élők akadálymentes és biztonságos közlekedése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi erőforrás és pályázatok hiánya.
Szükséges erőforrások	- pénzügyi erőforrás - pályázati forrás

15.

Intézkedés címe:	Tégy az egészségért!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egészségügyi prevenciós szolgáltatások hiánya. Szükséges szűrőprogramokra történő eljutás nehézsége.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú cél: Igényfelmérés, egészségügyi szakellátások biztosítása, lehetőségek feltérképezése Középtávú cél: Tájékoztatási csatorna kialakítása a szűrővizsgálatokról. . Hosszú távú cél: Az egészségügyi szolgáltatásokon, szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés, egészségügyi szakellátások biztosítása, lehetőségek feltérképezése Tájékoztatási csatorna kialakítása a szűrővizsgálatokról. Szűrővizsgálatok megszervezése, megvalósítása.
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelősök: - Polgármester, jegyző, civil szervezetek, családsegítő, házi orvosok
Partnerek	Családsegítő-és Gyermekjóléti Szolgálat Helyi civil szervezetek Varsány Községi Ház és Könyvtár Egyház Házi orvosok, védőnők
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: Adatgyűjtés, igényfelmérés. Tájékoztatási csatorna kialakítása a közösségi programokról: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: Közösségépítés. Programok szervezése: 2023. április 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: tájékoztatási csatorna kialakítása, a célcsoport tájékoztatása. Közép- és hosszú: Az egészségügyi szolgáltatásokon, szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése az egészségük megőrzése érdekében.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Tájékoztatási csatorna nem folyamatos vagy nem ér el a célcsoporthoz. Passzivitás, kis részvételi arány.
Szükséges erőforrások	- humán erőforrás - pályázati forrás

16.

Intézkedés címe:	Segíts, hogy én is dolgozhassak!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Munkahelyteremtés, állásbörze szervezése a településen.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú cél: Helyi, illetve a környező települési munkáltatók megkeresése, pályázati lehetőségek figyelése. Középtávú cél: Munkahelyteremtés, állásbörze szervezése elsősorban a településen, ezáltal a fogyatékkal élők helyben történő munkába állásának segítése. Hosszú távú cél: Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. Munkanélküliség csökkentés, települési támogatások csökkentése a településen.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés. A településen és vonzáskörzetében lévő munkáltatók megkeresése, munkalehetőségek felmérése. Pályázati lehetőségek figyelése. Kapcsolatfelvétel a Munkaügyi Központtal, helyi vállalkozókkal Munkahelyteremtés, állásbörze szervezése
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelősök: - Polgármester, jegyző, civil szervezetek, helyi vállalkozók, munkáltatók, pályázati koordinátor
Partnerek	Munkaügyi Központ Családsegítő-és Gyermekjóléti Szolgálat Helyi civil szervezetek Helyi vállalkozók, munkáltatók Egyház
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: Igényfelmérés, kapcsolatfelvétel a célcsoporttal, a helyi vállalkozókkal és a Munkaügyi Központtal: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: A fogyatékkal élők helyben történő munkába állásának segítése: 2023. április 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: pályázati lehetőségek feltérképezése, célcsoport tájékoztatása, lehetőségek felmérése Közép: munkahelyteremtés településünkön Hosszú: munkanélküliség csökkentése, a termelés és szolgáltatás színvonalának növelése, települési támogatások mértékének csökkentése. A fogyatékkal élők helyben történő munkába állásának segítése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- Pályázati lehetőség hiánya - Vállalkozók, munkaadók érdektelensége
Szükséges erőforrások	- humán erőforrás - pályázati erőforrás - pénzügyi erőforrás - infrastruktúra

17.

Intézkedés címe:	Ne félj részt venni!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Közösségi programok hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövidtávú cél: Igényfelmérés, együttműködés kiépítése a célcsoporttal Középtávú cél: Szélesebb látókör kialakítása Hosszú távú cél: Kapcsolatfenntartás, igény szerint újabb közösségek létrehozása. Közösségi programok szervezése. Az érintett réteg közösségi életbe való bevonása, életkörülményeinek javítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, igényfelmérés, a fogyatékkal élők felkutatása. Közösségépítés. Közösségi programok szervezése, lebonyolítása. Tájékoztatási csatorna kialakítása a közösségi programokról.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: érintett célcsoport Felelősök: - Polgármester, jegyző, civil szervezetek, családsegítő, pályázati koordinátor
Partnerek	Varsány Közösségi Ház és Könyvtár Családsegítő-és Gyermejjóléti Szolgálat Helyi civil szervezetek Egyház
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: Igényfelmérés, együttműködés kiépítése a célcsoporttal: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: Az érintett réteg közösségi életbe való bevonása, életkörülményeinek javítása: 2023. április 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: Tájékoztatási csatorna kialakítása. Igényfelmérés, kapcsolatfelvétel a célcsoporttal. Közép: Közösségi programok szervezése, lebonyolítása. Hosszú: Fogyatékkal élők közösségi életbe történő bevonása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A tájékoztatási csatorna nem folyamatos, vagy nem ér el a célcsoporthoz. Passzivitás. Hiányzások
Szükséges erőforrások	- humán erőforrás - pályázati erőforrás



2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedés eléréni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1.	Tanulás az élhetőbb életért	Szakképzetlen munkanélküliek magas száma.	A célcsoporton belül a munkanélküliek száma csökkenő tendenciát mutatson.	-	A képzési lehetőségek feltérképezését követően az igények összegyűjtése, a képzések megszervezése, lebonyolítása.	Polgármester Jegyző Pénzügyi csoport Pályázati koordinátor	Rövid: 2020. december 31. Hosszú: 2023. április 30.	Munkanélküliség csökkentése, települési támogatások mértékének csökkentése a településen.	humán erőforrás pályázati erőforrás	Szakmához jutás elősegítése. Fenntarthatósága az igények figyelembe vétele alapján valósul meg

2.	Munkahelyt eremtés	Jövedelmi helyzetük instabil.	Foglalkoztatás elősegítése, vállalkozóvá válás segítése. Helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.	-	Munkáltatók megkeresése, munkalehetőségek felmérése. Pályázati lehetőségek figyelése, munkahelyt eremtés a településen.	Polgármester Jegyző Pénzügyi csoport Pályázati koordinátor	Rövid: 2020.december 31. Hosszú: 2023. április 30.	Munkanélküliség csökkentése, a termelés és szolgáltatás színvonalának növelése, települési támogatások mértékének csökkentése.	humán erőforrás pályázati erőforrás pénzügyi erőforrás infrastruktúra	A városban élők és a mélyszegénységben élők jövedelmi viszonyai elérik az országos átlagot.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
3.	Vakáció!	A nyári szünetben a gyermekek felügyelete megoldott legyen.	A nyári szünet hasznos eltöltése, szabadidős programok, táborok szervezése.	-	Civil szervezetek, sportegyesületek, intézmények megkeresése. Lehetőségek felmérése, adatgyűjtés. Szakemberek bevonásával a gyermekek közösségi ellátása.	Polgármester Jegyző Szociális Bizottság Pályázati koordinátor	Rövid: 2020.december 31. Hosszú: 2023. április 30.	A nyári szünetben a gyermekek felügyelete megoldott legyen hasznos programokkal szervezve.	humán erőforrás pályázati erőforrás pénzügyi erőforrás	A programok folyamatos biztosítása.
4.	Láss	A	Cseretábor	-	Testvérváro	Polgármester	Rövid:	Gyermekek	humán	Cseretábor

	világot!	gyermeknek nincs lehetőséjük nyári, illetve külföldi utazásra.	zárás megszervezése, szabadidő eltöltése.		saink megkeresése, lehetőségek felmérése, adatgyűjtés, szakemberek, szülők bevonása. Gyermek közösségi ellátása.	r Jegyző Szociális Bizottság Pénzügyi csoport Pályázati koordinátor	2020. december 31. Hosszú: 2023. április 30.	táboroztatás a, gyermekek látókörének kiszélesítése, más kulturális megismerés.	erőforrás pályázati erőforrás pénzügyi erőforrás	zárás és a szabadidő hasznos eltöltésének folyamatos biztosítása.
5.	Segítsd a fejlődésem!	A hátrányos helyzetű, tanulási nehézséggel küzdő és a fogyatékkal élő gyermekek fejlesztése.	Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése. A tanulási nehézséggel küzdő és fogyatékkal élő gyermekek fejlesztése.	-	Gyermekek számának felmérése, lehetőségek feltérképezése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése, meglévő programok bővítése.	Óvodavezető, iskolaigazgató, családsegítő	Rövid: 2020. december 31. Hosszú: 2023. április 30.	A tanulási nehézséggel küzdő és fogyatékkal élő gyermekek iskolai sikeressége nőjön és javuljon a továbbtanulási esélyük.	humán erőforrás pénzügyi erőforrás	A gyermekek fejlesztésének folyamatos biztosítása.
6.	Élj	Egészségtud	Egészségvé	-	Adatgyűjtés,	Polgármester	Rövid:	Egészségtud	humán	Egészségtud

egészségese n!	atos életvitel hiánya, egészségvéd elem.	delmi programok szervezése, megvalósítá sa. Sporttevéke nyiségek lehetőségén ek bővítése. Sportcsarmo k bővítés, korszerűsíté s. Tanuszoda létesítése.	problémák felismerése. Kapcsolatfel vétel. Előadások és egészségme gőrző programok szervezése. Sportlétesít ményekkel kapcsolatos pályázati lehetőségek figyelése.	r Jegyző Pályázati koordinátor Pénzügyi csoport	2020.decem ber 31. Hosszú: 2023. április 30.	atos életmód szemlélet kialakítása.	erőforrás pályázati erőforrás pénzügyi erőforrás	atos életvitel, egészségvéd elem folyamatos biztosítása.
-------------------	---	--	---	--	--	---	--	---

### III. A nők esélyegyenlősége

7.	Tanulj a jövődért!	A alacsony képzettség.	-	Adatgyűjtés, problémák felismerése. Kapcsolatfel vétel. Képzések, tanfolyamok szervezése.	r Jegyző Pályázati koordinátor	Rövid: 2020.decem ber 31. Hosszú: 2023. április 30.	A vizsgált célcsoport munkavállal ási esélyeinek növelése.	humán erőforrás pályázati erőforrás pénzügyi erőforrás	Szakmához jutás elősegítése. Fenntartható sága az igények figyelembe vétele alapján valósul meg
8.	Visszatérés	Bölcsőde	-	Igényfelmér	Polgármeste	Rövid:	A vizsgált	pályázati	Több

a munka világába.	férőhely bővítés és a szolgáltatás hozzavaló hozzájutás lehetőségén ek szélesítése.	férőhelyek számának növelése, a csoportszob a fenntartása.		és. Bölcsődei férőhelyek számának növelése. A vizsgált célcsoport munkavállal ási esélyeinek növelése.	r Jegyző Pályázati koordinátor Óvodavezető	2020.december 31. Hosszú: 2023. április 30.	célcsoport munkavállal ási esélyeinek növelése.	erőforrás	bölcsődei férőhely folyamatos fenntartása, ezáltal a célcsoport munkavállal ási esélyének növekedése.	
9. Családbarát munkahely.	Nehezen összeegyeztethető a család és a munkahely.	Munkahelyek családbarátok a tétele, a szociális háló bővítése.	-	Adatgyűjtés, igényfelmérés. A helyi munkáltatók megkeresése. A célcsoport munkába állásának elősegítése.	Polgármester Jegyző Helyi vállalkozók, munkáltatók Pályázati koordinátor	Rövid: 2020.december 31. Hosszú: 2023. április 30.	A célcsoport munkába állásának elősegítése. A településen lévő munkahelyek családbarátok a tétele.	humán erőforrás pályázati erőforrás	Fenntarthatóság az igények figyelembe vétele alapján valósul meg	
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
10. Előre a jövőbe!	Informatikai jártasság hiánya.	Nyugdíjasok ismereteinek bővítése. Informatikai képzések szervezése.	-	Adatgyűjtés, igényfelmérés. Képzések szervezése, lebonyolítása.	Polgármester Jegyző Pályázati koordinátor	Rövid: 2020.december 31. Hosszú: 2023. április 30.	Nyugdíjasok ismereteinek bővítése.	humán erőforrás pályázati erőforrás	Képzések folyamatos fenntarthatóság az igények figyelembe vétele alapján valósul meg	

11.	Légy újra aktív!	Közösségi programok hiánya, egyedül élők elmagányosodása.	Az érintett réteg közösségi életbe való bevonása, életkörülményeinek javítása. Közösségi programok szervezése.	-	Adatgyűjtés, igényfelmérés. Tájékoztatás a csatorna kialakítása. Közösségi programok szervezése, lebonyolítása.	Polgármester, Jegyző Civil szervezetek Családsegítő	Rövid: 2020.december 31. Hosszú: 2023. április 30.	Nyugdíjasok közösségi életbe történő bevonása, elmagányosodás megakadályozása.	humán erőforrás pályázati erőforrás	A célcsoport közösségi életbe történő bevonásának folyamatos biztosítása.
12.	Ne hagyj egyedül!	Az időseknek koruk, anyagi helyzetük és egészségi állapotuk miatt szükségük van házi/házköri segítségnyújtásra.	A célcsoport életkörülményeinek javítása.	-	Igényfelmérés, együttműködés kiépítése a célcsoporttal. Önkéntes segítségnyújtásban résztvevők feltérképezése. Önkéntes segítségnyújtás az idősek számára.	Polgármester Civil szervezetek Családsegítő Helyi lakosok	Rövid: 2020.december 31. Hosszú: 2023. április 30.	Önkéntes segítségnyújtás gyakorlati megvalósulása. Az idősek életkörülményeinek javítása.	humán erőforrás	A célcsoport életkörülményeinek folyamatos biztosítása.
13.	Vegyélt részt: maradj	Az egészségügyi i	Az egészségügyi i	-	Igényfelmérés, együttműködés	Polgármester, Jegyző	Rövid: 2020.december 31.	Az egészségügyi i	humán erőforrás	Az idősek egészségme gőrzésének

egészséges!	szűrővizsgálatok aránya alacsony.	szolgáltatások, szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése.		des kiépítése a célcsoporttal. Egészségügyi szakellátások biztosítása. Tájékoztatási csatorna kialakítása.	Civil szervezetek Családsegítő Háziorvosok	Hosszú: 2023. április 30.	szolgáltatások, szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése.	pályázati erőforrások	érdekében a szűrővizsgálatok folyamatos biztosítása.
-------------	-----------------------------------	--	--	--	---	---------------------------	--	-----------------------	--

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége:

14.	Görgecs az akadálymentesítés!	A közúthálózat fejletlensége miatt a közlekedés – a munkába és közösségbe járás nehezített. Akadálymentesség részbeni hiánya.	-	Az intézkedésbe kívánt intézmények felkutatása. Közúthálózat állapotának felmérése. Megvalósítás pályázat útján.	Polgármester, Jegyző Civil szervezetek Szociális Szövetkezet	Rövid: 2020. december 31. Hosszú: 2023. április 30.	A fogyatékkal élők akadálymentes és biztonságos közlekedése.	pályázati erőforrás pénzügyi erőforrás	A fogyatékkal élők akadálymentes és biztonságos közlekedésnek folyamatos fenntartása.
15.	Tégy az egészségért!	Egészségügyi prevenciók	-	Igényfelmérés. Egészségügyi	Polgármester, Jegyző	Rövid: 2020. december 31.	Az egészségügyi	humán erőforrás	A fogyatékkal élők

		szolgáltatások hiánya. Szükséges szűrőprogramokra történő eljutás nehézsége.	szolgáltatásokon, szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése.		gyi szakellátások biztosítása. Tájékoztatási csatorna kialakítása.	Civil szervezetek Családsegítő Háziorvosok	Hosszú: 2023. április 30.	szolgáltatásokon, szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése az egészségük megőrzése érdekében.	pályázati erőforrás	egészségmegőrzésének érdekében a szűrővizsgálatok folyamatos biztosítása.
16.	Segíts, hogy én is dolgozhassak!	Munkahelyt eremtés, állásbörze szervezése a településen.	Fogyatékkal élők helyben történő munkába állásának segítése, munkanélküliség csökkentése. A termelés és szolgáltatás színvonalának növelése. Települési támogatások mértékének csökkentése.	-	Igényfelmérés. Munkáltatók megkeresése, munkalehetőségek felmérése. Munkahelyt eremtés, állásbörze szervezése.	Polgármester, Jegyző Civil szervezetek Helyi vállalkozók Munkáltatók Pályázati koordinátor	Rövid: 2020. december 31. Hosszú: 2023. április 30.	Fogyatékkal élők helyben történő munkába állásának segítése, munkanélküliség csökkentése. A termelés és szolgáltatás színvonalának növelése. Települési támogatások mértékének csökkentése.	humán erőforrás pályázati erőforrás pénzügyi erőforrás infrastruktúra	A fogyatékkal élők munkahelyteremtésének folyamatos biztosítása.
17.	Ne félj részt venni!	Közösségi programok hiánya.	A célcsoport közösségi életbe való bevonása,	-	Fogyatékkal élők felkutatása. Igényfelmérés.	Polgármester, Jegyző Civil	Rövid: 2020. december 31.	Fogyatékkal élők közösségi életbe	humán erőforrás pályázati	A fogyatékkal élők közösségi



				életkörülményeinek javítása.		és. Közösségi programok szervezése, lebonyolítása a. Tájékoztatói csatorna kialakítása.	szervezetek Pályázati koordinátor Családsegítő	Hosszú: 2023. április 30.	történet bevonása.	erőforrás	életbe tartásának folyamatos biztosítása.
--	--	--	--	------------------------------	--	--	--	------------------------------	--------------------	-----------	---

### 3. Megvalósítás

#### A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

#### A megvalósítás folyamata

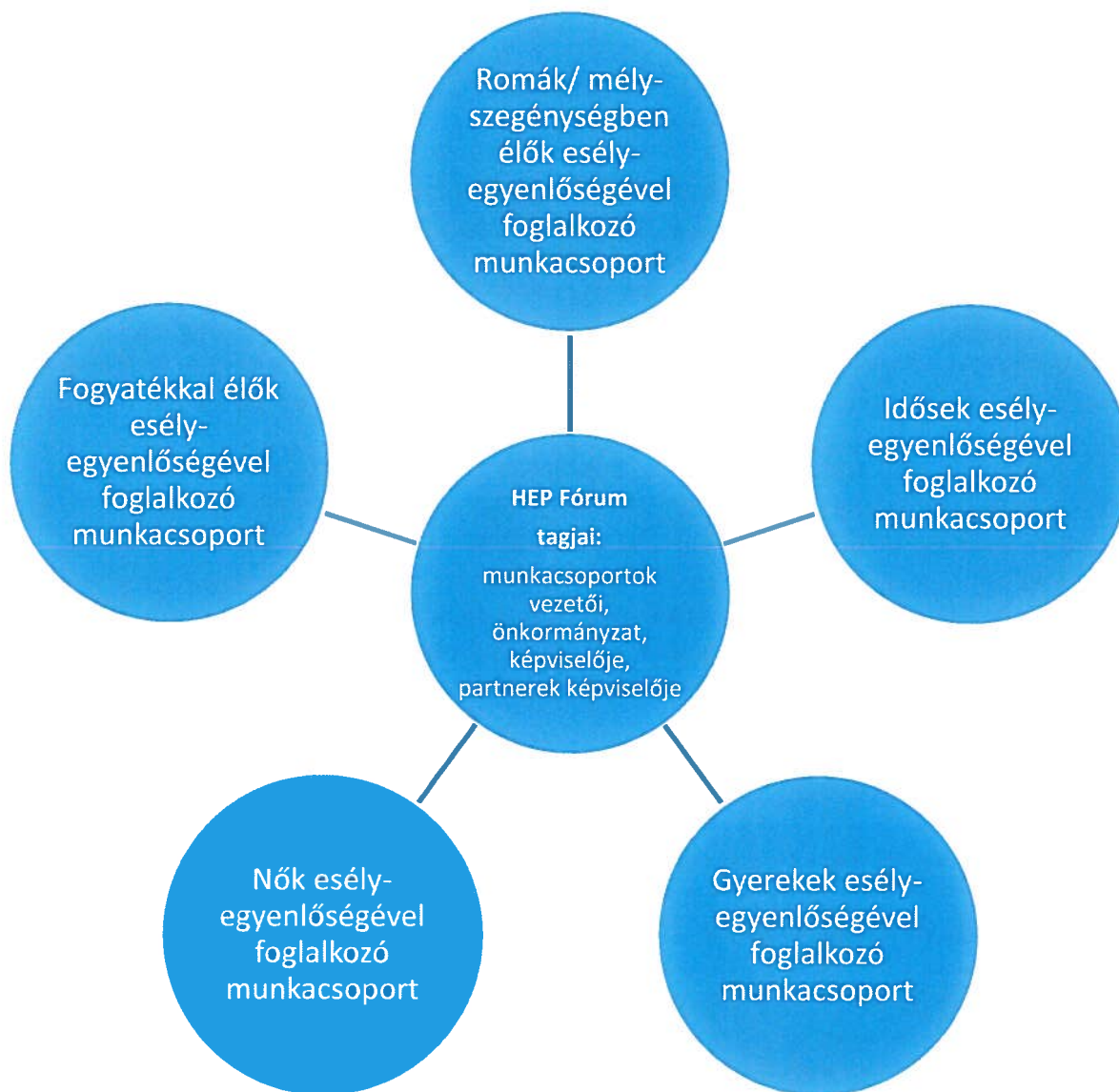
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

#### A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen

kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.



#### **A HEP Fórum működése:**

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

## **Monitoring és visszacsatolás**

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

## **Nyilvánosság**

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

## **Kötelezettségek és felelősség**

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a szociális ügyintéző felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

### **Érvényesülés, módosítás**

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

#### 4. Elfogadás módja és dátuma

I. Rákóczifalva Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Rákóczifalva Város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a ..../2019. (III.26.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek: -

Rákóczifalva, 2019.03.26.

.....  
Kósa Lajos  
polgármester

A Rákóczifalva Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

2019. március	..... Borics Boglárka aljegyző
2019. március	..... Jámbor Sándor Szociális Bizottsági elnöke
2019. március	..... Dr. Korpásné Horváth Ildikó intézményvezető
2019. március	..... Tímárné Fischer Magdolna igazgató
2019. március	..... Holoveczné Sípos Erika igazgató
2019. március	..... Császiné Csáti Réka igazgató

### HEP elkészítési jegyzék<sup>3</sup>

NÉV <sup>4</sup>	HEP részei <sup>5</sup>										Aláírás <sup>6</sup>	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Kósa Lajos polgármester	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	
Borics Boglárka aljegyző	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	
Jámbor Sándor Szoc. Biz. elnöke	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	
Tímárné Fischer Magdolna igazgató	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	
Dr. Korpásné Horváth Ildikó intézményvezető	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	
Holoveczné Sípos Erika igazgató	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	
Császiné Csáti Réka igazgató	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	<u>RÉ T</u>	

<sup>3</sup> Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

<sup>4</sup> A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

<sup>5</sup> A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatja, ellenzte.

**R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.**

<sup>6</sup> Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt résztvevő a HEP elkészítési folyamatban.

